

การศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ
กรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
เรืออากาศเอก หญิง สุดใจ ผาแก้วมณี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2542
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
จิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
วันที่ เดือน พ.ศ. 2542

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเนื่องจากความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ ประธานกรรมการปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กริทอง กรรมการปริญญานิพนธ์ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภณและผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรพรรณรัตน์ พลอยล้อมแสง กรรมการสอบสอบปากเปล่าที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเมตตา นับตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินการจนเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุวดี เทียรชมประสิทธิ์ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภณ ที่ให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณท่านคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ท่านผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ท่านผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบเรือ ท่านผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศและท่านผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณน้องนักเรียนพยาบาลมหาวิทยาลัยมหิดล น้องนักเรียนพยาบาลกองทัพบก น้องนักเรียนพยาบาลกองทัพบเรือ น้องนักเรียนพยาบาลทหารอากาศและน้องนักเรียนวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ เอกจิตวิทยาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกคน ที่ให้กำลังใจและแสดงความห่วงใยผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณ พันตำรวจตรี นายแพทย์ ประพันธ์ ผาแก้วมณี จำอากาศเอก ทินกร ชาประเสริฐ ที่ให้กำลังใจและแสดงความห่วงใยผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยในครั้งนี้ ขอมอบให้กับคุณพ่อ คุณแม่และ บุรพคณาจารย์ทั้งหลาย ที่ได้อบรมสั่งสอนและปลูกฝังคุณธรรมความดี ตลอดจนประสิทธิ์ประสาท วิทยาการความรู้ให้กับผู้วิจัยมาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน

เรืออากาศเอก หญิง สุดใจ ผาแก้วมณี

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก
กองทัพอากาศ

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องการวิจัย.....	13
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	14
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	34
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	37
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	38
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล	40
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล	43
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล.....	45
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล.....	47
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในหอพัก.....	49
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในหอพัก	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในหอพัก.....	51

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับ รุ่นพี่รุ่นน้อง.....	52
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง	53
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับ เพื่อน.....	54
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน.....	54
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน.....	55
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	57
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	57
วิธีสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	58
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล.....	71
วิธีจัดกระทำกับข้อมูล.....	72
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล.....	74
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า.....	74
ผลของการศึกษาค้นคว้า.....	75

5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	133
บทย่อ.....	133
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	133
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	133
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	133
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	134
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	135
อภิปรายผล การศึกษาค้นคว้า.....	143
ข้อเสนอแนะ.....	162
บรรณานุกรม.....	164
ภาคผนวก.....	177
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถาม.....	178
ภาคผนวก ข คุณภาพเครื่องมือ.....	199
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	209
บทคัดย่อ.....	210

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนกลุ่มประชากร จำแนกตามระดับชั้นปีและเหล่าทัพ	57
2	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนพยาบาล จำแนกตามระดับชั้นปี เหล่าทัพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล สภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาล การปรับตัวในหอพัก ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาล กับรุ่นพี่รุ่นน้อง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน.....	75
3	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพ ของนักเรียนพยาบาล	79
4	แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม ระดับชั้นปี	83
5	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน สติปัญญา (B) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ระดับชั้นปี	85
6	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านการ แสดงออก (E) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ระดับชั้นปี	86
7	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความกล้าหาญ (H) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ระดับชั้นปี	86
8	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความอ่อนโยน (I) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ระดับชั้นปี	87
9	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความระแวดระวัง (L) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ระดับชั้นปี	87
10	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านการ จินตนาการ (M) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ระดับชั้นปี	88
11	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านการ เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ระดับชั้นปี...	88
12	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความวิตกกังวล (O) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ระดับชั้นปี	89
13	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านการ ควบคุมอารมณ์ (Q_3) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ระดับชั้นปี	89

14	แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม เหล่าทัพ.....	90
15	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความอ่อนโยน (I) จำแนกตาม เหล่าทัพ	92
16	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความระแวดระวัง (L) จำแนกตาม เหล่าทัพ	93
17	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความวิตกกังวล (O) จำแนกตาม เหล่าทัพ	93
18	แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	94
19	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความวิตกกังวล (O) จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	96
20	แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล.....	97
21	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความมั่นคงทางจิตใจ (C) จำแนกตาม ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล.....	99
22	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความร่าเริง (F) จำแนกตาม ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล.....	99
23	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน มโนธรรม (G) จำแนกตาม ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล.....	100
24	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความกล้าหาญ (H) จำแนกตาม ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล.....	100
25	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความวิตกกังวล (O) จำแนกตาม ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล.....	101
26	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านการ ควบคุมอารมณ์ (Q ₃) จำแนกตาม ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล.....	101
27	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความเครียด (Q ₄) จำแนกตาม ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล.....	102

28	แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล.....	103
29	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน สติปัญญา (B) จำแนกตาม สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล.....	105
30	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน มโนธรรม (G) จำแนกตาม สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล.....	105
31	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความวิตกกังวล (O) จำแนกตาม สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล.....	106
32	แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน.....	107
33	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน มโนธรรม (G) จำแนกตาม สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน.....	109
34	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความวิตกกังวล (O) จำแนกตาม สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน.....	109
35	แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน.....	110
36	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน สติปัญญา (B) จำแนกตาม สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน...	112
37	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน มโนธรรม (G) จำแนกตาม สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน...	113
38	แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่.....	114
39	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน มโนธรรม (G) จำแนกตาม สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่.....	116
40	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความวิตกกังวล (O) จำแนกตาม สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่.....	116

41	แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม การปรับตัวในหอพัก	117
42	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน มโนธรรม (G) จำแนกตาม การปรับตัวในหอพัก.....	119
43	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความวิตกกังวล (O) จำแนกตาม การปรับตัวในหอพัก.....	120
44	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน การพึ่งตนเอง (Q_2) จำแนกตาม การปรับตัวในหอพัก.....	120
45	แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง.....	121
46	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความกล้าหาญ (H) จำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับ รุ่นพี่รุ่นน้อง	123
47	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความวิตกกังวล (O) จำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาล กับรุ่นพี่รุ่นน้อง	124
48	แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน.....	125
49	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน สติปัญญา (B) จำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน	127
50	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความมั่นคงทางจิตใจ (C) จำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน พยาบาลกับเพื่อน	128
51	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน มโนธรรม (G) จำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน	128
52	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความกล้าหาญ (H) จำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับ เพื่อน.....	129

53	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความอ่อนโยน(I) จำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับ เพื่อน.....	129
54	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความวิตกกังวล (O)จำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับ เพื่อน.....	130
55	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านการ พึ่งตนเอง(Q_2)จำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน	131
56	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านการ ควบคุมอารมณ์ (Q_3) จำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับ เพื่อน.....	131
57	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความเครียด(Q_4)จำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน...	132
58	ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF.....	200
59	ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ด้านองค์ประกอบ ด้านความคิด.....	201
60	ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ด้านองค์ประกอบ ด้านความรู้สึกร.....	202
61	ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ด้านองค์ประกอบ ด้านแนวโน้มแสดงพฤติกรรม.....	203
62	ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล	204
63	ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามการปรับตัวในหอพัก.....	206
64	ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่น น้อง.....	207
65	ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน..	208

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิแสดง STEN SCORE ขององค์ประกอบบุคลิกภาพด้านต่างๆของ นักเรียนพยาบาล.....	80

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

บุคลิกภาพ มีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตในสังคมเป็นอันมาก ความสำเร็จและความล้มเหลว ในการประกอบอาชีพของบุคคลต่างๆ ย่อมขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของบุคคลนั้นเป็นสำคัญ (อุบลรัตน์ หรั่งเจริญ. 2539 : 3) ในงานวิชาชีพแต่ละวิชาชีพมีลักษณะเฉพาะซึ่งไม่เหมือนกัน ผู้ปฏิบัติวิชาชีพแต่ละชนิดต้องการความสามารถและความถนัดเฉพาะอย่างแตกต่างกันไป รวมถึงลักษณะบุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติวิชาชีพด้วย ผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดีจะเป็นที่นิยมชมชอบแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น บุคลิกภาพจึงมีอิทธิพลต่อกิจกรรมของมนุษย์อย่างยิ่ง แคลเทิลและคนอื่นๆ (Farmer. 1991 : 75 ; อ้างอิงมาจาก Cattell and others. 1981) ได้สนับสนุนแนวคิดนี้ว่า คุณลักษณะในการทำงานใดๆ ให้ประสบความสำเร็จนั้น ต้องประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ คือ ความสามารถ บุคลิกภาพ แรงจูงใจ และอารมณ์ โดยเห็นว่า “ บุคลิกภาพ ” เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในการคัดเลือกและก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงานมากที่สุด

วิชาชีพการพยาบาล เป็นวิชาชีพเพื่อการบริการมนุษย์ในด้านสุขภาพอนามัยและการช่วยเหลือผู้ที่เจ็บป่วย โดยลักษณะการปฏิบัติวิชาชีพพยาบาล เป็นงานหนักและก่อให้เกิดภาวะเครียดแก่ผู้ปฏิบัติงานสูง เนื่องจากต้องทำงานอยู่กับความเจ็บป่วยและความทุกข์ทรมานของผู้อื่นคือ ขาดองค์ประกอบแวดล้อมที่จะสนับสนุน ส่งเสริมให้เกิดความสดชื่นรื่นรมย์ ดังนั้นพยาบาลจึงต้องมีบุคลิกภาพที่มีลักษณะเฉพาะ กล่าวคือต้องเป็นผู้มีอารมณ์มั่นคง เป็นผู้ใหญ่ สามารถควบคุมจิตใจและอารมณ์ไม่ให้หวั่นไหว สามารถปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้การช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม ต้องเป็นผู้เสียสละ ทั้งกำลังกาย กำลังใจและต้องมีความอดทนสูง (คณะอนุกรรมการศึกษาและวิจัยทางการศึกษาพยาบาล. 2535 : 16) ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวนี้ นับว่าเป็นบุคลิกภาพเฉพาะซึ่งได้รับการยอมรับกันทั่วไปในวงการพยาบาล แต่จากการศึกษาวิจัยของ ประภา เชื้อภักดี (2526 : 81) พบว่าบุคลิกภาพของพยาบาลมีลักษณะค่อนข้างจะรอบคอบ ปรับตัวเก่ง มีแนวโน้มที่จะมีลักษณะสำรวจ อารมณ์อ่อนไหวง่าย ถ่อมตน ขี้อาย จิตใจกล้าแข็ง ข้างสงสัยและเป็นนักทดลอง และจากงานวิจัยของ มณฑิรา เขียวยิ่ง เจือจันทร์ เรืองศรี และกนกวรรณ พุ่มทองดี (2531 : 42) พบว่า พยาบาลที่ให้การพยาบาลผู้ป่วยที่กำลังอยู่ในระยะอันตรายและเผชิญกับความตาย จะทำให้

พยาบาลเกิดความเครียด ไม่กล้า ตัดสินใจ ไม่สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ จะเห็นได้ว่าพยาบาลจะต้องมีการปรับปรุงบุคลิกภาพให้ดีขึ้น

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพของพยาบาลมีความสำคัญต่อวิชาชีพของพยาบาลมาก เพราะพยาบาลต้องใกล้ชิดกับผู้ป่วยโดยตรง บุคลิกภาพของพยาบาลจะมีส่วนทำให้ผู้ป่วยเกิดความเลื่อมใส ศรัทธาและเชื่อฟังมีกำลังใจที่เข้มแข็ง อาการเจ็บไข้จะหายเร็วกว่าปกติ ดังพระราชดำรัสของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ตอนหนึ่งว่า “ พยาบาลต้องเป็นผู้ตั้งมั่นในจริยธรรมมีความเมตตากรุณา สุภาพ อ่อนโยน รู้จักเสียสละ มั่นใจ ว่องไว เข้มแข็ง ขยันหมั่นเพียรอยู่ในระเบียบวินัย ” (บ.ประดิษฐาวิช. 2527 : 11) ซึ่งตรงกับคุณลักษณะพยาบาลที่ดีตามที่สมาคมพยาบาลแห่งชาติได้กำหนดไว้ทุกประการ

พยาบาลเป็นผู้ที่ถูกคาดหวังจากสังคมว่า ควรจะต้องเป็นคนดี ทำงานดี มารยาทดีและมีบุคลิกภาพที่ดี แต่ในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้ความรู้ในสาขาการแพทย์ การพยาบาลและการสาธารณสุขมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาและรวดเร็วมีผลกระทบต่อบทบาทหน้าที่ของพยาบาลซึ่งขยายขอบเขตกว้างขวางมากขึ้น (คณะอนุกรรมการศึกษาและวิจัยทางการศึกษาพยาบาล. 2535 : 16) ดังนั้น พยาบาลจึงจะต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรพยาบาล เพื่อการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและภาวะความรับผิดชอบในการพัฒนามูลาการทางการพยาบาลคือสถาบันการศึกษาพยาบาลนั่นเอง

สถาบันการศึกษาพยาบาลในฐานะเป็นองค์กรของสังคม ที่ต้องทำหน้าที่ในการเตรียมบุคลากรทางการพยาบาล ให้ออกไปเป็นพยาบาลที่สมบูรณ์แบบ คือ มีความรู้ดี มีความชำนาญ ในเทคนิคทางการพยาบาล (ปรารักษ์ทิพย์ อุจะรัตน์ จวีวรรณ โพธิ์ศรี และบุญนาถ หิมพงษ์. 2539 : 40 ; อ้างอิงมาจาก Henry. 1995) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีบุคลิกภาพดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความสุขุม รอบคอบ มีความรับผิดชอบสูงในการปฏิบัติงาน มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีความรอบรู้ในความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการต่างๆและการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ (มหาวิทยาลัยมหิดล. 2540 : 19-21)

การเรียนการสอนในวิชาชีพพยาบาล มีความสัมพันธ์โดยตรงกับชีวิตของผู้ป่วย โดยเฉพาะการปฏิบัติงานในห้องผ่าตัดนั้น นักเรียนพยาบาลต้องมีความฉับไว ทันต่อเหตุการณ์ มีความพร้อมในการทำงาน ต้องทำงานเป็นทีมและมีการประสานงานเป็นอย่างดี (ชมพูนุท พงษ์ศิริ. 2535 : 70 ; อ้างอิงมาจาก Gruendemanm and other. 1970) ต้องมีความระมัดระวังและอดทนอย่างมาก ต้องมีความรับผิดชอบสูงทั้งต่อตนเองและผู้อื่น (ชมพูนุท พงษ์ศิริ. 2535 : 74) เพราะถ้าเกิดความผิดพลาดขึ้นจะเกิดอันตรายแก่ชีวิตผู้อื่นได้ จึงมีผลกระทบต่อบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล ซึ่ง

บุคลิกภาพของผู้ที่เข้าเรียนพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาล อาจจะมีลักษณะที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมได้ดังเช่น ผลการวิจัยของสมิท (Smith. 1968 : 140 - 144) ได้สำรวจ ลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ในขณะที่เริ่มเข้าศึกษาพยาบาล พบว่า นักศึกษาพยาบาลเป็นผู้ที่มีจิตใจอ่อนโยน มีความตั้งใจจริง เชื่อถือโชคกลาง ไม่มีลักษณะความเป็นผู้นำ อ่อนน้อมถ่อมตน

จากผลการวิจัยดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของผู้ที่เข้าเรียนพยาบาลของไทย การศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล สามารถกระทำได้หลายวิธี นับตั้งแต่การสังเกต การสัมภาษณ์ การประมาณค่าและการทดสอบทางจิตวิทยา แต่เนื่องจากบุคลิกภาพเป็นนามธรรม ไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง ดังนั้นการที่จะทราบบุคลิกภาพของบุคคลได้ก็ต้องเมื่อบุคคลแสดงออกหรือมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นหรือสิ่งแวดล้อม นักจิตวิทยาจึงได้พยายามสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดบุคลิกภาพตามลักษณะที่ต้องการให้ได้ถูกต้อง แม่นยำ มีมาตรฐาน มีความเที่ยงตรงคือ การสร้างแบบทดสอบบุคลิกภาพ นั่นเอง (กุลธิดา รงค์จิตประภัสร์. 2535 : 2)

แบบทดสอบบุคลิกภาพมีหลายชนิด ได้แก่ แบบทดสอบMMPI (The Minnesota Multiphasic Personality Inventory) แบบทดสอบ CPI (The California Personality Inventory) แบบทดสอบ EPPS (The Edwards Personal Preference Schedule) แบบทดสอบ 16 PF (The Sixteen Personality Factor Questionnaire) (จุฑาทิพ วงษ์สุวรรณ. 2535 :21) ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ในการทดสอบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลที่เหล่าทัพ เนื่องจาก แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF มีข้อคำถามที่สามารถวัดได้ว่าผู้ตอบตอบเพื่อให้ตนเองมีบุคลิกภาพเป็นที่พึงประสงค์มากกว่าความเป็นจริง (Fake Good Scale) และการตอบเพื่อให้ตนเองมีบุคลิกภาพไม่เป็นที่พึงประสงค์มากกว่าความเป็นจริง (Fake Bad Scale) ว่ามีในปริมาณมากน้อยเพียงใด และการแสดงผลสามารถแสดงออกมาเป็นภาคตัดขวาง (Profile) ทำให้มองเห็นภาพลักษณะบุคลิกภาพได้ชัดเจน (กุลธิดา รงค์จิตประภัสร์. 2535 : 3 สุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์. 2540 : 70) ในประเทศไทยได้มีผู้นำแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ไปใช้ทดสอบบุคลิกภาพของบุคคลหลายวงการ ได้แก่ ประภา เชื้อภักดี (2526) ใช้ในวงการพยาบาล ประคอง เกื้อถนอมการ (2532) ใช้ในการศึกษานิสิต ธีรเดช ฉายอรุณ (2534) กุลธิดา รงค์จิตประภัสร์ (2535) นุหงา โสวภาค (2539) และพรทิพย์ อินทรวชิร (2539) ใช้ในวงการนักศึกษา อุบลรัตน์ หวายเจริญ (2539) ใช้ในวงการนักบิน

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนพยาบาล ชั้นปีที่ 1 , 2 , 3 และ 4 จำนวน 51 , 42 , 55 และ 40 คน ตามลำดับ ที่วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2540 พบว่านักเรียนพยาบาล มีปัญหา ได้แก่ ไม่มั่นใจในตนเองในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 96 , 83 , 91 และ 87 ตามลำดับ วัดกังวลในการสอบและการ

ปฏิบัติงาน ร้อยละ 94 , 76 , 82 และ 75 ตามลำดับ เครียดร้อยละ 98 , 71 , 82 และ 87ตามลำดับ กลัว ร้อยละ 58 , 28 , 27 และ 50 ตามลำดับ ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ร้อยละ 96 , 83 , 80 และ 50 ตามลำดับ ลังเลใจ ไม่กล้าตัดสินใจในการให้การรักษาแก่ผู้ป่วย ร้อยละ 88 , 95 , 94 และ 95 ตามลำดับ ขาดความรอบคอบ ร้อยละ 58 , 66 , 87 และ 95 ตามลำดับ ตื่นเต้นในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 94 , 76 , 91 และ 87 ตามลำดับ ระแวงกลัวถูกทำโทษจากรุ่นพี่และอาจารย์ ร้อยละ 94 , 71 และ 36 ตามลำดับ ปรับตัวกับระบบอาวุโสไม่ได้ ร้อยละ 88 , 76 และ 36 ตามลำดับและจากแบบสอบถาม พบว่า นักเรียนพยาบาลทุกคนต้องการปรับปรุงตนเอง ซึ่งปัญหาดังกล่าวข้างต้น เป็นปัญหาด้านบุคลิกภาพเป็นส่วนใหญ่ ดังที่ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์(2527 : 134-136) กล่าวว่า บุคลิกภาพของผู้ที่มีปัญหา มีลักษณะดังนี้ ไม่เชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าตัดสินใจด้วยตนเอง ไม่ชอบออกความคิดเห็น ขาดความมั่นคงทางอารมณ์ หวาดหวั่น ก้าวร้าว ไม่เชื่อฟัง ชอบขัดคำสั่งต่อต้านบุคคล ต่อต้านสังคม ชอบปฏิบัติสิ่งที่เป็นการฝ่าฝืนหรือกฏข้อห้ามของสังคมและกฎหมาย กิริยา วาจาไม่สุภาพ ประพฤติปฏิบัติตนไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ สอดคล้องกับ ชายมอน(เกษร จีจุ่มปิ่น. 2531 : 45 ; อ้างอิงมาจาก Symond. n.d. : unpagged) กล่าวว่า บุคลิกภาพของผู้ที่มีปัญหา มีลักษณะดังนี้ มีความวิตกกังวล ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขาดความรับผิดชอบ เห็นแก่ตัว คือคือ มีพฤติกรรมพึงพิงผู้อื่น นอกจากนี้ผลการสำรวจเบื้องต้นยังสอดคล้องกับผลการสัมมนาพยาบาลศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 1 ที่พบว่า ปัญหาของนักเรียนพยาบาลที่สำคัญประการหนึ่งคือ ปัญหาสุขภาพจิตและบุคลิกภาพ (ทศนา บุญทอง. 2533 : 23) และจากงานวิจัยของ อารมย์ วุฒิพฤกษ์ และจิราพร นิระวัฒน์ (2528 : 25) พบว่า นักเรียนพยาบาล มีความคิดเห็นว่า สภาพการเรียนวิชาชีพยาบาลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติหนักเกินไป ไม่มีอิสระในการทำงาน ทำให้เกิดความเครียดและความเบื่อหน่าย เฉื่อยชา ไม่อยากปฏิบัติงาน ไม่สนใจตนเองและสิ่งแวดล้อม (สมสร เชื้อศิริชัย. 2523 : 35) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพิน แสงสว่าง (2536 : 60) ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่ไม่สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยได้ จะมีความไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความวิตกกังวลในการที่จะติดต่อกับผู้ป่วยและญาติ ซึ่งปัญหาเหล่านี้เริ่มต้นมาจากการที่นักเรียนพยาบาลมีวิถีชีวิตที่แตกต่างไปจากเดิม คือ นักเรียนพยาบาลทุกคนต้องมาอยู่รวมกันที่หอพัก ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของวิทยาลัย ทั้งสภาพการเรียนการสอนที่แตกต่างไปจากเดิม คือ มีการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ควบคู่กันไปตลอดเวลาของการศึกษา

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะทำการศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ
2. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลจําแนกตาม ระดับชั้นปี เหล่าทัพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล การปรับตัวในหอพัก ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้องและความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. บุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพอยู่ในเกณฑ์ปกติ
2. นักเรียนพยาบาลที่มีระดับชั้นปีต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
3. นักเรียนพยาบาลที่มีเหล่าทัพต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
4. นักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
5. นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
6. นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
7. นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพักต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
8. นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้องต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
9. นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพซึ่งจะสามารถใช้ข้อมูลที่ได้ เป็นแนวทางให้กับผู้บริหารของวิทยาลัยพยาบาลและอาจารย์ในการวางแผนปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลให้เหมาะสมกับวิชาชีพการพยาบาล และใช้เป็นข้อมูลให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทางวิชาชีพการพยาบาลทุกฝ่าย ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการผลิตบัณฑิตวิชาชีพการพยาบาล ให้สามารถปฏิบัติงานในบทบาทพยาบาลวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ ได้แก่ นักเรียนพยาบาลกองทัพบก นักเรียนพยาบาลกองทัพอากาศและนักเรียนพยาบาลตำรวจ ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 966 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 2.1.1 ระดับชั้นปีของนักเรียนพยาบาล
- 2.1.2 เหล่าทัพ
- 2.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.1.4 ทักษะจิตต่อวิชาชีพการพยาบาล
- 2.1.5 สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ได้แก่
 - 2.1.5.1 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน
 - 2.1.5.2 สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน
 - 2.1.5.3 สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่
- 2.1.6 การปรับตัวในหอพัก
- 2.1.7 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง
- 2.1.8 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

2.2 ตัวแปรตาม คือ บุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล ตามทฤษฎีองค์ประกอบ ของ เรย์มอนด์ บี แคมเพล ซึ่งแบ่งองค์ประกอบลักษณะนิสัยออกเป็น 16 ด้าน คือ

- 2.2.1 องค์ประกอบ A คือ การเข้าสังคม
- 2.2.2 องค์ประกอบ B คือ สติปัญญา
- 2.2.3 องค์ประกอบ C คือ ความมั่นคงทางจิตใจ
- 2.2.4 องค์ประกอบ E คือ การแสดงออก
- 2.2.5 องค์ประกอบ F คือ ความร่าเริง
- 2.2.6 องค์ประกอบ G คือ มโนธรรม
- 2.2.7 องค์ประกอบ H คือ ความกล้าหาญ
- 2.2.8 องค์ประกอบ I คือ ความอ่อนโยน
- 2.2.9 องค์ประกอบ L คือ ความระแวดระวัง
- 2.2.10 องค์ประกอบ M คือ การจินตนาการ

2.2.11	องค์ประกอบ	N	คือ	การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น
2.2.12	องค์ประกอบ	O	คือ	ความวิตกกังวล
2.2.13	องค์ประกอบ	Q_1	คือ	ความอิสระเสรี
2.2.14	องค์ประกอบ	Q_2	คือ	การพึ่งตนเอง
2.2.15	องค์ประกอบ	Q_3	คือ	การควบคุมอารมณ์
2.2.16	องค์ประกอบ	Q_4	คือ	ความเครียด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะของนักเรียนพยาบาล ที่แสดงออกด้านการกระทำและความคิดเห็น ทั้งที่เปิดเผยและซ่อนเร้นอยู่ภายใน ซึ่งเป็นผลจากพันธุกรรมและสภาพแวดล้อม ซึ่งสามารถทดสอบได้ด้วย แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF ของ เรย์มอนด์ บี แคทเทล ที่แบ่งเป็นองค์ประกอบของคุณลักษณะ 16 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 องค์ประกอบ A คือ การเข้าสังคม

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (A⁻) มีลักษณะนิสัยชอบเก็บตัวอยู่คนเดียวชอบทำอะไร คนเดียวชอบขัดขวาง เปลี่ยนแปลง ยาก เครียด ขาเย็น ไม่สนใจใคร ขรึม ไม่พูดมาก กังวล ตำราวมองโลกในแง่ร้าย คิดถึงตัวเองมากเกินไป ไม่แสดงออก ไม่ชอบมีกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น มีเพื่อนน้อย

ผู้ที่ได้คะแนน (A⁺) มีลักษณะชอบคบคน ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้เร็ว มีไมตรีจิตสนใจความรู้สึกของผู้อื่น เปิดเผย วางตัวได้ตามสบาย เป็นตัวของตัวเอง ไว้วางใจตัวเองและผู้อื่น กระตือรือร้น ให้ความร่วมมือ หาเพื่อนได้ง่าย ยึดหยุ่นได้ตามกาลเทศะ

1.2 องค์ประกอบ B คือ สติปัญญา

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (B⁻) มีลักษณะนิสัยโง่ทึบ (dull) ความคิดแคบ ไม่แยกแยะความคิดเป็นรูปธรรม ไม่ทันสมัย ไม่ติดตามข่าวสารในสังคมที่เปลี่ยนแปลง

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (B⁺) มีลักษณะนิสัยเฉลียวฉลาด (bright) กล้าคิด ความคิดเป็นนามธรรม รอบคอบ ทันสมัยต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน มีวิจารณญาณในการแก้ปัญหา

1.3 องค์ประกอบ C คือความมั่นคงทางจิตใจ

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (C⁻) มีลักษณะนิสัยตื่นเต้นง่าย อารมณ์เสื่อง่าย มีอาการทางประสาท ขาดวุฒิภาวะ วิตกกังวล เปลี่ยนใจง่าย ไม่อดทน

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (C^+) มีลักษณะนิสัยอารมณ์มั่นคง ชอบรับสภาพความเป็นจริงของชีวิต จิตใจมั่นคงแน่นอน ควบคุมตนเองได้ สงบ อุดม พากเพียร ตามักดี แก้ปัญหาด้วยเหตุผลและกฎเกณฑ์ของสังคม

1.4 องค์ประกอบ E คือ การแสดงออก

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (E^-) มีลักษณะนิสัยอ่อนน้อม ไม่มั่นใจ สงบเสงี่ยม ปลีกตัวจากสังคม เมื่อมีเหตุการณ์จะโทษตัวเอง เจ็บ ขี้อาย ไม่กล้าแสดงออก กดเก็บ ระมัดระวังตัว ไม่เป็นตัวของตัวเอง

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (E^+) มีลักษณะนิสัยคือดัง ทำตามใจตนเอง เชื่อมมั่นใจตัวเอง หยิ่ง ก้าวร้าว แข็งแรง กล้าทำ มีเสรีในการกระทำ ชอบเข้าสังคม เปิดเผย กล้าแสดงออก ตามักดี ใช้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน

1.5 องค์ประกอบ F คือ ความร่าเริง

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (F^-) มีลักษณะนิสัยท้อแท้ มองโลกในแง่ร้าย แยกตัว อยู่ตามลำพัง ไม่แจ่มใส เฉื่อยชา ซึมเศร้า คิดแต่เรื่องของตนเอง กังวล ขี้คิด อารมณ์เคร่งเครียด ครุ่นคิดจริงจังต่อชีวิต

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (F^+) มีลักษณะนิสัยร่าเริง เป็นมิตร รับผิดชอบ คล่องแคล่ว มีอารมณ์ขัน ข่างพูด มั่นใจ พอใจในตัวเอง มีความคิดริเริ่ม รู้จักคิดแปลง ไว้วางใจตัวเอง มองโลกในแง่ดี สนุกสนาน

1.6 องค์ประกอบ G คือ มโนธรรม

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (G^-) มีลักษณะนิสัยชอบละทิ้งงาน มักทำอะไรเล่นๆ จีบจก ขาดวุฒิภาวะ ไม่ทะเยอทะยาน เฉื่อยชา เกียจคร้าน เพิกเฉยต่องานของสังคม ไม่ใฝ่สูง

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (G^+) มีลักษณะนิสัยบากบั่น เค็ดเคียว มีความรับผิดชอบ มโนธรรมสูง ยึดมั่นในระเบียบ รอบคอบ สนใจผู้อื่น เป็นคนใฝ่รู้ ทะเยอทะยาน มีจรรยาบรรณ รักษาความลับได้

1.7 องค์ประกอบ H คือ ความกล้าหาญ

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (H^-) มีลักษณะนิสัยขี้อาย ขลาด แยกตัว กดเก็บความรู้สึกทางเพศ เขินชา จำกัตัวตัวเอง ไม่กล้า ขาดความเชื่อมั่น ระมัดระวัง คิดถึงแต่ความรู้สึกของคนอื่น ชอบสิ่งจำเจ

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (H^+) มีลักษณะนิสัยกล้าเสียง ชอบพบปะผู้คน สนใจเพศตรงข้ามมาก ชอบอยู่เป็นกลุ่ม ใจดี เป็นมิตร เปิดเผย กล้าเผชิญ เชื่อมมั่นในตัวเอง ชอบทำและคิด

อะไรใหม่ ๆ ริเริ่ม สร้างสรรค์ ชอบการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงตัวเองอยู่เสมอ สามัคคี ชอบช่วยเหลือผู้อื่น

1.8 องค์ประกอบ I คือ ความอ่อนโยน

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (I⁻) มีลักษณะนิสัยมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ จิตใจเป็นอิสระ ใจแข็ง เชื้อมั่นในเหตุผลตัวเอง ไม่ชอบเพื่อฝัน เป็นนักปฏิบัติ นักทดลอง

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (I⁺) มีลักษณะนิสัยไม่อดทน พึ่งพิง ขาดวุฒิภาวะ ชอบความสวยงาม คิดแต่เรื่องที่ไกลจากตัวเอง อ่อนโยน ใจอ่อน สงสารคนง่าย เมตตากรุณา

1.9 องค์ประกอบ L คือ ความระแวง

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (L⁻) มีลักษณะนิสัยไว้วางใจได้ รู้สึกปลอดภัย เชื่อใจคน คล้อยตามความคิดของคนอื่นง่าย

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (L⁺) มีลักษณะนิสัยขี้ระแวง อิจฉา ระมัดระวังตัว ไม่เชื่อใจคน

1.10 องค์ประกอบ M คือ การจินตนาการ

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (M⁻) มีลักษณะนิสัยประเพณีนิยมไม่ สนใจศิลปะ เป็นนักปฏิบัติอยู่ในกฎเกณฑ์ของสังคม ว่องไว มีสติ ควบคุมตัวเองได้ดี ความสนใจแคบ

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (M⁺) มีลักษณะนิสัยไม่ยึดประเพณี ไม่ชอบเหมือนคนอื่น ชอบความสวยงาม เป็นนักจินตนาการ ชอบตั้งกฎให้ตัวเองสงบ พอใจในตัวเองบางครั้งอารมณ์ไม่ดีโดยไม่มีสาเหตุ สนใจเรื่องที่ต้องใช้ปัญญา วัฒนธรรม

1.11 องค์ประกอบ N คือ การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (N⁻) มีลักษณะนิสัยไม่ทันคน เคอะเงิน ตรงไปตรงมา ชื่อไม่มีเล่ห์เหลี่ยม

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (N⁺) มีลักษณะนิสัยสังคมเก่ง เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น ทันคน ไวต่อความคิดของคนอื่น เสียสละ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น

1.12 องค์ประกอบ O คือ ความวิตกกังวล

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (O⁻) มีลักษณะนิสัยเชื่อมั่นในตัวเอง พอใจ ตนเองยอมรับ จิตใจกล้าแข็ง

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (O⁺) มีลักษณะนิสัยกังวล เหนงหงอย ย่ำคิด ความรู้สึกไว ห้อแท้ใจ

1.13 องค์ประกอบ Q₁ คือ ความอิสระเสรี

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (Q_1^-) มีลักษณะนิสัยเคร่งครัดต่อวัฒนธรรมประเพณี ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง ไม่ชอบโต้เถียงหรือวิจารณ์ใคร อนุรักษ์นิยม

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (Q_1^+) มีลักษณะนิสัยชอบทดลอง เสรีนิยม เป็นนักปฏิรูป เจ้าอารมณ์ มีอิสระในการคิด ไม่ชอบข่มเหงหรือความอยู่ติธรรมต่อต้านเผด็จการ ชอบวิจารณ์ ชอบการเปลี่ยนแปลง

1.14 องค์ประกอบ Q_2 คือ การพึ่งตนเอง

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (Q_2^-) มีลักษณะพึ่งพากลุ่ม ชอบสนุกสนาน ชอบสังคม ไม่ชอบอยู่คนเดียว มีไมตรีจิต เป็นผู้ร่วมงานและผู้ตามที่ดี ชอบประนีประนอมคล้อยตามคนง่าย ตามคหิ์ เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (Q_2^+) มีลักษณะพึ่งตนเอง ชอบทำอะไรด้วยตนเอง เชื่อมมั่นในตัวเอง ยึดความคิดของตนเป็นใหญ่

1.15 องค์ประกอบ Q_3 คือ การควบคุมอารมณ์

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (Q_3^-) มีลักษณะนิสัยไม่สามารถควบคุมตนเองได้ อารมณ์ไม่มั่นคงทำไปตามความต้องการของตน เปลี่ยนใจง่าย ดังเลใจไม่กล้าตัดสินใจ ไม่สนใจกฎเกณฑ์ของสังคม

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (Q_3^+) มีลักษณะนิสัยมีวินัยในตนเอง จริงจัง ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี เจ้าระเบียบ ตัดสินใจเด็ดขาด ตรงต่อเวลา

1.16 องค์ประกอบ Q_4 คือ ความเครียด

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (Q_4^-) มีลักษณะนิสัยทำตามสบาย ผ่อนคลายไม่คับข้องใจ จิตใจสงบ ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดี

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (Q_4^+) มีลักษณะนิสัยเครียด มีความขัดแย้งในใจสูง มีปัญหาในการตัดสินใจ ดังเล ควบคุมอารมณ์ไม่ค่อยได้

2. เกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพ หมายถึง มาตรฐานของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ ที่ได้จากการหาค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการตอบแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF

3. ระดับชั้นปีของนักเรียนพยาบาล หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยพยาบาล ปีการศึกษา 2541 ที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4

4. เหล่าทัพ หมายถึง สถาบันที่นักเรียนพยาบาลศึกษาในปีการศึกษา 2541 มีสี่สถาบันดังนี้

4.1 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก สังกัด โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

4.2 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ สังกัด โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า

4.3 วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ สังกัด โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช

4.4 วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ สังกัด โรงพยาบาลตำรวจ

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนซึ่งวัดจากผลการเรียน ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เฉลี่ยทุกรายวิชาของการวัดผลกลางภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ระดับผลการเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่า 2.75 ขึ้นไป

5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง ระดับผลการเรียนที่ได้คะแนน 2.26-2.74

5.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง ระดับผลการเรียนที่ได้คะแนนตั้งแต่ 2.00-2.25

6. ทักษะคติต่อวิชาชีพการพยาบาล หมายถึง ความคิด ความรู้สึกและแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียนพยาบาล ในด้านการได้รับการยอมรับจากสังคมจากผู้ร่วมงาน และด้านการปฏิบัติงานกับผู้ป่วย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.1 ทักษะคติต่อวิชาชีพการพยาบาลด้านการได้รับการยอมรับจากสังคม ได้แก่ การยอมรับจากบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานของพยาบาล ความก้าวหน้าของวิชาชีพพยาบาล สวัสดิการและเงินเดือน

6.2 ทักษะคติต่อวิชาชีพการพยาบาลด้านการได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมงาน ได้แก่ การยอมรับจากแพทย์ พยาบาลวิชาชีพ ผู้ช่วยพยาบาลและคนงาน

6.3 ทักษะคติต่อวิชาชีพการพยาบาลด้านการปฏิบัติงานกับผู้ป่วย ได้แก่ การดูแลให้การพยาบาลผู้ป่วย การสร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วยและการรับผิดชอบต่อชีวิตของผู้ป่วย

7. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบตัวสมาชิกในวิทยาลัยพยาบาล ทั้งที่เป็นธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางสังคมซึ่งมีความสัมพันธ์กับความเป็นอยู่และบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาล ในการวิจัยนี้แบ่งสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

7.1 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ได้แก่ สภาพหรือบรรยากาศในการเรียนการสอน วิธีการสอนอุปกรณ์และสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักเรียนพยาบาล

7.2 สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน ได้แก่ ลักษณะการจัดบริการต่างๆ ที่วิทยาลัยพยาบาลจัดให้นักเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกและพัฒนาตนเองของนักเรียน ได้แก่

การจัดกิจกรรมให้นักเรียน บริการแนะแนวทางการศึกษา การให้บริการห้องสมุด บริการด้านสุขภาพ การให้บริการด้านอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ และการให้บริการให้ทุนแก่นักเรียน

7.3 สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ได้แก่ ลักษณะอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน ได้แก่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติงาน ห้องสมุด โรงอาหาร และสนามกีฬา รวมทั้งการตกแต่งอาคารสถานที่ความสะอาด สวยงามและความปลอดภัย

8. การปรับตัวในหอพัก หมายถึง การที่นักเรียนพยายามปรับตัวให้เข้ากับสภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นในหอพักได้อย่างมีความสุข ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของหอพัก การแสดงความคิดเห็นและการโต้แย้งเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบของหอพัก ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ประจำหอพักกับนักเรียนพยาบาล ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนร่วมหอพัก การให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม และการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมต่างๆของหอพัก

9. ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง หมายถึง การแสดงออกระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่และรุ่นน้องที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์ที่ดี ได้แก่ การแสดงความผูกพัน การแสดงความห่วงใย การให้ความใกล้ชิดและช่วยเหลือ การให้คำแนะนำและปรึกษาทางการเรียน

10. ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน หมายถึง การแสดงออกระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์ที่ดี ได้แก่ การติดต่อสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนของนักเรียนในวิทยาลัย การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิด การช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างเพื่อนและความสามารถในการทำงานกลุ่ม

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลที่
เหล่าทัพ มีดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับบุคลิกภาพ
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับบุคลิกภาพ
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับบุคลิกภาพ
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลกับบุคลิกภาพ
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลกับบุคลิกภาพ
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลกับบุคลิกภาพ
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลกับบุคลิกภาพ
 - 4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลกับบุคลิกภาพ
 - 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลกับบุคลิกภาพ
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในหอพักกับบุคลิกภาพ
 - 5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในหอพักกับบุคลิกภาพ
 - 5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในหอพักกับบุคลิกภาพ
6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้องกับบุคลิกภาพ
 - 6.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้องกับบุคลิกภาพ
 - 6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้องกับบุคลิกภาพ

7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน กับบุคลิกภาพ

7.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนกับ บุคลิกภาพ

7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนกับ บุคลิกภาพ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

1.1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

แคทเทิล (นวลละออ สุภาผล. 2527 : 206 ; อ้างอิงมาจาก Cattell. 1950) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง สิ่งที่ช่วยให้ทำนายได้ว่า บุคคลจะทำอย่างไรในสถานการณ์ที่กำหนดให้ จุดมุ่งหมายของการวิจัยทางจิตวิทยา ก็เพื่อสร้างกฎว่าบุคคลซึ่งมีความแตกต่างกันนั้น จะทำ พฤติกรรมใดเมื่ออยู่ในสังคมและอยู่ในสภาพแวดล้อมปกติ บุคลิกภาพเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคล มีทั้งพฤติกรรมที่เปิดเผยและพฤติกรรมที่ซ่อนเร้นอยู่ในภายใน

รูช (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 41 ; อ้างอิงมาจาก Ruch. 1953) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ ตัวเราทั้งตัวหรืออัสคะที่แสดงพฤติกรรมต่างๆออกมาและพฤติกรรมต่างๆที่แสดง ออกมานั้น จะเป็นกระจกเงาที่สะท้อนความรู้สึกก็นึกคิดหรือทัศนคติของบุคคลนั้นๆ

อัลพอร์ท (Allport.1973 : 24-25) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง หน่วยผสมผสานที่ทรงพลังของระบบทางกายและจิตใจในตัวบุคคล ซึ่งกำหนดลักษณะการปรับตัวเป็นแบบเฉพาะของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อม

เลวิน(อุบลรัตน์ หรั่งเจริญ. 2539 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Lewin. 1970)กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง แบบแผนของพฤติกรรมซึ่งคงที่โดยขึ้นอยู่กับความคิด ความรู้สึกและการรับรู้

คัลลีย์ ชุมสาย (2514 : 23) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง กระบวนการรวมหน่วยประกอบด้วย รูปร่างลักษณะและพฤติกรรมอันเป็นเครื่องสื่อนิสัยของคนๆ หนึ่ง ซึ่งทำให้คนอื่นกำหนดคุณค่าของคนนั้นด้วยอาวคและไม่ใช่ด้วยพุทธิปัญญาหรือเชาว์

เชดส์คัล โนวาสินส์ (2520 : 3) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัย (traits) ที่รวมกันเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลและเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้นที่แสดงออกหรือตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม

สวนา พรพัฒน์กุล (2525 : 295) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะส่วนรวมทั้งหมดของบุคคลแต่ละคน ที่สามารถมองเห็นจากภายนอกและซ่อนเร้นอยู่ภายใน ได้แก่ รูปร่างหน้าตา ท่าทาง แนวความคิด การพูดจา ความสนใจ อารมณ์ เจตคติ ทัศนคติ ค่านิยม ตลอดจนความสามารถในการทำงาน

อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม (2523 : 246) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นแบบฉบับของบุคคลที่แสดงต่อคนอื่นทั้งลักษณะกิริยาท่าทางการแสดงออกทางอารมณ์ ความคิด เจตคติ ตลอดจนพฤติกรรม และปฏิกิริยาตอบสนองทั้งร่างกายและจิตใจ ถ้าใครมีบุคลิกภาพแบบใดภายใต้สถานการณ์เดียวกัน หรือตัวกระตุ้นคล้าย ๆ กันก็จะมีปฏิกิริยาตอบสนองแบบเดียวกันตลอดไปทุกครั้ง

สุชา จันทน์เอม (2528 : 32) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะต่างๆ ที่รวมกันในตัวบุคคลและวิธีการแสดงออกทางพฤติกรรม ไม่จำเป็นว่าพฤติกรรมหรือคุณลักษณะเหล่านั้นจะต้องดีหรือไม่ดี ผิดหรือถูก

จากคำจำกัดความดังกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ คือ ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลทั้งที่เปิดเผยและซ่อนเร้นอยู่ภายใน ได้แก่ ลักษณะกิริยาท่าทาง การแสดงออกทางอารมณ์ การปรับตัว ความคิด ความสนใจ ค่านิยม ทัศนคติ และ พฤติกรรมต่างๆ โดยได้รับอิทธิพล มาจาก พันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม

1.1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

เฮิร์ลอค (Hurlock. 1978 : 239-274) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นผลรวมของพัฒนาการทั้งทาง ร่างกาย สติปัญญาอารมณ์และสังคม ซึ่งเป็น ขบวนการเปลี่ยนแปลงที่มีระบบ ระเบียบที่สลับซับซ้อนสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันในทุก ๆ ด้าน ซึ่ง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาของบุคลิกภาพแบ่งได้ 2 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบทางพันธุกรรมและสรีรวิทยา (Genetic-Physiological factor)

1.1 พันธุกรรม พันธุกรรมเป็นตัวถ่ายทอดสิ่งที่เป็นมรดก ทางกรรมพันธุ์ จาก พ่อแม่ และบรรพบุรุษ เป็นตัวกำหนดขอบเขตความสามารถต่าง ๆ ของมนุษย์ รวมทั้งลักษณะต่าง ๆ ของ

ร่างกาย เช่น สีตา สีผม โครงสร้างของรูปร่างหน้าตาโดยมีสิ่งแวดล้อม เช่น ลักษณะการเลี้ยงดู ของพ่อแม่ ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศเป็นตัวกระตุ้นหรือตัวก่อให้เกิดคุณลักษณะนั้น พัฒนาไปได้เต็ม ตามศักยภาพหรือไม่ทั้งทางด้านสติปัญญา รูปร่าง หน้าตา รวมทั้งลักษณะทางอารมณ์ โดยนัก จิตวิทยา บางพวกมีความเชื่อว่า ลักษณะทางอารมณ์บางอย่างเป็นลักษณะเฉพาะตัวของเด็กแต่ละคน เช่น เด็กบางพวกปรับตัวง่ายยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้เร็ว เด็กพวกนี้จะมีอารมณ์ดี เด็กบางพวกจะปรับตัวยาก เด็กจะรู้สึกเครียดหรือตื่นเต้นง่าย ปรับตัวช้า

1.2 องค์ประกอบทางสรีรวิทยา เป็นผลจากพันธุกรรมและการพัฒนาตามวัย ซึ่งจะพัฒนาไปสู่วุฒิภาวะซึ่งแต่ละคนจะมีระยะเวลาการเจริญเติบโตไม่เท่ากัน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย ได้แก่ พันธุกรรม ระดับฮอร์โมน อาหาร สภาพของร่างกายขณะนั้น อารมณ์เด็กจะพัฒนาไปได้ช้ากว่าปกติถ้าเด็กมีปัญหาเรื่องการขาดอาหาร การเกิดอุบัติเหตุทำให้เกิดความพิการหรือมีความผิดปกติของอวัยวะต่างๆ เช่น สมอ ต่อมไทรอยด์ การที่บุคคลมีสุขภาพไม่แข็งแรงหรือพิการย่อมส่งผลกระทบต่อบุคลิกภาพ ทั้งจากการที่บุคคลภายนอก มองเห็นว่าลักษณะรูปร่างของเขาไม่แข็งแรงสมบูรณ์และตัวบุคคลนั้นมองตนเองอาจทำให้ บุคคล นั้นรู้สึกมีปมด้อยได้

2. องค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม

2.1 ประสบการณ์ ในวัยเด็กความสัมพันธ์กับมารดาหรือตัวแทนของมารดาและความสัมพันธ์ในครอบครัว เป็นสิ่งที่เด็กจะเรียนรู้และเลียนแบบ จะสังเกตได้ว่า เด็กมักจะมีบุคลิกภาพหลายอย่างคล้ายพ่อแม่หรือบุคคลใกล้ชิดในวัยเด็ก

2.2 อิทธิพลของวัฒนธรรม ผลของวัฒนธรรม ศาสนา ความเชื่อ จะมีอิทธิพลต่อค่านิยมและทัศนคติของบุคคล เช่น สังคมอเมริกันให้ความสำคัญกับเรื่องเศรษฐกิจ การรู้จักพึ่งตนเองจะพบว่า คนอเมริกันมีลักษณะเชื่อมั่นตนเอง ส่วนในสังคมไทยให้ความสำคัญกับระบบอาวุโส ดังนั้นบุคลิกภาพของบุคคลส่วนใหญ่ เห็นว่า บุคคลที่มีลักษณะดี คือ อ่อนน้อม ถ่อมตน เป็นต้น

2.3 เหตุการณ์ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต บุคคลแต่ละบุคคลจะได้รับประสบการณ์ ไม่เหมือนกันตั้งแต่เกิดมา เช่น เป็นบุตรลำดับที่เท่าใด สถานภาพของบุคคล บทบาทที่เปลี่ยนไป สิ่งเหล่านี้ จะมีอิทธิพลทำให้บุคลิกภาพของบุคคลเปลี่ยนไปเช่น บุคคลบางคนเมื่ออยู่ในครอบครัว จะมีลักษณะเป็นเด็กทำอะไรตามใจพ่อแม่ แต่เมื่อไปอยู่ที่ทำงานมีบทบาทเป็นหัวหน้าหน่วยงาน ก็มีลักษณะเป็นผู้ใหญ่เป็นผู้นำที่ดีมีเหตุผลนั้น แสดงว่าอิทธิพลของสังคมมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพของบุคคล

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 44) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพประกอบด้วย พันธุกรรม สิ่งแวดล้อมและช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล กล่าวคือ

1. พันธุกรรม สิ่งถ่ายทอดทางพันธุกรรม ส่วนมากเป็นลักษณะทางกาย เช่น ความสูงต่ำ ลักษณะเส้นผม สีของผิว ชนิดของโลหิต โรคภัยไข้เจ็บบางชนิดและข้อบกพร่องทางร่างกายบางชนิด เช่น ตาบอดสี ศรีษะล้าน นิ้วเกิน มือติดกัน ฯลฯ ซึ่งลักษณะทางกายเหล่านี้ เป็นอิทธิพลของพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลทั้งสิ้น

2. สิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของมนุษย์ทั้งพัฒนาการทางกาย ทางจิตใจและบุคลิกภาพ คือ บุคคลอื่นๆ รอบตัวเรา ครอบครัว กลุ่มคนและวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมที่เป็นมนุษย์คนอื่นๆ นี้จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ ทักษะและพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์

3. ช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล แสดงถึง พัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ อันเกิดจากอิทธิพลร่วมระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อิริคสัน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 42 ; อ้างอิงมาจาก Erickson. 1959) เชื่อว่า การพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์นั้น จะมีการพัฒนาลักษณะต่างๆ ของบุคลิกภาพอย่างเป็นลำดับ ตลอดช่วงชีวิตของบุคคลแต่ละบุคคล

จะเห็นได้ว่า มีปัจจัยหลายอย่างที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพทั้งพันธุกรรม ร่างกาย สติปัญญา การเรียนรู้ การเลี้ยงดู จิตใจ สังคม และช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

1.1.3 ทฤษฎีบุคลิกภาพ

ทฤษฎีบุคลิกภาพนั้น มีทฤษฎีต่าง ๆ หลายทฤษฎีด้วยกัน แต่เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF ของ เรย์มอนด์ บี แคทเทล จึงขออธิบายอ้างอิงเฉพาะทฤษฎีบุคลิกภาพของเรย์มอนด์ บี แคทเทล เท่านั้น ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

เรย์มอนด์ บี แคทเทล (Raymond B. Cattell)

เรย์มอนด์ บี แคทเทล เกิดในประเทศอังกฤษในปี ค.ศ.1905 เขาจบปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยลอนดอน ในสาขาเคมี-ฟิสิกส์ แต่ความสนใจของเขายู่ที่ด้านสังคมมากกว่า ทำให้เขาได้เปลี่ยนมาเรียนทางสายจิตวิทยาเขาจบปริญญาโทในปี ค.ศ. 1924 และได้รับปริญญาเอก จากมหาวิทยาลัยเคียวกันในปี ค.ศ.1929 วิทยานิพนธ์ของเขาได้รับการชี้แนะจาก Charles Spearman

ผู้คิดเรื่อง Factor Analysis แคมเพลทำงานอยู่หลายแห่งในขอบข่ายของงานจิตวิทยา จนถึงปี ค.ศ.1937 เมื่อเขากลับมาที่สหรัฐเพื่อมารับตำแหน่งที่มหาวิทยาลัยโคลัมเบีย แต่หลังจากนั้นไม่นาน เขาก็ย้ายไปอยู่ที่มหาวิทยาลัยเคิร์กใน Massachusetts และต่อมาก็ย้ายไปที่ Harvard เป็นผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการค้นคว้าที่มหาวิทยาลัยโคลินอยในปี ค.ศ.1945

แคมเพลเป็นหนึ่งในนักทฤษฎีบุคลิกภาพที่มีชื่อที่สุด แคมเพลได้เขียนตำรากว่า 30 เล่ม และ 350 บทความลงในวารสาร รางวัลที่เขาได้รับ มีรางวัล Wemer-Gren จาก New York Academy of Sciences เขาเกษียณในปี ค.ศ. 1973 และเคยเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านการให้คำปรึกษา ที่มหาวิทยาลัยฮาวายเขาส่งทฤษฎีบุคลิกภาพ โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยมีความเชื่อว่าตัว กำหนด พฤติกรรมจะสามารถศึกษาได้ด้วย วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)

การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) คือ วิธีการทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ตัวแปร ทางจิตวิทยาหรือทางการศึกษาหรือตัวแปรใด ๆ ก็ตามที่สับสนวัด หรือสังเกตมาได้นั้น ถ้านำมาหา สหสัมพันธ์กันก็จะพบว่า บางตัวแปรมีสหสัมพันธ์สูง บางตัวแปรก็ไม่มีสหสัมพันธ์ การที่ตัวแปร เหล่านั้นมีความสัมพันธ์กันสูง สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะร่วมกันบางอย่างของตัวแปรเหล่านั้น นักวิเคราะห์องค์ประกอบสามารถเลือกตัวแปรบางตัวไปอธิบาย หรือพยากรณ์สิ่งต่าง ๆ ได้โดยลด จำนวนตัวแปรให้น้อยลง (Pervin. 1989 : 301-311)

การสร้างทฤษฎีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analytic Theory) แคมเพล ได้สร้างขึ้น โดย การรวบรวมเอาชื่อคำคุณศัพท์ที่เกี่ยวกับความรู้สึก การแสดงออกและลักษณะบุคลิกภาพ ใน พจนานุกรมที่รวบรวมโดย ออลพอร์ท และออลเบิร์ต จำนวน 17953 คำ และได้คัดลงมา ให้เหลือ เพียง 4,504 คำ ที่อธิบายเฉพาะลักษณะบุคลิกภาพ ในปี ค.ศ.1940 แคมเพล ใช้วิธีวิเคราะห์องค์ ประกอบและวิธีการจัดกลุ่ม (Cluster Analysis) ลักษณะบุคลิกภาพเหล่านี้ ให้เหลือ 180 กลุ่ม ต่อ มาในปี ค.ศ.1973 แคมเพลได้ใช้วิธีสหสัมพันธ์ (Correlation) ทำให้เหลือ 43 กลุ่ม และจากการ วิเคราะห์ของแคมเพล ทำให้องค์ประกอบบุคลิกภาพ เหลือ 15 องค์ประกอบ โดยใช้ตัวอักษร A - O เริ่มจาก A , B , C ตามลำดับ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบพื้นฐาน ที่สำคัญของบุคลิกภาพ ของบุคคล ต่อมาได้มีการตัดองค์ประกอบบางตัว ที่ไม่เหมาะสมออกไปคือ D , J , K ส่วนองค์ ประกอบ Q_1 , Q_2 , Q_3 และ Q_4 ไม่ได้เกิดจากการวิเคราะห์ทางด้านภาษา แต่แคมเพลคิดว่าองค์ ประกอบเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญในชีวิตประจำวันและแตกต่างจากองค์ประกอบอื่นๆ ที่ได้จากการ

วิเคราะห์องค์ประกอบ จึงได้สร้างองค์ประกอบเหล่านี้เพิ่มเติมทำให้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF มีทั้งหมด 16 องค์ประกอบจนถึงปัจจุบันนี้ (สุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์. 2540 : 72)

แคทเทิลได้ข้อมูลบุคลิกภาพจากวิธีการ 3 อย่างคือ

1. การบันทึกประวัติส่วนตัว (Life Record Data หรือ L-Data) ได้จากการศึกษาประวัติ สังเกตการกระทำของบุคคลคนนั้น หรือจากการสอบถามจากผู้ใกล้ชิด มักเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่แสดงในสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน
2. การรายงานผลด้วยตนเอง (Self-Rating Questionnaire หรือ Q-Data) ศึกษาโดย การสร้างแบบสอบถามให้บุคคลนั้นตอบได้จากการสำรวจภายในตัวเองของผู้ตอบ คำตอบที่ได้ถือว่าเป็นตัวแทนที่เหมาะสมของบุคคลหรือเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรม เช่น ถ้าผู้ตอบ ตอบว่า ตัวเขามีศีลธรรมก็อาจคิดได้ว่าเขาเป็นเช่นนั้นจริงๆ หรือเป็นเพียงการแสดงถึงส่วนหนึ่งของพฤติกรรม เพราะการแสร้งทำก็ได้
3. แบบทดสอบแบบปรนัย (Objective Test หรือ T-Data หรือ OT-Data) โดยการให้บุคคล ทำแบบทดสอบโดยแสดงแนวโน้มของการกระทำในสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วนำมาคิดคะแนนและนำข้อมูลทั้งหมด มาวิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อทำความเข้าใจลักษณะนิสัยต่าง ๆ ต่อไป

1.1.3.1 พัฒนาการของบุคลิกภาพ

แคทเทิลได้จัดลำดับพัฒนาบุคลิกภาพออกเป็นขั้น ๆ ดังนี้ (อุบลรัตน์ หวายเจริญ. 2539 : 41-42 ; อ้างอิงมาจาก Cattell. 1950)

1. ระยะแรกเกิดถึง 5 ปี เป็นระยะที่สำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพ เป็นระยะที่หล่อหลอมบุคลิกภาพของบุคคล อิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดู จะมีบทบาทในการพัฒนาบุคลิกภาพในระยะต่อไป
2. ระยะอายุ 6-13 ปี เป็นระยะที่เด็กเปลี่ยนความสนใจความรักที่มีต่อพ่อแม่ไป สู่กลุ่มเพื่อน และเป็นระยะของการพัฒนาอีโก้ (Ego) ให้เข้มข้น
3. ระยะอายุ 14-24 ปี เป็นระยะวัยรุ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ทั้งเพศชายและเพศหญิง เป็นระยะที่มีความไม่มั่นคงทางอารมณ์เพิ่มขึ้น มีความสนใจในเรื่องเพศ การปรับตัวทำให้เกิดความขัดแย้ง ซึ่งมีสาเหตุมาจากความต้องการเป็นอิสระจากพ่อแม่ ต้องการ สถานภาพทางอาชีพการประสบความสำเร็จ มีรายได้เลี้ยงตนเอง การได้รับความพึงพอใจที่จะทำให้เพศตรงข้าม

ประทับใจและการไม่ได้รับความมั่นคงทางจิตใจ หากวัยรุ่นสามารถผ่านพ้น ความขัดแย้งเหล่านี้ได้ ก็จะทำให้เกิดบูรณาการและเกิดความพึงพอใจในมโนภาพของตน

4. ระยะเวลา 25-55 ปี เป็นวัยแห่งวุฒิภาวะ เป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงของบุคลิกภาพ น้อย แม้จะมีความเสื่อมของร่างกายเกิดขึ้นก็ตาม แต่เป็นวัยแห่งประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ ในระยะปลายของวัยนี้มีแนวโน้มของความสนใจ ในกิจกรรมทางเพศ เพิ่มขึ้น

5. วัยชราตั้งแต่ 56 ปีขึ้นไป เป็นระยะที่มีความเสื่อมอย่างรวดเร็ว ในพลังทางกาย แคลเทิล กล่าวว่า ลักษณะนิสัยของบุคคลในวัยชรามีดังนี้ กังวลในเรื่องเงินและสุขภาพ มีความรู้สึก ว่าไม่เป็นที่ต้องการโคเคเคียว อ้างว้าง รู้สึกไม่แน่ใจ ความสนใจแคบ สูญเสียความจำ ยึดมั่นในความ คิดของตนเอง ข้างพูด โดยเฉพาะเรื่องในอดีต เอาใจใส่ในเรื่องเล็กน้อย มีความรู้สึกไม่เพียงพอทำ ให้เกิดความวิตกกังวล ไม่นั่นคง มีความรู้สึกผิด กิจกรรมทางเพศลดลง แต่ความสนใจในเรื่องเพศ เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในเพศชายจะไม่มีระเบียบ ไม่สะอาดหัวเก่า ไม่มีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง นอกจากนั้นความสัมพันธ์และการให้ความ ร่วมมือกับสังคมลดลง

1.1.3.2 สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการบุคลิกภาพ

1. พันธุกรรมหรือสิ่งแวดล้อม แคลเทิลได้พยายามที่จะวัด ลักษณะแหล่งที่มาของ โครงสร้างบุคลิกภาพ ที่หลากหลาย ที่ถูกกำหนด โดยพันธุกรรมหรือสิ่งแวดล้อม เขาพบว่า เซวน์ปัญญาเป็นลักษณะ โครงสร้างหนึ่ง ได้รับอิทธิพลจากพันธุกรรม ส่วนลักษณะบุคลิกภาพ ประเภทกล้าแสดงออกและเก็บตัว อารมณ์ไม่มั่นคง และช่างสงสัย จัดอยู่ในกลุ่มที่มีขนาดปานกลาง ที่ได้รับอิทธิพลจากพันธุกรรม ส่วนบุคลิกภาพแบบ radicalism-conservation และ ergic tension ได้ รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมมากกว่า แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น แคลเทิล กล่าวว่าบางครั้งอิทธิพลของการพัฒนาการ (ชั้นอายุ) ก็มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพ ทำให้บางครั้งไม่พอเพียงที่จะพิสูจน์ได้ว่า เกิดจากอิทธิพล ของพันธุกรรม หรือสิ่งแวดล้อมกันแน่

2. การเรียนรู้ ในขณะที่แคลเทิลได้เน้นหนักไปว่า ลักษณะบางอย่างได้รับอิทธิพลของ พันธุกรรม แต่แคลเทิล ก็ไม่ได้มองข้ามอิทธิพลของการเรียนรู้ ที่มีผลต่อการพัฒนาการของบุคลิกภาพ เขาให้ความเห็นว่า การตอบสนองทางอารมณ์ เช่น ความรู้สึกผูกพันหรือความรู้สึกกลัว มาจากการ เชื่อมโยงของสิ่งเร้าในสิ่งแวดล้อม โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไข ในขณะที่การเรียนรู้ แบบวางเงื่อนไขแบบลงมือกระทำ จะมีอิทธิพลต่อลักษณะนิสัยด้านพลัง

3. พฤติกรรมความเป็นพ่อแม่ แคทเทิล เห็นว่า พ่อแม่มีอิทธิพลสำคัญต่อบุคลิกภาพของเด็ก โดยกล่าวว่า บ้านที่มีพื้นฐานที่อบอุ่น คือ พ่อและแม่ที่ใจดี ให้กำลังใจเด็กมีเหตุผลในการควบคุมเด็กมากกว่าการลงโทษ จะทำให้เด็ก มีความแข็งแกร่งของจิตใจดีกว่าบ้านที่มีแม่เป็นใหญ่ ชอบใช้เผด็จการ บังคับเข้มงวด และมีกฎระเบียบมากเกินไป ความแข็งแกร่งของ Super ego เด็กมักสูง ในหมู่เด็กที่พ่อแม่ไม่ วิวาทขว้างขว้าง สามารถแสดงความอบอุ่นและเลือกใช้เหตุผลได้มากกว่า การลงโทษ ความโอนเอียงมาทางรู้สึกผิดนั้นพบในเด็กที่ถูกควบคุมโดยการลงโทษทางกายกับพวกที่พ่อแม่ปกครองแบบ “ พ่อปกครองลูก ” ลักษณะการมีความพึงพอใจในตนเอง พบได้ในเด็กที่พ่อแม่เป็น คู่แต่งงานที่มีความสุข

4. ลำดับการเกิด แคทเทิลพบว่าอิทธิพลที่มีต่อการพัฒนาการของบุคลิกภาพส่วนหนึ่งเกิดจากลำดับการเกิด เช่นเดียวกับ ที่แอลเดอร์ กล่าวไว้เขาพบว่า ลูกคนโตที่สุดในบ้านมีแนวโน้มที่จะมีความเข้มแข็งของ Ego สูง ชอบมีอำนาจเหนือและมักอนุรักษนิยม แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับขนาดของครอบครัว ด้วยในบางกรณี

แคทเทิล (Cattell, 1964 : 504) ได้เน้นถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมและสังคม มีผลต่อพฤติกรรมและบุคลิกภาพ โดยให้ข้อคิดเห็นว่า อิทธิพลของสถาบันอาชีพหรือสถาบันครอบครัว สังคม ส่งผลต่อบุคลิกภาพ เนื่องจากสาเหตุดังนี้คือ

1. สถาบันจงใจทำให้เกิดลักษณะบุคลิกภาพชนิดใดชนิดหนึ่งซึ่ง หมายถึง ลักษณะบุคลิกภาพที่สังคมนั้นต้องการอาจรวมอุปนิสัยและบุคลิกภาพเฉพาะ โดยที่สถาบันนั้น จงใจผลิตลักษณะที่ต้องการขึ้น

2. องค์ประกอบด้านสถานการณ์อาจส่งผลให้เกิดบุคลิกภาพ ซึ่งสถาบันในสังคม ไม่ได้จงใจ เมื่อเกิดรูปแบบพฤติกรรมซึ่งเป็นผลของขบวนการข้อโต้แย้งหนึ่งในสองข้อข้างต้น แต่ละบุคคลอาจพบว่าจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขบุคลิกภาพของเขาอีกต่อไป

1.1.4 แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF

การใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ The Sixteen Personality Factor Questionnaire (16 PF) เป็นวิธีหนึ่งในการประเมินบุคลิกภาพ สร้างขึ้นโดยเรย์มอนด์ บี แคทเทิลซึ่งจะกล่าวในรายละเอียดดังต่อไปนี้ (Cattell, Eber and Tatsuoka. 1970 : 131 - 294)คือ

1.1.4.1 วัตถุประสงค์ของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF

แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF พัฒนาขึ้น เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการให้คำปรึกษา การคัดเลือก การแนะแนวและการวิจัย ดังนี้

1. ใช้ในการบริการให้คำปรึกษา (Counseling Service) แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF สามารถบอกลักษณะบุคลิกภาพพื้นฐาน 16 ด้าน การตอบเพื่อให้ตนเองมี บุคลิกภาพเป็นที่พึงประสงค์กว่าความเป็นจริง (Fake Good) การตอบเพื่อให้ตนเองมีบุคลิกภาพ ไม่เป็นที่พึงประสงค์กว่าความเป็นจริง (Fake Bad) และสามารถใช้ร่วมกับข้อมูลจากแบบทดสอบอื่น ซึ่งจะช่วยให้ผู้ให้คำปรึกษาเข้าใจในตัวผู้มารับบริการได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นและช่วยให้ผู้มารับบริการรู้จักและเข้าใจตนเองดีขึ้น การนำคะแนน จากการทดสอบของผู้มารับบริการไปเทียบกับเกณฑ์ปกติ ที่ได้จะทำให้ทั้งผู้ให้คำปรึกษาและผู้มารับคำปรึกษาได้ทราบว่า บุคคลผู้นั้นมีลักษณะแตกต่างไปจากกลุ่มในด้านใดบ้างอันจะเป็นแนวทาง ในการวางแผนการปรับตัวต่อไป

2. ใช้ในการคัดเลือก (Selection) การใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ประกอบการคัดเลือก โดยสามารถนำไปใช้ได้ในวงการต่าง ๆ หลายวงการตามความเหมาะสม ในที่นี้จะชี้ให้เห็นใน 2 วงการใหญ่ ๆ คือ วงการศึกษาและวงการเกี่ยวกับบุคลากร ดังนี้

2.1 การใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF เพื่อประกอบการคัดเลือกใน วงการศึกษา เพื่อคัดเลือกรักเรียน นิสิต นักศึกษาเข้าศึกษาใน โรงเรียนหรือสถาบันต่างๆโดยทั่วไปการ คัดเลือกนักเรียน นิสิต นักศึกษาเข้าเรียนในสถาบันต่าง ๆ นั้น มักคำนึงถึงลักษณะทางด้าน ความสามารถเป็นส่วนใหญ่ แต่อย่างไรก็ตามผู้ที่มีความสามารถสูง บางคนมักประสบปัญหาในการเรียนไม่น้อยทีเดียว เนื่องมาจากการปรับตัว ความสนใจ เจตคติ และลักษณะเฉพาะตัวอื่นๆเมื่อวิเคราะห์แล้วแบบทดสอบบุคลิกภาพ สามารถใช้ประกอบการประเมินความสามารถทางปัญญาได้ การนำไปใช้ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ (criterion) ของแต่ละสถาบันการศึกษาว่า คำนึงถึงบุคลิกภาพทางด้านใดเป็นสำคัญ

2.2 การใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF เพื่อประกอบการคัดเลือก บุคลากร (Personnel Selection) ในวงการต่าง ๆ ทั้ง องค์การของเอกชนหรือหน่วยงานของราชการ จำต้องมีบุคลากร เจ้าหน้าที่ คนงานฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งบุคลากรทั้งหลายมักได้รับการคัดเลือก เข้าทำงานด้วยวิธีการต่างๆ และเป็นที่ยอมรับว่าการใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพมีประสิทธิภาพใน การคัดเลือกบุคคลพอสมควร ในกรณีนี้ผู้สมัครงานมักจะแสดงสิ่งที่ดีออกมา แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF สามารถตรวจสอบการตอบ เพื่อให้ตนเองมีบุคลิกภาพเป็นที่พึงประสงค์กว่าความเป็นจริง (Fake Good) ได้

และใช้ในการคัดเลือกบุคคล ให้เหมาะสมกับตำแหน่งและความสามารถ โดยผู้ให้คำปรึกษาต้องพิจารณาเสียก่อนว่า ลักษณะนั้นๆต้องการบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพอย่างไร แล้วจึงทำการประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF เพื่อให้ได้ข้อมูลว่า บุคคลนั้นมีบุคลิกลักษณะตรงกับความต้องการหรือไม่

3. ใช้ในการแนะแนว (Guidance Program) แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF สามารถนำไปใช้ในโครงการแนะแนว 2 โครงการใหญ่ ๆ คือ

3.1 การแนะแนวการศึกษา (Educational Guidance) โดยนำมาใช้ประกอบการแนะแนวเพื่อวางแผนการศึกษาในอนาคตของนักเรียนให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพ เช่น นักเรียนที่มีคะแนนสูงในลักษณะอารมณ์มั่นคง (C⁺) และจิตใจอ่อนโยน (I⁺) อาจแนะแนว ให้สนใจในการเรียนสาขาพยาบาลศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งผู้แนะแนวและนักเรียนควรได้อภิปรายกันถึงคะแนนจากการทดสอบด้วย เพื่อให้เขาได้วางแผนการเรียนของตนเอง (บุญส่ง นิลแก้วและวิไลวรรณ ยามาดี. 2521 : 23-25) นอกจากนี้ผู้แนะแนวควรดูความสามารถทางสติปัญญาและความสนใจของนักเรียนประกอบกันด้วย

3.2 การแนะแนวอาชีพ (Vocational Guidance) จากเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ของแคทเทิล แสดงให้เห็นว่า กลุ่มคนในแต่ละสาขาวิชาชีพมีลักษณะบุคลิกภาพเฉพาะสาขามากน้อยแตกต่างกันไป ซึ่งเหมือนกับแสดงแนวโน้มทางบุคลิกภาพของบุคคลในแต่ละอาชีพนั้น ๆ การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF สามารถใช้ประกอบเป็นแนวทางชี้แนะบุคคลนั้นได้ว่าลักษณะของคนจะเหมาะสมกับอาชีพนั้นหรือไม่ หรือเหมาะสมกับอาชีพใด

4. ใช้ในการวิจัย สามารถนำแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ไปใช้ในงานวิจัยเพื่อให้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในการนำแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF ไปใช้ในทางใดก็ตามควรคำนึงว่าผลการทดสอบเป็นเพียงส่วนประกอบ ในการช่วยประเมินบุคลิกภาพร่วมกับข้อมูลจากแบบทดสอบอื่นๆ ที่มีอยู่ การนำผลการทดสอบจากแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF ไปใช้จะแม่นยำตรงเพียงใด ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ของผู้ใช้ว่าเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

1.1.4.2. ลักษณะของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF

แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF ใช้สำหรับบุคคลที่มีอายุ 16 ปีขึ้นไปโดยได้มีการสร้างแบบ

ทดสอบฟอร์มต่าง ๆ ไว้ใช้สลับกัน เพื่อให้มีความตรงมากขึ้นคือ

ฟอร์ม A ใช้สลับกับฟอร์ม B ฟอร์ม A และฟอร์ม B เป็นฟอร์มมาตรฐานสำหรับผู้ใหญ่ เหมาะที่จะใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย แต่ละฟอร์ม ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 187 ข้อ เวลาที่ใช้ประมาณ 45-60 นาที

ฟอร์ม C ใช้สลับกับฟอร์ม D ฟอร์ม C และ D เหมาะที่จะใช้ในการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน แต่ละฟอร์มประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 105 ข้อ เวลาที่ใช้ประมาณ 25-35 นาที

ฟอร์ม E เหมาะสำหรับผู้ที่มีปัญหาเรื่องการอ่าน ฟอร์ม E ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 128 ข้อ เวลาที่ใช้ประมาณ 45-60 นาที

แต่ละฟอร์มมีองค์ประกอบบุคลิกภาพพื้นฐานโดยใช้อักษรภาษาอังกฤษเป็นสัญลักษณ์ 16 ด้าน ดังนี้

1	องค์ประกอบ A	คือ	การเข้าสังคม
2	องค์ประกอบ B	คือ	สติปัญญา
3	องค์ประกอบ C	คือ	ความมั่นคงทางจิตใจ
4	องค์ประกอบ E	คือ	การแสดงออก
5	องค์ประกอบ F	คือ	ความร่าเริง
6	องค์ประกอบ G	คือ	มโนธรรม
7	องค์ประกอบ H	คือ	ความกล้าหาญ
8	องค์ประกอบ I	คือ	ความอ่อนโยน
9	องค์ประกอบ L	คือ	ความระแวดระวัง
10	องค์ประกอบ M	คือ	การจินตนาการ
11	องค์ประกอบ N	คือ	การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น
12	องค์ประกอบ O	คือ	ความวิตกกังวล
13	องค์ประกอบ Q ₁	คือ	ความอิสระเสรี
14	องค์ประกอบ Q ₂	คือ	การพึ่งตนเอง
15	องค์ประกอบ Q ₃	คือ	การควบคุมอารมณ์
16	องค์ประกอบ Q ₄	คือ	ความเครียด

นอกจากนี้ แคทเทิลยังได้กล่าวถึง รายละเอียดของคะแนนบุคลิกภาพที่สูงมากเกินไปกว่าความเป็นจริงและคำตอบที่เกิดจากการเดาสุ่มไว้ดังนี้ (สุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์. 2540 : 80 - 85)

คำตอบที่ดีกว่าความเป็นจริง คือ การตอบเพื่อให้ตนเองมีบุคลิกภาพเป็นที่พึงประสงค์มากกว่าความเป็นจริง ซึ่งเป็นการสร้างตอบเพื่อให้ตนเองคิดว่าบุคลิกภาพที่เป็นจริง จากจำนวนข้อ

ทดสอบทั้งหมด 187 ข้อ มีข้อที่วัดบุคลิกภาพเกินความเป็นจริง 14 ข้อ แต่ละข้อมีค่าคะแนนเท่ากับ 1 ผู้ตอบมักจะได้คะแนนดิบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 4 ถ้าได้คะแนนตั้งแต่ 6 ขึ้นไป เป็นที่น่าสงสัยว่า ผู้ตอบสร้างตอบว่า ตนเองดี มักพบในการคัดเลือบบุคคลเข้าทำงาน

คำตอบที่ไม่ดีกว่าความจริง คือ การตอบเพื่อให้ตนเองมีบุคลิกภาพไม่เป็นที่พึงประสงค์ มากกว่าความเป็นจริง ซึ่งเป็นการสร้างตอบเพื่อให้ตนเองไม่ดี จากจำนวนข้อทดสอบทั้งหมด 187 ข้อ มีข้อที่วัดบุคลิกภาพไม่เป็นที่พึงประสงค์ 15 ข้อ แต่ละข้อมีค่าคะแนนเท่ากับ 1 ผู้ตอบมักจะได้คะแนนดิบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2 ถ้าได้คะแนนตั้งแต่ 6 ขึ้นไป เป็นที่น่าสงสัยว่า ผู้ตอบสร้างตอบว่า ตนเองไม่ดี มักพบในคนใช้จิตเวช และถ้าได้คะแนนตั้งแต่ 12 ขึ้นไปในบุคลิกภาพที่สูงเกินความจริง แสดงถึง ผู้ตอบพยายามที่จะเสแสร้ง

นอกจากองค์ประกอบบุคลิกภาพ 16 ด้าน ซึ่งเรียกว่า “ องค์ประกอบบุคลิกภาพระดับปฐมภูมิ ” (Primary - Order Factors) แล้ว ขณะเดียวกัน แคทเทิล ได้จัดกลุ่มองค์ประกอบบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน เรียกว่า “ องค์ประกอบบุคลิกภาพระดับทุติยภูมิ ” (Second - Order Factors) ซึ่งจะทำให้มองบุคลิกภาพ โดยรวมของบุคคลได้กว้างกว่าการพิจารณา หรือให้ความสำคัญกับบุคลิกภาพระดับปฐมภูมิเพียงอย่างเดียว

1.1.4.3 องค์ประกอบบุคลิกภาพระดับทุติยภูมิ มีดังนี้

1. การเปิดเผยกล้าแสดงออก (Extraversion) บุคคลที่มีคะแนนขององค์ประกอบบุคลิกภาพ A, F, H สูง (A^+ , F^+ , H^+) และมีคะแนนขององค์ประกอบบุคลิกภาพ Q_2 ต่ำ (Q_2^-) แสดงว่าบุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะเปิดเผย กล้าแสดงออก (Extraversion) และในทางตรงกันข้าม บุคคลใดที่มีคะแนนขององค์ประกอบบุคลิกภาพ A, F, H ต่ำ (A^- , F^- , H^-) และมีคะแนนขององค์ประกอบบุคลิกภาพ Q_2 สูง (Q_2^+) แสดงถึงบุคคลนั้นมีแนวโน้มค่อนข้างเก็บตัว (Introversion)

การที่บุคคลมีลักษณะ Introversion หรือ Extraversion แสดงให้เห็นว่า บุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะปรับตัวอย่างไร ต่อสถานการณ์ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นสิ่งเร้าที่มากกระตุ้นให้บุคคลต้องแสดงบุคลิกภาพที่แท้จริงของเขาออกมา

2. ความวิตกกังวล (Anxiety) มีองค์ประกอบบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้อง คือ คะแนนขององค์ประกอบบุคลิกภาพ L, O, Q_4 สูง (L^+ , O^+ , Q_4^+)

3. จิตใจเข้มแข็ง (Tough Poise) มีองค์ประกอบบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้อง คือ คะแนนขององค์ประกอบบุคลิกภาพ A, I, M, ต่ำ (A^- , I^- , M^-)

4. การเป็นตัวของตัวเอง (Independent) มีองค์ประกอบบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องคือ คะแนนขององค์ประกอบบุคลิกภาพ E, L, M, Q₁, Q₂ สูง (E⁺, L⁺, M⁺, Q₁⁺, Q₂⁺)

5. การควบคุมตน (Control) มีองค์ประกอบบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องคือ คะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพ G, Q₃ สูง (G⁺, Q₃⁺)

6. การปรับตัว (Adjustment) มีองค์ประกอบบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้อง คือ คะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพ B, C, E, F, G, Q₂ สูง (B⁺, C⁺, E⁺, F⁺, G⁺, Q₂⁺)

7. การเป็นผู้นำ (Leadership) มีองค์ประกอบบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้อง คือ คะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพ B, C, E, F, G, H, N, Q₃ สูง (B⁺, C⁺, E⁺, F⁺, G⁺, H⁺, N⁺, Q₃⁺)

8. การมีความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) มีองค์ประกอบบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้อง คือ คะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพ B, E, H, I, M, Q₁ และ Q₂ สูง (B⁺, E⁺, H⁺, I⁺, M⁺, Q₁⁺, Q₂⁺)

ตัวอย่าง เช่น ถ้าผู้ตอบได้คะแนนของ องค์ประกอบบุคลิกภาพ O สูง จะเป็นผู้ที่มีจิตใจ หวาดหวั่นและวิตกกังวล แต่ถ้าผู้ตอบคนเดียวกันได้คะแนนของ องค์ประกอบบุคลิกภาพ Q₄ ต่ำ เพียง องค์ประกอบเดียว ยังไม่สามารถสรุปได้ว่า บุคคลนั้นมีลักษณะบุคลิกภาพตามที่ปรากฏจากการตอบแบบทดสอบ แต่ถ้าผู้ตอบได้คะแนนของ องค์ประกอบบุคลิกภาพทั้ง O สูงและ Q₄ สูง ซึ่งมีส่วนเสริมซึ่งกันและกัน จึงสรุปได้ว่า บุคคลผู้นั้นเป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลและมีอารมณ์ตึงเครียด

1.1.5 เกณฑ์ปกติ (Norms)

1.1.5.1 ความหมายของเกณฑ์ปกติ (Norms)

เดอนใจ เกตุษา (2532 : 529) ได้ให้ความหมายของเกณฑ์ปกติ คือ จุดหลักที่สร้างขึ้น มาเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบและแปลความหมายของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ

จำเนียร สุขหลาย (2528 : 237) กล่าวว่า เกณฑ์ปกติ หมายถึง ความเป็นปกติธรรมดา ของคนกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเอาไว้เปรียบเทียบกับคนอีกกลุ่มหนึ่งที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน ลักษณะอย่าง เดียวกันของกลุ่ม หมายถึง คล้ายคลึงหรือเป็นลักษณะพื้นฐานในสิ่งที่เราจะนำเอาไปเทียบกันหรือ ในแง่การวัดผล ซึ่งหมายถึง ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) หรือ มัชยฐาน (Medium) ของคะแนน จากกลุ่มตัวอย่าง

บุญเจริญ ภิญโญอนันตพงษ์ (2521 : 374) กล่าวว่า เกณฑ์ปกติ หมายถึง คะแนนเฉลี่ย หรือ คะแนนจุดกลางของกลุ่มตัวอย่างซึ่ง เรียกว่า กลุ่มอ้างอิงที่ทำการสุ่มมา โดยแสดงลงใน ตาราง (Norms table) ซึ่งลอกความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบกับคะแนนมาตรฐานที่แปลงรูปมา

จากคะแนนดิบ

จากการให้ความหมายต่างๆข้างต้น พอสรุปได้ว่า เกณฑ์ปกติ คือ ค่าเฉลี่ยของคะแนน จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรที่อ้างอิง เพื่อเป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบและ แปลความหมายของการใช้แบบทดสอบกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งสามารถแสดงหรือบ่งบอกได้ว่า บุคคลนั้นมีระดับความสามารถในการทำแบบทดสอบนั้นในระดับใดของกลุ่มประชากร

1.1.5.2 ชนิดของเกณฑ์ปกติ

ลัดดา อะยะวงศ์ (2529 : 164 -168) ได้แบ่งเกณฑ์ปกติ ไว้ 4 ชนิด คือ

1. เกณฑ์ปกติแบบชั้นเรียน (Grade norms) คือ คะแนนเฉลี่ยที่ได้รับจากบุคคลในชั้นเรียนนั้น การสร้างทำได้โดยการทดสอบกลุ่มนักเรียนที่เป็นตัวแทนในแต่ละระดับชั้นเรียน แล้วคำนวณค่าเฉลี่ยของแต่ละระดับออกมา เมื่อมีการทดสอบของนักเรียนคนใดคนหนึ่ง ได้คะแนนการทดสอบเท่ากับระดับหรือคะแนนเฉลี่ยของระดับใด ก็จะสามารถบอกได้ว่า นักเรียนคนนั้นมีความสามารถในการทดสอบอยู่ในระดับชั้นเรียนนั้น

2. เกณฑ์ปกติแบบอายุ (Age norms) คือ คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากบุคคลในระดับอายุต่างๆ จากกลุ่มตัวอย่างมาตรฐานที่เป็นตัวแทนของระดับอายุนั้นๆ เช่น อายุ 7 ปี 8 ปี 9 ปี 10 ปี เหมาะสำหรับการใช้กับการทดสอบวัยเด็ก

3. เกณฑ์ปกติแบบเปอร์เซนไทล์ (Percentile norms) คือ เกณฑ์ปกติที่ได้จากการแปลงคะแนนจากกลุ่มตัวอย่าง เป็นเปอร์เซนไทล์ เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบและจัดระดับความสามารถของการทดสอบ

4. เกณฑ์ปกติแบบคะแนนมาตรฐาน (Standard score norms) คือ เกณฑ์ปกติที่ใช้คะแนนที่แปลงจากคะแนนดิบมาได้รูปของคะแนนมาตรฐาน ซึ่งขึ้นกับค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลงคะแนนดิบ (Raw score) ส่วนใหญ่แปลงในเชิงเส้นตรง หรือที่เรียกว่า คะแนนซี (Z) คำนวณได้จากความแตกต่างระหว่างคะแนนดิบของแต่ละบุคคล กับค่าเฉลี่ยของกลุ่มหารด้วยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จะได้เป็นคะแนน ซี แล้วในแต่ละแบบทดสอบ จะสร้างคะแนนมาตรฐานของแต่ละแบบทดสอบ เช่น แบบทดสอบเชาว์ปัญญาของเวคสเตอร์ (WAIS - R , WISCs - R) สร้างคะแนนมาตรฐานเป็น Scaled score ด้วยการกำหนด ค่าเฉลี่ยเป็น 10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 3 จะได้ Scaled score = $10 + 3Z$

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้สร้างเกณฑ์ปกติซึ่งสร้างจากระบบคะแนนมาตรฐาน (Sten score) ซึ่งเป็นระบบที่มีไว้สำหรับ สร้างเกณฑ์ปกติของสถาบัน Cattell 's Institute for Personality and Ability Testing Test. โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 5.5 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2 (Lyman, 1963 : 117)

1.1.5.3 ประสิทธิภาพของเกณฑ์ปกติ

ในการพิจารณาการใช้เกณฑ์ปกติหรือประสิทธิภาพของเกณฑ์ปกติใดๆ ได้ให้ข้อพิจารณาดังนี้ (จำเนียร สุขหลาย.2528 : 251)

1. วิธีการสุ่มตัวอย่าง
2. ตัวเลขและการจำแนกในแต่ละกรณีของกลุ่มตัวอย่าง
3. องค์ประกอบของกลุ่มตัวอย่าง เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ ความถนัดทางการเรียน ระดับการศึกษา ภูมิฐานะ เป็นต้น
4. ขอบเขตของการบริหารการทดสอบ
5. ระยะเวลาของการทดสอบและรายละเอียดอื่น

1.1.5.4 เกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF

แคทเทล ได้สร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ขึ้นเพื่อให้ทราบว่า ผู้รับการทดสอบแต่ละคนมีคะแนนอยู่ตำแหน่งใดเมื่อเทียบกับกลุ่ม ในการสร้างเกณฑ์ครั้งนี้ มีการคำนึงถึงสถานภาพทางสังคม อายุ ภูมิภาค เขตที่อยู่อาศัย (ชนบทหรือเขตเมือง) ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชากรชาวอเมริกัน ในการสร้างเกณฑ์ปกติของแคทเทล สามารถจำแนกได้ดังนี้ (พรทิพย์ อินทรวชิร. 2539 : 33-34)

1. การสร้างตารางเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF แยกตามฟอร์ม A , B , C , D และ E
2. การสร้างตารางเกณฑ์ปกติโดยรวมฟอร์มต่างๆ ซึ่งไม่ใช่การหาค่าเฉลี่ยของแต่ละฟอร์ม ได้แก่ การสร้างตารางเกณฑ์ปกติของฟอร์ม (A+B) หรือ ฟอร์ม (C+D) เป็นต้น
3. การสร้างตารางเกณฑ์ปกติจำแนกตามเพศ ได้แก่ ตารางเกณฑ์ปกติสำหรับเพศชาย ตารางเกณฑ์ปกติสำหรับเพศหญิงและตารางเกณฑ์ปกติที่ไม่ได้จำแนกเพศชายและเพศหญิง

ต่อมาในปี ค.ศ. 1969 ได้มีการสร้างตารางเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (ฟอร์ม A) ในคนอเมริกันขึ้นใหม่ด้วยการใช้ วิธีสุ่มตัวอย่างโดยแบ่งเขตภูมิภาค (Geographical Stratification) จากจำนวนรัฐทั้งหมด 50 รัฐ ให้เหลือ 36 รัฐ หรือ 5 เขต กลุ่มตัวอย่างมีอายุ ตั้งแต่ 15-70 ปี ได้เกณฑ์ปกติ 3 กลุ่มคือ

1. กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีอายุมาตรฐาน (Standard age) ระหว่าง 15 - 19 ปี
2. กลุ่มนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย มีอายุมาตรฐานระหว่าง 20-29 ปี
3. กลุ่มประชากรทั่วไป มีอายุมาตรฐานตั้งแต่ 30 ปี

แบบทดสอบที่สร้างโดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบนี้ มีจำนวนไม่มากในจำนวนนี้ แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพที่ได้รับความนิยมและนำไปใช้กันมาก มีการนำไปแปลและใช้กับประชากรหลายประเทศ รวมทั้งประเทศไทยด้วยประเทศหนึ่ง เพราะแบบทดสอบชุดนี้ มีข้อดีถึง 8 ประการ (กุลธิดา รังคจิตประภัสร์. 2535 : 3 , สุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์. 2540 : 69 -70) คือ

1. แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพที่ให้ความสนใจศึกษาบุคลิกภาพที่ละเอียดครอบคลุมแทบทุกด้านขององค์ประกอบบุคลิกภาพ
2. องค์ประกอบบุคลิกภาพของแบบทดสอบชุดนี้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจริงของบุคคลและบุคลิกภาพแต่ละลักษณะที่วัดจากแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF นี้ มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพเดียวกันกับที่วัดด้วยแบบทดสอบอื่นๆ
3. วิธีการใช้สะดวกและไม่ยุ่งยาก เพราะตัวแบบทดสอบแต่ละฉบับมีคำชี้แจงเกี่ยวกับวิธีการตอบ พิมพ์ไว้เรียบร้อยในหน้าแรกของแบบทดสอบและมีกระดาษคำตอบแยกไว้ต่างหาก
4. การตรวจให้คะแนนสามารถทำได้โดยใช้และไม่ใช้เครื่องจักรตรวจ มีลักษณะการให้คะแนนอย่างเป็นระบบและมีหลักเกณฑ์ในการแปลความหมาย
5. ลักษณะเด่นที่ถือว่าเป็นหัวใจของแบบทดสอบนี้ คือ การตอบเพื่อให้ตนเองมีบุคลิกภาพเป็นที่พึงประสงค์มากกว่าความเป็นจริง (Fake Good Scale) และการตอบเพื่อให้ตนเองมีบุคลิกภาพไม่เป็นที่พึงประสงค์มากกว่าความเป็นจริง (Fake Bad Scale) ว่ามีในปริมาณมากน้อยเพียงใด
6. การแสดงผล สามารถแสดงออกมาเป็นภาคตัดขวาง (Profile) ทำให้มองเห็นภาพได้ชัดเจนว่ามีลักษณะบุคลิกภาพเป็นอย่างไร
7. สามารถใช้ได้กับคนปกติ ผู้ที่มีปัญหาด้านบุคลิกภาพและผู้ป่วยโรคประสาท ทั้งวัยรุ่นและผู้ใหญ่

เกณฑ์ปกติที่ใช้สำหรับเปรียบเทียบเชื่อถือได้เพราะสร้างมาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายและจำนวนมาก มีการตรวจสอบความเที่ยงตรงหลายแบบและในหลายอาชีพ ได้แก่ แพทย์ นักศึกษา บุคคลในวงการอุตสาหกรรมและในสังคมทั่วไป นอกจากนี้ยังได้มีการตรวจสอบความเที่ยงตรงในกลุ่มตัวอย่างที่ต่างวัฒนธรรมด้วย เป็นที่นิยมใช้ในวงการคลินิก วงการศึกษา วงการธุรกิจ วงการวิจัย

1.1.6 เหล่าทัพ

เหล่าทัพ หมายถึง สถาบันที่นักเรียนพยาบาลศึกษายู่ปีการศึกษา 2541 มี สถาบัน ดังนี้
วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ วิทยาลัย
พยาบาลตำรวจ

1.1.6.1 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก

กองทัพบก มีสถาบันการศึกษาพยาบาลหนึ่งแห่ง คือ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ซึ่ง
ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตพยาบาล เพื่อทำหน้าที่ให้บริการ ด้านสุขภาพอนามัยแก่ทหารและครอบครัว
ตลอดจน ประชาชนทั่วไป โดยมีเป้าหมายการผลิตเช่นเดียวกับสถาบันการศึกษาทั่วไป วิทยาลัย
พยาบาลกองทัพบก เดิมชื่อว่า โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยกองทัพบกจัด ตั้งขึ้นเมื่อ
พ.ศ. 2507 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยให้แก่หน่วยงานของกองทัพบก
เนื่องจากเกิดปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการพยาบาลเป็นอย่างมากในระยะนั้น ทั้งนี้
เนื่องจากภายหลังสงครามโลก ครั้งที่ 2 สงบลง ประชาชนพลเมือง ข้าราชการทหารและครอบครัวได้เพิ่มมากขึ้น พร้อมๆ กับความขาดแคลนบุคลากรทางการพยาบาลเพิ่มมากขึ้นด้วย ทั้งใน
โรงพยาบาลทหารและโรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าซึ่งเป็นโรงพยาบาลหลักของ
กองทัพบก ให้บริการรักษาแก่ข้าราชการทหาร ครอบครัวและประชาชนทั่วไป ประสบปัญหา
การขาดแคลนพยาบาล และเพื่อพัฒนาการรักษาพยาบาลของโรงพยาบาลสังกัดกองทัพบก รวมทั้ง
การช่วยเพิ่มผลผลิตบุคลากรทางการพยาบาล ในปัจจุบันวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ได้เข้าสมทบ
คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้สำเร็จการศึกษา ได้รับปริญญาบัตรพยาบาลศาสตร
บัณฑิตจากมหาวิทยาลัยมหิดลและได้รับการพระราชทานยศเป็น นายทหารสัญญาบัตร คือ ว่าที่ร้อย
ตรี และเข้ารับราชการที่โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

ปรัชญาของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก

วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ตระหนักถึงความสำคัญว่า การพยาบาลที่ดีต้องคำนึงถึง
ความต้องการของบุคคลทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสังคม พยาบาลต้องมีความรู้ทางด้านวิชาชีพ
และศาสตร์สาขาอื่นๆ อย่างดี สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ครอบคลุมถึงการรักษาพยาบาล การป้องกันโรค การส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพ เพื่อให้
ประชาชนมีสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ นอกจากนี้พยาบาลกองทัพบก จะต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
รับผิดชอบต่อหน้าที่ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีระเบียบวินัย มีมนุษย
สัมพันธ์ และการประสานงานที่ดี พัฒนาตนเองอยู่เสมอ พร้อมทั้งเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม
อันดีงาม เป็นพลเมืองที่ดีของชาติด้วย (วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก. 2540 : 1-2)

1.6.2 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ

วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ เดิมชื่อ โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย กองการศึกษา กรมแพทยทหารเรือ ได้เปิดทำการสอน ครั้งแรก เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2511 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตพยาบาลหญิง สำหรับให้บริการในด้านการดูแลรักษาพยาบาลแก่ทหารและครอบครัวของกองทัพอากาศ ตลอดจนประชาชนทั่วไปทั้งในยามปกติ ยามฉุกเฉินและยามสงคราม ในปัจจุบันวิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศได้เข้าสมทบ คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้สำเร็จการศึกษา ได้รับปริญญาบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยมหิดลและได้รับการพระราชทานยศเป็น นายทหารสัญญาบัตร คือ ว่าที่เรือตรี และเข้ารับราชการที่โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า

ปรัชญาของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ

วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ เชื่อว่า การพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ให้บริการทางด้านสุขภาพอนามัยแก่ผู้รับบริการในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน ทั้งในภาวะปกติและเจ็บป่วย โดยใช้ความรู้ในศาสตร์ทั่วไป ศาสตร์วิชาชีพและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ จัดระบบการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องและครอบคลุม ทั้งในด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การดูแลรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ เพื่อให้ผู้รับบริการมีสุขภาพสมบูรณ์ มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุขทั้งด้านร่างกาย จิตสังคมและจิตวิญญาณ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพของบุคคล ครอบครัว

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตนี้ เป็นการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการผสมผสานความรู้ใน ศาสตร์สาขาต่างๆที่เกี่ยวข้อง ไปประยุกต์ใช้ในการพยาบาลแบบองค์รวมได้อย่างมีแบบแผนและเป็นระบบในทุกระดับของการบริการสาธารณสุข ตระหนักในคุณค่าของมนุษย์ มีความรับผิดชอบต่อสังคมและวิชาชีพ มีความเมตตา กรุณาและเสียสละ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้นำแห่งวิชาชีพ สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ (วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ. 2540 : 1-2)

1.6.3 วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ

กองทัพอากาศตั้งวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศแห่งนี้ขึ้น เพื่อผลิตบุคลากรสำหรับให้บริการพยาบาล แก่ข้าราชการครอบครัวของกองทัพอากาศและประชาชนทั่วไปทั้งในยามสงบ ฉุกเฉิน จลาจลและยามสงคราม ในปัจจุบันวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศได้เข้าสมทบ คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้สำเร็จการศึกษา ได้รับปริญญาบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

จากมหาวิทยาลัยมหิดลและได้รับการพระราชทานยศเป็น นายทหารสัญญาบัตร คือ ว่าที่เรืออากาศตรี และเข้ารับราชการที่โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช

วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ เป็นหน่วยที่ขึ้นตรงต่อกรมแพทยทหารอากาศ กองบัญชาการสนับสนุนทหารอากาศ กองทัพอากาศ มีหน้าที่อำนวยการด้านการศึกษาฝึกอบรมและปกครองผู้เข้ารับการศึกษา เสนอหลักสูตรและกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการค้นคว้าวิจัย บริการวิชาการแก่สังคมและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศเป็นผู้บังคับบัญชา จัดส่วนราชการ

ปรัชญาของวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ

วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศเชื่อว่า พยาบาลระดับวิชาชีพของกองทัพอากาศ จะสามารถทำหน้าที่ให้บริการทั้งบุคคล ครอบครัว ชีวประชากรของกองทัพอากาศและประชาชนทั่วไป ทั้งในยามสงบ ยามสงคราม ทั้งทางภาคพื้นและภาคอากาศอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น จะต้องสามารถนำความรู้จากศาสตร์ทางการแพทย์พยาบาลและศาสตร์สาขาอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลแก่ผู้รับบริการทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสังคม

การจัดการศึกษาจะต้องให้ผู้เรียนมีพัฒนาการ ในด้านสติปัญญา และทักษะการปฏิบัติการ สามารถประยุกต์ความรู้ทั้งหมด มาใช้ในกระบวนการพยาบาล การจัดการ การค้นคว้า วิจัย รวมทั้งการตัดสินใจได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ตระหนักถึงความรับผิดชอบ ในการเรียนรู้ด้วยตนเองมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ซึ่งเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน มุ่งให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทุกด้านตามความสามารถและเกณฑ์ที่กำหนด

พยาบาลทหารอากาศ จะต้องมีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง เสียสละ กล้าหาญ มีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลได้ทุกระดับ มีความรู้ ความสามารถ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเอง วิชาชีพ กองทัพอากาศและสังคมทั่วไป ยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพ แบบธรรมเนียมทหารมีคุณธรรม และจริยธรรม เป็นพยาบาลวิชาชีพและพร้อมเป็นนายทหารสัญญาบัตรที่ดี สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข (วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ, 2540 : 1-2)

1.6.4 วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ

วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ เป็น สถาบันการศึกษาวิชาชีพพยาบาล ได้รับการก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พุทธศักราช 2513 ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของตามกรมตำรวจ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจมีหน้าที่ผลิตบุคลากร ด้านการพยาบาลเพื่อบริการแก่ข้าราชการตำรวจและครอบครัว ชีวประชากรทุกประเภทและประชาชนทั่วไป สายการบังคับบัญชา ด้านการบริหาร วิทยาลัยพยาบาลตำรวจมีฐานะเป็นกองบังคับการหนึ่งในสี่กองของสำนักงานแพทย์ใหญ่ กรมตำรวจ ด้านการศึกษานั้นวิทยาลัยพยาบาลตำรวจได้รับอนุมัติให้เป็นสถาบันสมทบของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้หลักสูตร

พยาบาลศาสตร์ รับผู้ที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าศึกษาเมื่อจบการศึกษา จะได้รับวุฒิพยาบาลศาสตรบัณฑิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและได้รับการพระราชทานยศเป็น นายตำรวจสัญญาบัตร คือ ว่าที่ร้อยตำรวจตรีและเข้ารับราชการที่โรงพยาบาลตำรวจ

ปรัชญาของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ

วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ตระหนักถึงความสำคัญว่า พยาบาลที่สำเร็จจากวิทยาลัยพยาบาลตำรวจจะเป็นผู้ที่สามารถให้บริการแก่สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ทั่วไปและความรู้ด้านวิชาชีพเฉพาะอย่างเพียงพอ ที่จะรับผิดชอบทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เกี่ยวกับการป้องกันโรค ส่งเสริม ฟื้นฟูและดำรงไว้ซึ่งอนามัยที่สมบูรณ์ของประชาชน สามารถจำแนกวิเคราะห์และวินิจฉัยปัญหาทางการพยาบาลและให้การรักษาโรคภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้ นอกจากนี้พยาบาลจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ยึดมั่นในจรรยาวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม สามารถปรับปรุงและพัฒนาตนเองในทางที่ดี มีคุณสมบัติพลเมืองดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. 2540 : 1-2)

1.1.7 บุคลิกภาพของบุคคลในวิชาชีพพยาบาล

งานพยาบาลเป็นงานที่หนัก ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถและความรับผิดชอบสูง ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์โดยตรง ต้องเผชิญต่อโรคร้ายไข้เจ็บอยู่ตลอดเวลา ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ จึงต้องมีความเสียสละ มีเมตตากรุณา เห็นอกเห็นใจผู้เจ็บป่วย มีความอดทนถึงแม้ว่าจะต้องเหน็ดเหนื่อยทั้งร่างกายและจิตใจก็ตาม ทางสมาคมพยาบาลแห่งชาติ (The National League of Nursing Education) ได้กำหนด “คุณลักษณะพยาบาลที่ดี” ที่จะใช้คัดเลือกนักเรียน เพื่อเข้ารับการศึกษานักเรียนพยาบาลจะต้อง ประกอบด้วย (Reece. 1961 : 172)

1. รู้จักปรับตัวเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ ว่องไว กระตือรือร้น
2. มีความสนใจกว้างขวาง เปิดเผย มีทัศนคติที่ดีต่อคำวิพากษ์วิจารณ์
3. สุขภาพสมบูรณ์ ร่างแข็งแรง สุขภาพเรียบร้อย
4. ให้ความร่วมมือที่ดี มีการตัดสินใจดี มีความเป็นอิสระ
5. กล้าหาญ ซื่อสัตย์สุจริต มีสติรอบคอบ
6. มีความเป็นระเบียบ ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ มีแผนในการทำงาน
7. มีความเฉลียวฉลาด เชื่อมั่นในตนเอง
8. มีอารมณ์ขัน มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความอดทนเสียสละ
9. มีความคิดลึกซึ้ง มีไหวพริบดี เป็นที่ไว้วางใจได้ รู้จักการมัธยัสถ์

การมีบุคลิกภาพที่ดี จะทำให้ผู้พบเห็นเกิดความพึงพอใจ ไว้วางใจ เชื่อถือ สรรพคุณ ดังนั้น บุคลิกภาพที่ดีของนักศึกษาพยาบาล ควรจะประกอบด้วย (ทิพาพันธ์ ศศิธรเวชกุล. 2529 : 17)

1. ซื่อสัตย์ น่าเชื่อถือ ไว้วางใจได้ พอใจที่จะมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในทางที่ดี
2. เป็นอิสระในตัวเอง ขณะเดียวกันก็รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วย
3. มีความคิดริเริ่ม มีความมั่นคงทางจิตใจ
4. ใฝ่หาความสำเร็จ
5. สะอาด เรียบร้อย
6. มีสัมพันธภาพกับผู้อื่น รู้จักบุญคุณ มีน้ำใจ
7. รับผิดชอบ นึกถึงประโยชน์ของส่วนรวม มีน้ำใจ มีศิลปะในการทำงาน
8. สุขภาพจิตดี

ฟาริดา อิบราฮิม (2535 : 2) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของวิชาชีพการพยาบาล เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติการพยาบาลยึดเป็นหลักในการทำงานของตน ดังนี้

1. ด้านความรู้ จะต้องรอบรู้ในงานที่ปฏิบัติเป็นอย่างดีและทำงานให้เกิดความรู้ เพิ่มขึ้น
2. ด้านประสบการณ์ ต้องฝึกประสบการณ์และสามารถเผชิญต่อสถานการณ์ ที่ยากลำบากและสนองต่อสถานการณ์ในทางที่ถูกต้อง
3. ด้านทักษะ ต้องเป็นผู้ชำนาญการ ทำงานด้วยคุณภาพสูงสุด ฝึกปฏิบัติให้บริการได้ทุกสถานการณ์
4. ด้านความเชื่อมั่น จะต้องมีความเชื่อมั่นในตนเองและเชื่อมั่นในผู้บุคคลอื่น ซึ่งทำงานร่วมกันเพื่อนำไปสู่การพัฒนางานวิชาชีพ
5. ด้านการยอมรับและการแสดงออก มีความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติและแสดงออกซึ่งความสามารถของตน เพื่อความสำเร็จและความภาคภูมิใจ
6. ด้านความเป็นผู้นำ เติบโตในการเป็นผู้นำในหน่วยงาน ทำงานด้วยความสามารถใช้ความพยายามถึงที่สุด มองเห็นค่านิยมและความต้องการของหน่วยงาน ซึ่งมุ่งให้บริการแก่สังคม

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แคทเทล (Cattell. 1957 : 39) ได้อ้างถึงผลงานของเฮดลีย์ (Hedley) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนฝึกหัดครู 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ได้รับการประเมินค่าสูงและกลุ่มที่ได้รับการประเมินค่าต่ำ โดยใช้แบบทดสอบ บุคลิกภาพ 16PF ในการศึกษาครั้งนี้ ผลการศึกษาปรากฏว่ากลุ่มที่ได้รับการประเมินค่าสูงมี บุคลิกภาพในองค์ประกอบด้านมนุษยธรรม มีซุเปอร์ อีโก้เข้ม

แข็ง และมีองค์ประกอบ ด้าน การควบคุมตน ควบคุมอารมณ์ได้ สูงกว่า ส่วนกลุ่มที่ได้รับการประเมินค่าต่ำ มีองค์ประกอบ บุคลิกภาพด้านความเครียด มีความตรงไปตรงมา และมีลักษณะ อารมณ์อ่อนไหว ไม่มั่นคง

เฮนจัม (Henjum. 1969 : 143-149) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาที่เรียนวิชาครูของมหาวิทยาลัยมินิโซตา จำนวน 78 คน ที่สอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล 45 แห่ง โดยใช้แบบ ทดสอบ บุคลิกภาพ 16PF (ฟอร์ม A และ B) ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาวิชาครูมีความสัมพันธ์กับความสำเร็ของนักเรียนโดยนักศึกษา วิชาครูที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีองค์ประกอบบุคลิกภาพ ด้านการมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีการแสดงออกด้าน สัมพันธภาพที่ดีและสามารถควบคุมตนเองได้ สำหรับนักศึกษาวิชา ครูที่สอน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีองค์ประกอบบุคลิกภาพ ด้านสติปัญญาสูงและมีความกระตือรือร้น

แคทเทล เอเบอร์และแททซูกา (Cattell, Eber and Tatsuoka. 1970 : 204 -205) ได้ ศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งถือว่าเป็น เกณฑ์ปกติ ทั้ง 16 องค์ประกอบ และนักเรียนพยาบาลที่ ประสบความสำเร็จจะมีบุคลิกภาพด้านสติปัญญาสูง ความร่าเริง ต่ำ ความวิตกกังวล ต่ำ

แอสเพอร์ (Aspre.1978 : 1122) ได้ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของชาวฟิลิปปินส์และ ชาวอเมริกัน โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF กับนักศึกษา จำนวน 298 คน เป็นชาย 198 คน หญิง 100 คน พบว่านักศึกษาเพศชายชาวฟิลิปปินส์มีคะแนนบุคลิกภาพสูงกว่านักศึกษาเพศหญิง ชาวฟิลิปปินส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในองค์ประกอบด้านการกล้าแสดงออกและด้านการควบคุม อารมณ์ เพศหญิงชาวฟิลิปปินส์ มีคะแนนบุคลิกภาพสูงกว่าเพศชายชาวฟิลิปปินส์อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติในองค์ประกอบด้านจิตใจอ่อนโยน การจินตนาการ ความวิตกกังวลและความเครียด ชาวฟิลิปปินส์และชาวอเมริกันชาย มีคะแนนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในองค์ประกอบ ด้านการเข้าสังคม ด้านสติปัญญา ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ด้านความร่าเริง ด้านการมีมโนธรรม ด้านการพึ่งตนเองและการควบคุมอารมณ์ นักศึกษาเพศชายทั้ง 2 กลุ่มมีองค์ประกอบของ บุคลิกภาพแตกต่างกันมากกว่าเพศหญิง

โรดริเกซ (Rodriguez .1982 : 523) ได้หาเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF กับชาวอาร์เจนตินาที่มีอายุ 17 ปี จำนวน 314 คน เป็นชาย 157 คน หญิง 157 คน และที่มีอายุ 20 ปี จำนวน 240 คน เป็นชาย 127 คน หญิง 113 คน รวมทั้งสิ้น 554 คน พบว่า คะแนนบุคลิกภาพของ

เพศชายสูงกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านความมั่นคงทางจิตใจ ด้านการแสดงออก ด้านความกล้าหาญและด้านความอิสระเสรี คะแนนบุคลิกภาพของเพศหญิงสูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านความอ่อนโยน ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ด้านความวิตกกังวล และช่วงอายุ 17 ปี และ 20 ปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการแสดงออก ด้านความร่าเริง ด้านการควบคุมอารมณ์และด้านความเครียด

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ประคอง เกื้อถ่อนการ (2532 : 58-62) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะร่วมของบุคลิกภาพของศึกษานิเทศก์และเปรียบเทียบบุคลิกภาพของศึกษานิเทศก์ดีเด่นกับศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการศึกษาพบว่า ศึกษานิเทศก์ดีเด่นกับศึกษานิเทศก์มีคุณลักษณะร่วมกัน 12 องค์ประกอบ คือ ด้านการเข้าสังคม ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ด้านการกล้าแสดงออก ด้านความร่าเริง ด้านมโนธรรม ด้านความกล้าเผชิญ ด้านจิตใจอ่อนโยน ด้านความระแวดระวัง ด้านความวิตกกังวล ด้านความเป็นอิสระ และด้านการพึ่งตนเอง

ธีรเดช ฉายอรุณ (2534 : 116) ได้ศึกษาเรื่อง ลักษณะบุคลิกภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วัดโดยแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ผลการศึกษาพบว่า นิสิตเพศหญิง คณะสัตวแพทยศาสตร์ มีแนวโน้มที่จะมีบุคลิกภาพด้านใช้สติปัญญาในการคิดแก้ปัญหาและเปิดใจกว้างต่อความสับสนและการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้ชอบที่จะลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ มีความละเอียดรอบคอบ มีจิตใจเมตตากรุณา มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่ชอบเข้าสังคม อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย เคร่งขรึมและบางครั้งรู้สึกเครียด

กุลธิดา รงค์จิตประภัสร์ (2535 : 80 - 81) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (ฟอร์ม A) ในนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาหญิงมีค่าเฉลี่ยของคะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพ ค่อนข้างสูงกว่านักศึกษาชายในองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านชอบออกสังคม สติปัญญาสูง มีอารมณ์มั่นคง มีมโนธรรม จิตใจอ่อนโยน ช่างสงสัย จิตใจหวาดหวั่นและวิตกกังวล และมีอารมณ์ดี เครียด และนักศึกษาชายมีลักษณะ สร้างจินตนาการและตอบเพื่อให้ตนเอง มีบุคลิกภาพไม่เป็นที่พึงประสงค์กว่าความเป็นจริงค่อนข้างสูงศึกษานิเทศก์หญิง

บุหงา โสวภาค (2539 : 124) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักศึกษาที่เป็นสมาชิกใหม่ สมาชิกระดับหน่วย สมาชิกระดับภาค และสมาชิกระดับชาติขององค์การเกษตรกร ใน

อนาคตแห่งประเทศไทย วิทยาลัยเกษตรกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพของนักศึกษาที่เป็นสมาชิกใหม่ มีแนวโน้มที่จะมีบุคลิกภาพด้านอ่อนไหวต่อความรู้สึก และอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้อื่น นักศึกษาที่เป็นสมาชิกระดับภาค มีแนวโน้มที่จะมีบุคลิกภาพด้านชอบเข้าสังคม ปรับตัวได้ดี และสมาชิกระดับชาติ มีแนวโน้มที่จะมีบุคลิกภาพด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ ใจเย็น มีความรับผิดชอบ มีความพากเพียร ร่าเริง มีความเป็นมิตร ควบคุมตนเองได้ดี และทำตัวได้เหมาะสมกับสังคม

พรทิพย์ อินทรวีเชียร (2539 : 65-66) ได้ศึกษา ลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลทหารเรือ ตามที่ประเมินโดยแบบทดสอบ 16 PF (ฟอรั่ม A) พบว่า นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลทหารเรือ มีลักษณะเด่นในองค์ประกอบ M N และ L ซึ่งแสดงถึง นักศึกษาพยาบาลมักจะทำอะไรที่เน้นถึงความเป็นจริงที่เห็น จับต้องได้ ชอบลงมือปฏิบัติ มีความตั้งใจจริง กระตือรือร้น ระมัดระวังในเรื่องกฎเกณฑ์ และระเบียบแบบแผน สามารถใช้ไหวพริบในการปรับตัวได้ดีตามสมควร ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ และมีลักษณะสนใจ ช่างสงสัยสิ่งต่างๆรอบตัว นักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปี มีลักษณะบุคลิกภาพในองค์ประกอบบุคลิกภาพ ด้านช่างสงสัย และองค์ ประกอบบุคลิกภาพ ด้านชอบค้นคว้า ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักศึกษาพยาบาล ชั้นปี 4 มีองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านช่างสงสัยสูงกว่านักศึกษาพยาบาล ชั้นปี 1 และนักศึกษาพยาบาล ชั้นปี 3 มีองค์ประกอบบุคลิกภาพ ด้านชอบค้นคว้าสูงกว่านักศึกษาพยาบาล ชั้นปี 2

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพที่กล่าวมาข้างต้น จะพบว่า บุคลิกภาพมีความสำคัญต่อความสำเร็จของบุคคลและลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษา แต่ละวิชาชีพจะมีลักษณะเฉพาะที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับ พันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมต่างๆที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษา ได้แก่ ประสบการณ์การเรียนรู้ในสังคมอิทธิพลของวัฒนธรรม ความเชื่อและทัศนคติของบุคคล สถานภาพของบุคคลและสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษา

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับบุคลิกภาพ

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับบุคลิกภาพ

ริงเนสส์ (Ringness. 1968 : 131) กล่าวว่า เด็กที่ประสบความสำเร็จในโรงเรียน มีแนวโน้มที่จะมีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง ช่วยตัวเองได้เมื่อเผชิญกับภาวะความตึงเครียดในที่สุดสามารถปรับตัวได้ และมีสุขภาพจิตดี ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะมีความวิตกกังวล

ทอดถอยและมุ่งร้ายต่อผู้อื่น ซึ่งถ้ามีความวิตกกังวลมาก ๆ จะทำให้คนนั้นมีสุขภาพจิตไม่ดีและจากการศึกษาของ เทเลอร์ (Ringness. 1968 : 140 ; citing Taylor. 1961) พบว่า คนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีการปรับตัวทางด้านอารมณ์ให้เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่าคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้รับรางวัล ในสังคมมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและคนอื่นในโรงเรียน

มอริสสันและแมคอินไทร์ (Morrison and McIntyre 1986 : 25-26) ได้กล่าวถึง ผู้เรียนระดับอุดมศึกษาว่า ลักษณะบุคลิกภาพเป็นสิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงเพราะ ลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลนั้นก่อตัวมาจากสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน นักศึกษาเข้ามาศึกษาในสถาบันการศึกษาด้วยความบริสุทธิ์ใจเต็มใจกระตือรือร้นและมีอุดมคติสูง ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำนองเดียวกับลอเรนน์ (Lorraine 1967:157) กล่าวว่า ลักษณะบุคลิกภาพมีความสำคัญทางการศึกษา เพราะผู้ที่ประสบความสำเร็จทางการศึกษามักมาจากการมีลักษณะบุคลิกภาพที่ดี ส่วนผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จทางการศึกษามักเนื่องมาจากการมีลักษณะบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสม

อัจฉรา สุขารมณ์และอรพินทร์ ชูชม (2530 :10) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ (Achievement) หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้อง อาศัยพยายามจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกระทำที่อาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้ จากการเรียนโดยอาศัย ความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ตัวที่บ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจาก กระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ เช่น จากการสังเกตหรือการตรวจการบ้าน หรืออาจอยู่ในรูปของเกรดที่ได้ โรงเรียนต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อนและช่วงเวลาในการประเมิน อันยาวนาน หรืออีกวิธีหนึ่งอาจวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป จะพบว่าการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นิยม ใช้กันทั่วไปมักอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียน เนื่องจากให้ผลที่เชื่อถือได้มากกว่า อย่างน้อย ก่อนการประเมินผลการเรียนของนักเรียน ครูจะต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่นๆอีกหลายๆ ด้านย่อมดีกว่าการแสดงความดีความล้มเหลวหรือความสำเร็จทางการเรียน จากการทดสอบนักเรียน ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่ว ๆ ไปเพียงครั้งเดียว

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับบุคลิกภาพ

2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ไอแซกส์ (Eysenck .1969 : 109-112) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่น (Junior Eysenck Personality Inventory) ศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนชายหญิง จำนวน 4,000 คน อายุ 11-12 ปี แล้วหา สหสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลปรากฏว่า เด็กที่แสดงตัวทั้งชายและหญิงมีความสามารถ ในการเรียนดีกว่าเด็กที่มีลักษณะเก็บตัว โดยเฉพาะทางด้านเหตุผลและภาษาเด็กที่มีลักษณะอารมณ์ ไม่มั่นคงทั้งชายและหญิงมีความสามารถในการเรียนไม่แตกต่างจากเด็กที่มีอารมณ์มั่นคง เด็กที่มี อารมณ์มั่นคงและอ่อนไหวทำงานด้านการเรียนได้ดีกว่าเด็กที่มีลักษณะด้านอารมณ์เป็นกลาง

เสนจัม (Henjum. 1969 : 143-147) ได้ทำการวิจัยนิสิตฝึกหัดครูในมหาวิทยาลัยมินิโซต้า จำนวน 78 คน ที่ฝึกสอนอยู่ในโรงเรียนมัธยม 45 แห่ง โดยใช้แบบทดสอบองค์ประกอบของ บุคลิกภาพ 16 ประการของแคทเทล ทดสอบเมื่อสิ้นสุดการฝึกสอน พบว่าบุคลิกภาพมีความ สัมพันธ์กับความสำเร็จในการสอนบุคลิกภาพที่ส่งเสริมความสำเร็จ คือ มีอารมณ์มั่นคง มีการ แสดงออก ชอบเข้าสังคม และสามารถควบคุมตนเองได้

วิทลา (Whitla. 1969 : 92-93) ได้สรุปผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับบุคลิกภาพ ดังนี้ นักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ถ้านักเรียน ควบคุมตนเองได้ มีความวิตกกังวลต่ำ ชอบความเป็นอิสระ ชอบเข้าสังคมและอารมณ์มั่นคง

รัสเซล (Russell. 1971 : 137-143) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของ บุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครูอาฟริกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับวิทยาลัย จำนวน 69 คน ใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของแคทเทล (Form C) เป็นเครื่องมือ ในการ ศึกษาผลปรากฏว่าองค์ประกอบของบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ บุคลิกภาพด้านการชอบเข้าสังคม อารมณ์มั่นคง การถือตนเองเป็นใหญ่

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ลัดดา แพทย์จรัส (2516 : 176-181) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนิสิตวิทยาลัย วิชาการศึกษา กับนักเรียนนายร้อยตำรวจ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา กลุ่มที่มีผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านสติปัญญาสูงกว่านิสิตวิทยาลัย วิชาการศึกษา กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและความสนใจสูงกว่านักเรียนนายร้อยตำรวจ ส่วน นักเรียนนายร้อยตำรวจมี องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคมสูงกว่านิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา

วิญญา วิศาลาภรณ์ (2522 : 95) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของ บุคลิกภาพกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญ์โลก จำนวน 436 คน ที่เรียนวิชาเอกต่าง ๆ 9 วิชาเอก โดยใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้าน ของแคทเทล (Cattell) FormB ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับคะแนนผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียนทางบวก คือ บุคลิกภาพด้านอารมณ์ผ่อนคลาย ชอบออกสังคม อารมณ์มั่นคง และกล้าเข้าสังคม

อรพิน หงวนศิริ (2533 : 87-91) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโปรแกรมวิทย์-คณิต จำนวน 569 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย 7 คุณลักษณะ คือ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ความรับผิดชอบ ความอยากรู้อยากเห็น ความมีวินัยในตนเอง ความขยันหมั่นเพียร ความเชื่อมั่นในตนเอง และความใจกว้าง ผลการศึกษาพบว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ นักวิทยาศาสตร์ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ละวิชาทั้งทางบวกและทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01

วรรณะ แก้วฉวีเยี่ยม (2536 : 108) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านธุรกิจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 380 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบ วัดคุณลักษณะบุคลิกภาพด้านธุรกิจ ประกอบด้วย 9 คุณลักษณะ คือ ความกระตือรือร้น การมองโลกในแง่ดี ความคิดริเริ่ม ความกล้าเสี่ยง การชอบกีฬา การเข้าสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสนุกสนาน ความพยายาม ผลการศึกษาพบว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ ด้านการมองโลกในแง่ดีสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาขาวิชาการบัญชีทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคุณลักษณะด้านการชอบกีฬาสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาขาวิชาการบัญชีทางลบอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับบุคลิกภาพ ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความมั่นคง ชอบออกสังคม มีความคิดริเริ่ม มีความรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัยในตนเอง มีความขยันหมั่นเพียร ซึ่งเป็นลักษณะของผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลกับบุคลิกภาพ

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลกับบุคลิกภาพ

3.1.1 ความหมายทัศนคติ

เทอร์สโตน (Thurstone. 1967 : 6-7) ให้ความหมายว่า ทัศนคติเป็นความโน้มเอียงทางจิตใจภายใน แสดงออกให้เห็นได้โดยเป็นพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นเรื่องความชอบไม่

ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึก และความเชื่อมั่นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

เชอร์รีฟ และ มูซาเฟอร์ (Sherief and Muzafer. 1969 : 336-337) กล่าวว่า ทักษคติ เป็นการจัดระบบความคิดของบุคคล เพื่อใช้ในการประเมินถึงเร้าทางสังคม เช่น สิ่งของบุคคล ค่านิยม กลุ่มชน ความคิด ซึ่งส่งผลต่อการมีสติสัมปชัญญะการปรับตัวหรือแนวโน้มที่จะแสดง ปฏิกริยาต่อสิ่งใดๆ

เจเลียว บุรีภักดี (2517 : 218) กล่าวว่า ทักษคติ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ทักษคติที่บุคคลมีต่อสิ่งต่างๆ เกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับเพิ่มขึ้น

เชดส์คี้ โฆวาสินธุ์ (2520 : 38) กล่าวว่า ทักษคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ อันเป็นผลเนื่องมาจาก การเรียนรู้ ประสบการณ์ ที่เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดง พฤติกรรม

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2527 : 172) กล่าวว่า ทักษคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่ได้รับจาก การเรียนรู้ และประสบการณ์ แล้วแสดงสภาวะของร่างกายและจิตใจในด้านความพร้อมที่จะตอบสนองต่อบุคคลหรือสิ่งต่างๆ ในลักษณะใด ลักษณะหนึ่ง ใน 2 ลักษณะ กล่าว คือ การแสดงความพร้อมที่จะเข้าหา เมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่า ทักษคติที่ดี หรือทางบวกและการแสดงความพร้อมที่จะหลีกเลี่ยง เมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่า ทักษคติไม่ดี หรือทางลบ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษคติ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และ แนวโน้มการกระทำของบุคคลต่อบุคคล สถานการณ์ สิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ และทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดๆนั้นสามารถสร้างขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้

3.1.2 องค์ประกอบพื้นฐานของทัศนคติ

เทรนดิส (Triandis. 1971 : 189) ได้กล่าวถึง ทัศนคติว่า มีองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. ความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Component) เป็นการที่สมองของบุคคลได้รับรู้ และวินิจฉัยข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับ ทำให้เกิดทัศนคติซึ่งแสดงออกมาในแนวคิดที่ว่าอะไรถูกหรืออะไรผิด

2. ความรู้สึก (Affective Component) เป็นลักษณะทางอารมณ์ของบุคคลที่คล้อยตามความคิด ถ้าบุคคลมีความคิดในทางที่ดีต่อสิ่งนั้น ทัศนคติจะแสดงออกในรูปของความชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ องค์ประกอบด้านความรู้สึกนี้จะเป็นตัวเร้าความคิดอีกต่อหนึ่ง

3. พฤติกรรม (Behavior Component) คือ ความพร้อมที่จะปฏิบัติหรือตอบสนองเป็นผลเนื่องมาจากความคิดความรู้สึก ซึ่งจะออกมาในรูปของการยอมรับหรือปฏิเสธ

ลักแมนและ ซอเรนสัน (ประพิมพ์พรณ สุวรรณภู. 2533 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Luckmann and Sorenson . 1980) กล่าวว่า เนื่องจากสภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มนุษย์ต้องมีการปรับตัว เพื่อให้อยู่ในสังคมได้ โดยจะต้องมี ทักษะ ทักษะ ค่านิยม ความเชื่อที่ คล้ายคลึงกัน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลต่อบุคลิกภาพ

3.1.3 ทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาล

อีชฮอร์น (Eichhorn. 1985 : 25) กล่าวว่า ทักษะต่อวิชาชีพการพยาบาล มีความสำคัญ มากต่อการปฏิบัติการพยาบาล ถ้านักศึกษาพยาบาลมีทักษะที่ไม่ดีต่อวิชาชีพพยาบาล จะก่อให้เกิด ปัญหาทางการพยาบาล โดยจะขัดขวางการตัดสินใจที่ดีและก่อให้เกิดความคับข้องใจ ทำให้นักศึกษาพยาบาลแสดงพฤติกรรมที่ผิดกับความรู้สึกรู้สึกของตนเองและมีความวิตกกังวลในการฝึก ปฏิบัติงานของตนได้

ครุณี ชวนะวัต พิมพา สมพงษ์และไพเราะ ผ่องโชค (2523 : 2) กล่าวว่า ทักษะ ของบุคคลจะมีผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออก ถ้าผู้ที่เข้าสู่วิชาชีพพยาบาลมีทักษะที่ไม่ดีต่อวิชาชีพ พยาบาลแล้ว พฤติกรรมที่แสดงออกก็จะไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผลการเรียน การปฏิบัติการ พยาบาลและการปรับตัวในสิ่งแวดล้อม

นักศึกษาพยาบาลที่เข้ามาศึกษาในสถาบันการศึกษาพยาบาล จะมีทักษะต่อวิชาชีพการ พยาบาลแตกต่างกัน จำแนกเป็น 3 ประเภท (ทศนา บุญทอง. 2533 : 58)

ประเภทที่ 1 กลุ่มบุคคลที่เข้ามาในวิชาชีพพยาบาล โดยที่ตนเอง มีความรู้สึกไม่ชอบวิชา ชีพนี้นี้ แต่พ่อแม่ ผู้ปกครองชอบและสนับสนุนให้เข้าศึกษา หรือบางรายอาจบังคับให้บุตรหลาน เข้ามาเรียน โดยพ่อแม่หรือผู้ปกครองเห็นความสำคัญและประโยชน์ของวิชาชีพพยาบาล แต่ผู้เข้า ศึกษาเองไม่ชอบและมีเจตคติไม่ดีต่อวิชาชีพโดยส่วนตัว บุคคลกลุ่มนี้จะมีความรู้สึกฝืนใจ ขาด แรงจูงใจและขาดความสุขในการทำงาน พยายามหาช่องทางและโอกาสที่จะเปลี่ยนวิชาชีพไปทำ อย่างอื่นแทน ในบางรายที่มีความรู้สึกฝืนใจมากจะขาดความสุข มีผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพ ของงานและมีผลกระทบต่อบุคลิกภาพของตัวพยาบาลผู้นั้นด้วย กล่าวคือ จะกลายเป็นบุคคลที่ขาด ความกระตือรือร้น หงอยเหงา ขาดกำลังใจ บางรายอาจไม่ยินดีในร้ายหรืออาจกลายเป็นคน ค่อด้านก้าวร้าวได้

ประเภทที่ 2 กลุ่มบุคคลที่เข้ามาในวิชาชีพพยาบาลโดยที่ไม่มีเจตคติทั้งทางบวกหรือทาง ลบไม่เคยมีความรู้สึกในเรื่องวิชาชีพนี้เพราะ ไม่เคยเห็นมาก่อนว่า วิชาชีพการพยาบาลนั้นมีลักษณะ งานอย่างไร ทราบแต่ว่าการพยาบาลคือ ผู้ทำงานในโรงพยาบาลให้บริการผู้ป่วย แต่ไม่ทราบใน รายละเอียดต่างๆ ว่าเป็นงานที่หนักไม่คาดคิดมาก่อน เมื่อได้มาพบกับลักษณะแล้วจึงตระหนักว่า ไม่เหมาะสมกับตนเอง ในกรณีเช่นนี้หากบุคคลสามารถปรับตัวได้และปรับใจให้มองเห็นคุณค่า

ความเป็นจริงได้ก็จะอยู่ในวิชาชีพได้โดยไม่ฝืนใจ หากแต่ บุคคลบางคนที่ไม่ปรับตัวไม่ได้ เพราะไม่สามารถยอมรับความจริงดังกล่าวแล้วได้ ก็จะหาทางเบนเข็มในชีวิตไปศึกษาวิชาชีพอื่นแทน ซึ่งถ้าบุคคลที่ต้องทนอยู่ในวิชาชีพแต่จิตใจยอมรับวิชาชีพนี้ไม่ได้ ก็จะเกิดความทุกข์ รู้สึกว่าฝืนใจหมดกำลังใจ ความรู้สึกนี้เกิดขึ้นในลักษณะเช่นนี้นานๆ จะทำให้บุคคลนั้นเปลี่ยนจากบุคลิกภาพที่เคยเป็นคนแจ่มใสร่าเริง ให้กลายเป็นคนเฉื่อยชา อมทุกข์หรือไม่ยินดียินร้ายต่อชีวิตและงานได้

ประเภทที่ 3 กลุ่มบุคคลที่เข้ามาในวิชาชีพพยาบาลด้วยความสมัครใจ คือ ชอบวิชาชีพนี้ อยากจะเป็นพยาบาล โดยความรู้สึกส่วนตัวที่เห็นความสำคัญและเห็นคุณค่า ของการประกอบวิชาชีพ ซึ่งได้ช่วยเหลือผู้อื่น บุคคลกลุ่มนี้จะอยู่ในวิชาชีพนี้ด้วยความสุข มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานไม่ทอดอ้อมโดยง่าย มีความเชื่อมั่นในตนเอง

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลกับบุคลิกภาพ

3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เฮอร์เลย์ (Hurley, 1952 : 94) ได้ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อการพยาบาล สาขากุมารเวชกรรมในการเลือกโรงเรียนพยาบาล ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีความรู้สึกที่ไม่ดี ไม่เป็นมิตรกับผู้ร่วมงาน จะทำให้นักศึกษาก่อทัศนคติที่ไม่ดีต่อการศึกษากฎปฏิบัติ นั้นๆ นักศึกษาที่มีความพอใจและชอบการศึกษาด้านการพยาบาลกุมารเวชกรรม จะทำให้นักศึกษาเข้าใจเด็กและเกิดความชำนาญในการเลี้ยงดูเด็ก มีความกระตือรือร้นที่จะทำการพยาบาลให้ผู้ป่วยเด็ก

กันเทอร์ (Gunter, 1969 : 131 -136) ได้ศึกษา การพัฒนาทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นว่า วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ตนพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 50 นักศึกษาพยาบาล คิดจะลาออกจากโรงเรียนในระหว่างปี 2 ร้อยละ 29 นักศึกษาพยาบาลที่ตั้งใจจะลาออกอย่างจริงจัง ร้อยละ 21 นักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นด้วยมากที่สุดว่า ด้านการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพนั้น พยาบาลควรจะต้องช่วยให้ผู้ป่วยได้คลายความวิตกกังวลเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของตนให้มากที่สุด ร้อยละ 91 ด้านพฤติกรรมการพยาบาล นักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นด้วยมากที่สุดว่า พยาบาลจะต้องเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้ป่วยและสามารถสื่อสารกับผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ แรงจูงใจที่ทำให้นักศึกษาพยาบาลเข้าศึกษาพยาบาล คือ ต้องการช่วยเหลือผู้ป่วยและต้องการความรู้

ทีทรอต์ (Tetreault, 1976 : 49 - 53) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี จำนวน 157 คน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนและแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ผลการ

ศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลที่ดี จะมีความสนใจในการปฏิบัติทางการพยาบาลสูง มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานทั้งประสบการณ์ในหลักสูตรและนอกหลักสูตรและครุมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิด ความเอื้ออาทร ความเอาใจใส่ต่อผู้อื่น

3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

จันทร์จิรา เหล่าพจน์นันทน์ (2533 : 79-81) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะกับความพึงพอใจในอาชีพของพยาบาลสังกัดสำนักงานแพทย์ กรุงเทพ โดยศึกษาคุณลักษณะของพยาบาล 8 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถทางการพยาบาล ทักษะในการพยาบาล ความสามารถในการตัดสินใจ ความรับผิดชอบ การมีมนุษยสัมพันธ์ ความเสียสละ ความอดุสาหะ ความมีวินัยในตนเอง ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของพยาบาลแต่ละด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในอาชีพพยาบาล พยาบาลที่มีลักษณะที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพพยาบาลจะมีความรู้สึกชอบ มีความสุขและสนุกสนานกับการทำงาน จะทุ่มเทกายใจในการทำงานและมีความสำเร็จในการทำงาน

ชมพูนุท พงษ์ศิริ (2535 : 69) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ปานกลาง มีความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล สูง และนักศึกษาพยาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบเอ ซึ่งเป็นลักษณะคนที่รักความก้าวหน้า ชอบฝ่าฟันอุปสรรค ทำงานอย่างรวดเร็ว มีความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยสูงกว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบบี ซึ่งเป็นลักษณะคนที่เฉื่อยชา

วินตรา แนนหนา (2539 : 73) ได้ศึกษา ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถาบันการศึกษาพยาบาล เขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลด้านลักษณะวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง โดยนักศึกษาพยาบาลมองเห็นว่า ลักษณะวิชาชีพการพยาบาล ทำให้นักศึกษามีลักษณะนิสัยเจ้าระเบียบ จนขาดความยืดหยุ่น ขาดบุคลิกภาพของความเป็นธรรมชาติ ขาดบุคลิกภาพที่มีความเป็นตัวของตัวเอง

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลกับบุคลิกภาพที่กล่าวมาข้างต้น จะพบว่า ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลจะมีผลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาล นักศึกษาพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลที่ดี จะปฏิบัติกรพยาบาลอย่างเต็มความสามารถ มีความสุขกับการทำงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้นในการทำงาน กล้าแสดงออกและมีความเป็นตัวของตัวเอง

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลกับบุคลิกภาพ

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลกับบุคลิกภาพ

แอคเลอร์ (วันดี ระเจริญ. 2531:132-133 ; อ้างอิงมาจาก Adler. 1970) ให้ความเห็นว่า วัฒนธรรมแต่ละสังคมมีผลต่อบุคลิกภาพของเด็กด้วยเหมือนกันเพราะเด็กเมื่อโตขึ้นย่อมต้องเข้ารับการศึกษาในโรงเรียน สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน เช่น ครู ระเบียบวินัย เพื่อน เป็นสิ่งที่จะสร้างบุคลิกภาพของเด็กด้วยให้ออกมาในรูปแบบต่างๆ ถ้าโรงเรียนเน้นหรือส่งเสริมเรื่อง การแข่งขันมาก บุคลิกภาพของการชิงดี ชิงเด่น อิจฉา เห็นแก่ตัวของเด็กจะปรากฏมากขึ้นการที่ เด็กต้องอยู่ในระเบียบอันเคร่งครัดย่อมทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าขาดอิสระภาพ ไม่กล้าแสดงออกและ พร้อมที่จะต่อต้านเสมอและเมื่อเด็กเติบโต เข้าอยู่ในสังคมก็ย่อมมีการปรับตัว ทำให้มีบุคลิกภาพคล้ายไปกับการปรับตัวนั้น ๆ

นิภา นิธยาน (2520 : 230-232) กล่าวว่า วัยรุ่นที่สามารถปรับตัวได้จะมีลักษณะดังนี้

1. มีความเชื่อมั่นและมีความภาคภูมิใจในตนเอง
2. มีความอบอุ่นเป็นมิตร มีนิสัยที่น่าคบ มีเมตตากรุณา
3. ตระหนักในคุณค่าและภาระหน้าที่ที่ปฏิบัติ
4. พร้อมที่จะรับประสบการณ์ใหม่และสนใจเข้าร่วมกิจกรรมรอบตัว
5. กล้าที่จะเผชิญกับความจริงในชีวิต
6. มีจิตใจหนักแน่น มั่นคง ไม่หือลอยหวาดหวั่น
7. ไม่มีอารมณ์เกลียดเกลียดแค้น รู้จักยับยั้งและควบคุมอารมณ์ได้
8. ไม่แค้นแค้นหรือวิตกกังวลจนเกินเหตุ

คอสมายเออร์ (Klausmeier. 1985 : 46) กล่าวว่า การเรียนรู้ผ่านช่วงเวลาในสถานศึกษานั้น ทำให้เกิดการสั่งสมของบุคลิกภาพ ซึ่งนำไปสู่การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ทำให้มีอุดมโนทัศน์ทางบวก รู้จักการควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งคุณสมบัติที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลและสังคมด้วย

วิจิตร ศรีสะขันธ์ (2519 : 17) ได้กล่าวว่า การศึกษาขั้นปริญญาอันเป็นงานสร้างบัณฑิต ต้องคำนึงถึง คุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาเป็นสำคัญ งานคุณภาพเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ ต่อเมื่อสถาบันอุดมศึกษา ได้จัดสภาพแวดล้อมต่างๆอย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้บัณฑิตพัฒนาศักยภาพทางด้านบุคลิกภาพ สติปัญญา ตลอดจน การรู้จักแก้ปัญหาอย่างเฉลียวฉลาด

สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 3 ด้านดังนี้

1. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

เฟลด์แมนและนิวคอมบ (Feldman and Newcomb.1976 : 325 -230) กล่าวว่า การศึกษาทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาและเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านความรู้ ทักษะ ค่านิยม ความพึงพอใจ เป้าหมายแห่งชีวิตและบุคลิกภาพ

นันทนา น้ำฝน (2538 : 79 - 80) กล่าวว่า การศึกษาทางวิชาชีพพยาบาล นักศึกษาพยาบาลจะได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายในการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เป็นการเพิ่มพูนขึ้นทีละน้อยของระดับความสามารถ จากการได้เรียนรู้และได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์ต่างๆ ที่มีความหลากหลาย การซึมซับค่านิยม อุคมการณ์และการมีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานของวิชาชีพการพยาบาล จะมีมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาพยาบาลกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในวิชาชีพพยาบาล ได้แก่ อาจารย์ พยาบาลวิชาชีพ เพื่อนนักศึกษาพยาบาล แพทย์ ผู้ช่วยพยาบาล เป็นต้น ซึ่งบุคคลที่เกี่ยวข้องนี้มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาล ให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะเฉพาะแบบตามพยาบาลวิชาชีพ

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์พยาบาลและนักศึกษาพยาบาล ที่ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะแบบตามพยาบาลวิชาชีพขึ้นในตนเองได้นั้น พฤติกรรมการแสดงออกของอาจารย์พยาบาล และประสบการณ์ที่จัดให้แก่ นักศึกษาพยาบาล เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง บรรยากาศในการเรียนการสอน ที่อาจารย์พยาบาลสามารถสร้างขึ้น เพื่อพัฒนาภาพพจน์ของ นักศึกษาพยาบาลให้มีต่อตนเองในทางที่ดีนั้นมี 6 ประการ (นันทนา น้ำฝน. 2538 : 81 - 82 ; อ้างอิงมาจาก Purkey.1970)

1. ความน่าเชื่อถือ ความคาดหวังในวิชาการที่สูงและความน่าเชื่อถือในการเรียน เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกว่า น่าสนใจที่จะใช้ความพยายามของคนที่จะทำงานนั้นๆ ให้สำเร็จ
2. ความมีอิสระ การมีโอกาสดำเนินการตัดสินใจในการกระทำสิ่งต่างๆ ของตนเอง ช่วยให้ผู้บุคคลได้ค้นหาความหมายของตน ได้รู้ถึงคุณค่าของตนเอง ได้พัฒนาความสามารถของตนเพื่อลดหรือหลีกเลี่ยงประสบการณ์ที่จะก่อให้เกิดความเครียดหรือความกังวลใจ ความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองจะเกิดขึ้นไม่ได้ใน สภาพแวดล้อมที่ขาดความเป็นอิสระ
3. การยอมรับ นับถือ เป็นการแสดงออกที่ให้ความรู้สึกถึงคุณค่าและความมีเกียรติของคน รู้ว่าตนเป็นบุคคลที่มีสำคัญ มีคุณค่าและมีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้ เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการกระทำของนักศึกษาคนนั้นๆ และนักศึกษาคนนั้นก็เกิดการยอมรับนับถือตนเองและให้ความสำคัญในคุณค่าของตนเองในแนวเดียวกับที่อาจารย์แสดงออกมา
4. ความอบอุ่นใจ เป็นการสร้างความรู้สึกปลอดภัยทางจิตใจและส่งเสริมสถานการณ์ในการเรียนให้นักศึกษา รู้สึกได้ถึง ความมีคุณค่าของตนเอง ซึ่งมีผลต่อการเกิดทัศนคติที่ดีต่อตนเอง

5. การควบคุม ความมีระเบียบวินัย การยึดถือเป้าหมายของการทำงานเป็นหลัก หลีกเลี่ยงการก่อให้เกิดความสับสน มีความคงเส้นคงวา การใช้ความสุภาพอ่อนโยน จะทำให้นักศึกษามีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง

6. การประสบกับความสำเร็จ ความรู้สึกประสบความสำเร็จจะทำให้ บุคคลเกิดการเรียนรู้ได้มากกว่าสิ่งที่เป็นความล้มเหลว การให้คำชม จะทำให้เกิดพฤติกรรมที่พึงปรารถนาได้มากกว่าคำตำหนิ

2. สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน

วัลภา ดันตโยทัย (2522 : 92) กล่าวว่า การศึกษาพยาบาลภาคปฏิบัติ จะบรรลุเป้าหมายได้ดี จะต้องให้ผู้ฝึกปฏิบัติพึงพอใจ อุปกรณ์เครื่องมือ จะต้องมีการบริการอย่างเพียงพอและพร้อมที่จะใช้ได้ตลอดเวลา จึงจะทำให้เกิดความคล่องตัวและเกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530:144-145) ได้กล่าวถึง กิจกรรมนักศึกษาว่าเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักศึกษา ได้รับประสบการณ์ชีวิตในมหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมในการทำงาน การตัดสินใจ การปรับบุคลิกภาพและการรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในสังคม

พัน ทองชุมนุญ (2532 : 85-90) กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษา มีคุณค่าและมีประโยชน์มาก เป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีประสบการณ์โดยมีการเรียนรู้ การทำงานจริงๆ ได้รู้จักคนมากขึ้น เข้าใจคนมากขึ้น มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น เป็นการฝึกและสร้างบุคลิกการเป็นผู้นำ

3. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

เชอร์ชิล (วิจิตร วรุตบางกูร. 2524: 151; อ้างอิงมาจาก Churchill. n.d.)กล่าวว่า “ เราเป็นผู้กำหนดรูปแบบของอาคารและอาคารก็กำหนดพฤติกรรมของเราเหมือนกัน ” อาคารสถานที่ จัดเป็นสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ ห้องเรียนห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ห้องโสตทัศนูปกรณ์ ห้องสารบรรณ โรงอาหาร สนามกีฬา สถานที่ พักผ่อนหย่อนใจ และบริเวณทั้งหมดของสถาบัน ในปัจจุบันนี้ได้ตระหนักถึงความสำคัญทางด้านจิตใจมากขึ้นจึงหันมาให้ความสนใจการจัดสภาพ แวดลอมเพื่อสนอง ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ทั้งทางด้านความสุขสบายทางร่างกาย และยก ระดับจิตใจของผู้ใช้อาคารให้มากขึ้นกว่าเดิม สิ่งแวดลอมยังมีผลต่อความรู้สึกของมนุษย์ ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลกับบุคลิกภาพ

4.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

บราฮัม (Braham. 1965 : 65 -69) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่มี

ประสิทธิภาพของอาจารย์มี 9 ประการคือ เป็นที่ปรึกษาของนักศึกษาพยาบาลได้ ทำงานร่วมกับนักศึกษาพยาบาลได้ เตรียมการสอนและงานได้เหมาะสม สามารถอธิบายสิ่งที่นักศึกษาพยาบาลไม่เข้าใจให้เข้าใจได้ ไม่ทำให้นักศึกษาพยาบาลอายต่อหน้าผู้อื่น ให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาพยาบาลได้ เป็นตัวอย่างที่ดี กระตุ้นนักศึกษาพยาบาลอยู่เสมอและทำให้นักศึกษาพยาบาลมีความรู้สึกว่าเขาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญคนหนึ่ง

จาคอบสัน (Jacobson. 1966 : 218 - 223) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาลประเมินโดยนักศึกษาพยาบาล ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์พยาบาลที่มีประสิทธิภาพ คือ ช่วยดูแลเมื่อมีผู้ป่วยอาการหนักหรือเกิดสถานการณ์คับขันขึ้น เป็นผู้คอยให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือโดยสม่ำเสมอ เป็นแหล่งวิชาการและเป็นที่ปรึกษา เมื่อนักศึกษาพยาบาลทำงานผิดหรือทำไม่ถูกวิธี อาจารย์พยาบาลเข้าไปช่วยเหลือแนะนำเป็นรายบุคคล มีวิธีการจูงใจให้นักศึกษาพยาบาลอยากรู้และรู้จักคิด ตั้งใจสอน วิพากษ์วิจารณ์ในทางสร้างสรรค์ มีความรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ของโลกและมีความเป็นกันเองกับนักศึกษาพยาบาล

วูร์น (Voorn. 1990:240) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาลัยด้านศิลปะขนาดเล็กกับสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย โดยสำรวจความคิดเห็นและสัมภาษณ์ผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจาก 119 วิทยาลัยใน 5 รัฐของเขตตะวันตกของประเทศอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของบุคคลและการปรับตัวตามธรรมชาติ วิทยาลัยขนาดเล็กจะเชื่อมโยงถึง ต่างๆเข้าด้วยกันเมื่อมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

4.2.2 งานวิจัยในประเทศ

จันทร์จิรา วงษ์ชมทองและคนอื่นๆ (2536 : 68-69) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงาน คุณลักษณะและความพึงพอใจในงานของผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2533 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผลการศึกษาพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะส่วนบุคคลและคุณลักษณะในการความพึงพอใจในงานปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น การมีสัมมาคารวะ ความยุติธรรม การปฏิบัติงาน ด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ การปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ การยึดมั่นและปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

วิไล ดังทัดสวัสดิ์ (2536 : 88 - 89) ได้ศึกษา สภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ในทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาพยาบาล ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์และนักศึกษาพยาบาลมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ในด้านการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมและบริการ ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านอาคารสถานที่ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง

สุริตา หงษาชาติ (2539 : 84-85) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถาบัน บุคลิกภาพและพฤติกรรมการรับข่าวสารกับความรู้และการตอบสนองต่อภาวะวิกฤตทางสังคมและสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาพยาบาล ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพด้านมโนธรรม การเข้าสังคม การควบคุมอารมณ์ สถานการณ์ด้านการสื่อสารและสภาพแวดล้อมในสถาบัน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ทางสังคมและการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลกับบุคลิกภาพ ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า สถาบันอุดมศึกษาถือเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญที่สุดทางการศึกษา ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ เมื่อมีการจัดสภาพแวดล้อมวิทยาลัยอย่างเหมาะสมจะช่วยส่งเสริมให้บัณฑิตพัฒนาศักยภาพทางด้านบุคลิกภาพได้ดียิ่งขึ้น

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในหอพักกับบุคลิกภาพ

5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในหอพักกับบุคลิกภาพ

5.1.1 ความหมายของการปรับตัว

มัลมและจามิสัน(นิภา นิธยาชน. 2520 : 9 ; อ้างอิงมาจาก Malm and Jamison. 1952) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง วิธีการที่คนเราปรับตัวให้เข้าไปตามความต้องการ ของตัวเองในสภาพแวดล้อมหนึ่งๆ ซึ่งบางครั้งส่งเสริม บางครั้งขัดขวาง และบางครั้งสร้างความทุกข์ทรมานแก่เรา

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2524 : 108) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง กระบวนการที่บุคคลพยายามปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางด้านอารมณ์ ปัญหาทางด้านบุคลิกภาพและปัญหาทางด้านความต้องการ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม จนเป็นสภาพการณ์ที่ตนสามารถอยู่ได้ในสังคม หรือสภาพแวดล้อมนั้นๆ

กัญญา สุวรรณแสง (2536 : 50) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง การปรับตัวกายและใจให้อยู่ในสังคม ในสภาวะแวดล้อมและสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเป็นสุข

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การปรับตัว หมายถึง การที่บุคคลหาวิธีการที่จะปรับพฤติกรรมของตนให้เข้ากับสภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางด้านอารมณ์ ปัญหาทางด้านบุคลิกภาพและปัญหาทางด้านความต้องการให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

5.1.2 การปรับตัวในหอพัก

นักเรียนที่เข้ามาเรียนในวิทยาลัยพยาบาลสี่เหล่าทัพ ทุกคนจะต้องอยู่ประจำโดยพักรวมกันในหอพักของวิทยาลัยพยาบาล ซึ่งการจัดหอพักนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะให้นักเรียนมีที่อยู่อาศัยในขณะที่ศึกษา ตลอดจนเพื่อปรับพฤติกรรมของนักเรียนให้มีระเบียบวินัย ได้เรียนรู้กฎเกณฑ์ข้อบังคับ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและค่านิยมและให้นักเรียนได้รับบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบที่ควรปฏิบัติอย่างถูกต้อง มีความสามารถในการพัฒนาความสัมพันธ์ของนักเรียนกับบุคคลอื่นได้ ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักการใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นๆ ในสังคม (กรมตำรวจ. 2540 : 2)

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2525 : 93 -101) ให้ความเห็นว่า ที่พักอาศัยเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก เพราะหอพักจะเป็นที่ๆให้ทั้งความรู้ ปรับปรุงบุคลิกภาพ ความมีระเบียบวินัย การแสดงออกทางวาจาและใจได้หอพักจะเป็นตัวเสริมให้นักศึกษามีความเพียบพร้อมไปด้วยคุณสมบัติที่พึงปรารถนามีคุณธรรม จริยธรรมและมุ่งมั่นที่จะใช้วิชาการให้เป็นประโยชน์

วัลลภา เทพหัสดิน ณ.อยุธยา (2525 : 97 -105) กล่าวว่า หอพัก เปรียบเสมือนบ้านที่สองในช่วงเวลาที่ศึกษาอยู่ ฉะนั้นวิทยาลัยจึงควรจัดที่พักอาศัยให้สะดวกสบาย สะอาดถูกสุขลักษณะ เป็นการสร้างนิสัยที่เป็นระเบียบ ตลอดจนการอยู่ร่วมกับผู้อื่น หอพักจึงเป็นสถานที่ฝึกฝนทักษะทางสังคมได้อย่างดีที่สุด เพื่อให้หอพักได้เป็นศูนย์ของการพัฒนาวิชาการและบุคลิกภาพของผู้อยู่อาศัยวิทยาลัย จึงควรสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ อุดหนุนให้การช่วยเหลือด้านอุปกรณ์ เน้นการส่งเสริมให้นักศึกษาได้ประสบการณ์ในการคิด การตัดสินใจ ความมีระเบียบวินัย การดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมและศีลธรรม

ศุภวดี บุญวงศ์ (2539 : 1 , 23) กล่าวว่า การจัดบริการหอพักเป็นบริการสำคัญอย่างหนึ่งที่สถาบันอุดมศึกษา ใช้เป็นแหล่งเสริมสร้างพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ การปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม รู้จักรับผิดชอบต่อส่วนรวม และอำนวยความสะดวกในการศึกษาเล่าเรียน

อุทัยวรรณ หวังชูขอบ (2536 : 47) กล่าวว่า นักศึกษาพยาบาลเป็นบุคคลกลุ่มหนึ่งที่ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม เมื่อนักศึกษาพยาบาลเข้าศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา นักศึกษาพยาบาลจะต้องมีการปรับตัว และเตรียมความพร้อมในหลายๆด้าน เช่นการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ความเป็นอยู่ กฎระเบียบของสถาบัน สิ่งเหล่านี้ล้วนผลักดันให้นักศึกษาพยาบาลต้องพบกับปัญหา และต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการปรับตัว

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในหอพักกับบุคลิกภาพ

5.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

อดิเรียน (Adorian. 1976 : 4037) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อหอพักมหาวิทยาลัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อหอพักมหาวิทยาลัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแตกต่างกันไปตามเพศ ชั้นปีและวิชาเอกของนักศึกษา ส่วนสภาพแวดล้อมทางสังคมของนักศึกษาในหอพักขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ส่วนบุคคล มนุษย์สัมพันธ์ ขนาดของหอพัก ระเบียบของหอพัก การบริการอาหาร

แองกัส (Angus. 1982 : 669) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาและแหล่งที่นักศึกษาขอคำแนะนำ ผลการศึกษาพบว่า การจัดการบริการหอพักมีผลกระทบอย่างมากต่อการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาทางการเรียนมากกว่าปัญหาส่วนตัว ปัญหาการประกอบอาชีพและปัญหาทางสังคม นักศึกษาที่อยู่ประจำหอพักและประเภทเดินเรียนจะประสบปัญหาไม่แตกต่างกันและจะขอคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาจากผู้อื่นแตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่จะขอคำแนะนำจากเพื่อนในหอด้วยกัน

5.2.2 งานวิจัยในประเทศ

นิภา พุทธสุวรรณ (2530 : 130) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมหอพักของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในกรุงเทพมหานครในทรรศนะของผู้บริหารและนิสิตนักศึกษาหอพัก ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารหอพักของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เห็นว่า ความเป็นกันเองระหว่างผู้บริหารหอพักและนิสิตนักศึกษาในหอพัก การเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนร่วมหอพัก อยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนนิสิตนักศึกษาขอคำปรึกษาจากผู้บริหารหอพัก บุคลากรประจำหอพักให้คำแนะนำช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาอยู่ในเกณฑ์น้อย และ นิสิตนักศึกษาเมื่อพิจารณาในส่วนรวม ทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมหอพักของมหาวิทยาลัยของนิสิตนักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกัน ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

นงเยาว์ สมพิทยานุรักษ์ (2537 : 62) ได้ศึกษา ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวในหอพักของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีการปรับตัวในหอพักดีกว่านักศึกษาที่ได้รับข้อเสนออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศุภวดี บุญวงศ์ (2539 : 101) ได้ศึกษาการแก้ปัญหาการปรับตัวของนิสิตในหอพักด้วยการให้คำปรึกษารายกลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า นิสิตปีที่ 1 มีการปรับตัวด้านผู้สอน ด้านเพื่อน ด้านกิจกรรมนิสิต ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน ด้านความเป็นอยู่ในหอพักและในมหาวิทยาลัยทั่วไป เรียงตามลำดับและโดยเฉลี่ยการปรับตัวทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และนิสิตปีที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษารายกลุ่มมีการปรับตัวได้ดีกว่านิสิตที่ได้รับข้อเสนอ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดวงฤดี ชั่วจำ (2540 : 94, 100) ได้ศึกษาทัศนคติต่อการจัดการเรียนการศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการศึกษานักศึกษาในด้านความเป็นอยู่ในหอพัก โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการศึกษานักศึกษาแตกต่างกันกับนักศึกษาชั้นปี 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านความเป็นอยู่ในหอพัก

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในหอพักกับบุคลิกภาพที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การจัดบริการหอพักเป็นบริการสำคัญอย่างหนึ่งที่สถาบันอุดมศึกษา ใช้เป็นแหล่งเสริมสร้างพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ เพราะหอพักจะเป็นที่ๆ ให้ทั้งความรู้ ความมีระเบียบวินัย รู้จักรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีการแสดงออกทางวาจาและใจที่เหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทำให้เกิดการเรียนรู้ในการปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องกับบุคลิกภาพ

6.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องกับบุคลิกภาพ

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2524 : 47 -55) กล่าวว่า เมื่อนักศึกษาเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยจะมีความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากเป็นอิสระ มีแนวคิดใหม่ๆ ยึดมั่นในอุดมการณ์ จากลักษณะดังกล่าวทำให้ความสัมพันธ์กับครอบครัวและอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อนักศึกษาน้อยลง นักศึกษาจะมีความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษารุ่นพี่กับรุ่นน้อง ซึ่งจะมีการแลกเปลี่ยนความคิด การตัดสินใจ พิจารณาสงสัยใดๆ โดยอาศัยหลักการและเหตุผล

ศรัณยา วรรณวงศ์ (2535 : 2-3) กล่าวว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดในวิชาชีพพยาบาล คือ การฝึกทักษะด้านการพยาบาลบนหอผู้ป่วย ซึ่งนักศึกษาพยาบาลจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับพยาบาลวิชาชีพ อาจารย์พยาบาล นักศึกษาพยาบาลรุ่นพี่ เพื่อนนักศึกษาพยาบาล ผู้ป่วยและญาติของผู้ป่วย ดังนั้น นักศึกษาจึงต้องมีการปรับตัวที่ดี เพื่อให้เข้ากับผู้ร่วมงานและสิ่งแวดล้อมใหม่ ถ้าสามารถปรับตัวได้ ก็จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ด้วยการรู้จักใช้ความรู้ ความสามารถทั้งทางด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติ มาปรับให้เข้ากับบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาลเอง เพื่อเป็นประโยชน์สูงสุดในการประกอบวิชาชีพพยาบาล

นันทนา น้าฝน (2538 : 87- 88) กลุ่มเพื่อนนักศึกษาพยาบาลร่วมสถาบันเดียวกัน มีทั้งที่อยู่ชั้นปีเดียวกันและต่างชั้นปี เพื่อนนักศึกษาพยาบาลเป็นกลุ่ม ที่มีอิทธิพลบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาล เนื่องจากมีการปฏิสัมพันธ์กันในกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมรับน้องใหม่ การส่งรุ่นพี่

การแสดงความคิดเห็นกับบัณฑิต การปรึกษาหารือเรื่องการเรียนกับเพื่อนรุ่นพี่ การช่วยเหลือของรุ่นพี่ต่อรุ่นน้องในการปรับตัวเมื่อเข้าสู่สถาบันการศึกษา การทำงานร่วมกันและร่วมมือกันในการเรียนรู้ ลักษณะการปฏิสัมพันธ์กันอาจประกอบไปด้วย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การทำรายงานการศึกษาาร่วมกัน การทำงานในโครงการเดียวกันและการร่วมฝึกปฏิบัติการพยาบาลร่วมกัน ความสัมพันธ์ในกลุ่มทำให้เกิดความผูกพันเป็นพวกพ้อง รักกันฉันท์พี่น้อง นอกจากนี้การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน การเอาใจเขามาใส่ใจเรา เป็นการกระทำที่ประสานร่วมมือกัน ทำให้เกิดการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกัน รู้จักเสียสละ มีน้ำใจ สร้างความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม

6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้องกับบุคลิกภาพ

6.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

สเตอร์ค (ธาดา ปุณศรี. 2533 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Strang. 1958) ได้ศึกษาการปรับตัวของนิสิตกลุ่มที่ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดีและที่ประสบความล้มเหลวในการปรับตัวเข้ากับสังคม ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี จะมีอารมณ์ขัน มีความรู้สึกรอบอุ้ม เข้าใจและเห็นใจผู้อื่น ฉลาดและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักแก้ไขสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่สบายใจ เป็นคนเปิดเผย ซื่อสัตย์ ระลึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ ปรับตัวเหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม

ไรซ์ (Rice. 1975 : 7740-A) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยเปอร์ดู จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม เป้าหมายในการศึกษากิจกรรมต่าง ๆ บุคลิกภาพและความพึงพอใจมีความสัมพันธ์กันและยังพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ พพอใจในมหาวิทยาลัยของตนและมั่นใจว่าตนจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายทางการศึกษาที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะนักศึกษาหญิงมีความพึงพอใจมากกว่านักศึกษาชาย

6.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยาและคนอื่น ๆ (2527 : 18- 23) ได้ศึกษาลักษณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่มาจากภูมิถิ่นานแตกต่างกัน เมื่อต้องมาเผชิญกับสิ่งแวดล้อมที่แปลกใหม่ในมหาวิทยาลัย จะมีความรู้สึกตื่นเต้น ไม่ค่อยมีความมั่นใจในตนเองและรู้สึกเหงา นักศึกษารุ่นพี่จะเป็นผู้มีบทบาทและมีความสัมพันธ์กับนักศึกษาใหม่ในการให้คำปรึกษาทั้งในด้านการเรียนและการดำเนินชีวิตในวิทยาลัย

ภาวนา ใจประสาธ (2534 : 96) ได้ศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติตัวในมหาวิทยาลัย จากนักศึกษารุ่นพี่ในระดับสูงและนักศึกษาศาสาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความสนิทสนมกับนักศึกษารุ่นพี่สูงกว่านักศึกษาศาสาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เคมศักดิ์ ทวณิช (2540 : 123) ได้ศึกษา ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพนิสัยทางการเรียน บรรยากาศทางการเรียน และสัมพันธภาพระหว่างบุคคลได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนกับเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องกับบุคลิกภาพที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า นักศึกษาพยาบาลร่วมสถาบันเดียวกัน มีทั้งที่อยู่ชั้นปีเดียวกันและต่างชั้นปี การเรียนและการฝึกทักษะด้านการพยาบาลบนหอผู้ป่วย นักศึกษาพยาบาลจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษายาบาลรุ่นพี่ มีการทำงานร่วมกันและร่วมมือกันในการเรียนรู้ทางการพยาบาล มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความสัมพันธ์กันและมีความผูกพันรักกันฉันท์พี่น้อง ทำให้เกิดการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกัน รู้จักเสียสละ มีน้ำใจ นักศึกษารุ่นพี่จะเป็นผู้มอบบทบาทในการให้คำปรึกษาทั้งในด้านการเรียนและการดำเนินชีวิตในวิทยาลัย

7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนกับบุคลิกภาพ

7.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนกับบุคลิกภาพ

อัลแมน(เมตดา จินดารักษ์. 2525 : 48 ; อ้างอิงมาจาก Ulman. 1957) กล่าวว่า วัยรุ่นที่มีปัญหาสัมพันธภาพกับเพื่อน จะมีปัญหาด้านการเรียน และปัญหาทางอารมณ์ตามมาด้วย

เคลมแมน(Kelman. 1969 : 399-401) กล่าวว่า การที่นักศึกษาเข้ากลุ่มจะทำให้ให้นักศึกษาไม่รู้สึกโดดเดี่ยว รู้จักตนเองและยอมรับตนเอง สามารถปรับตัวและพัฒนาตนเองได้

เฟลด์แมนและนิวคอม (Feldman and Newcomb.1976 : 325 -230) กล่าวถึง ความสำคัญของเพื่อนที่ดีต่อนักศึกษาว่า กลุ่มเพื่อน จะช่วยให้นักศึกษามีความมั่นใจและพอใจในตนเองยิ่งขึ้น กลุ่มเพื่อนจะตอบสนองความสนใจของนักศึกษา ที่ไม่ได้รับการตอบสนองด้านวิชาการหรือมีความล้มเหลวทางวิชาการมาแล้ว กลุ่มเพื่อนจะช่วยฝึกการเข้าสังคมและการสร้างสัมพันธ์

ส่วนตัวมีผลทำให้ นักศึกษาสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ช่วยฝึกทักษะทางสังคม ช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพที่มั่นคง

เมคคิตัน (สุริศา หงษาชาติ. 2539 : 44-45 ; อ้างอิงมาจาก Medison. 1985) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัยมีส่วนทำให้นักศึกษามีบุคลิกภาพเปลี่ยนแปลงไป คือ เนื้อหาวิชาที่เรียน อิทธิพลของเพื่อน วัฒนธรรมของนักศึกษา เช่น การแต่งกาย บุคลิกภาพของอาจารย์ผู้สอน

จินตนา ยูนิพันธ์ (2527:61) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อน เป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เพราะ สังคมในสถาบันการศึกษาจะมีการรวมตัวหรือจับกลุ่มกันของนักศึกษา ซึ่งลักษณะของกลุ่มเหล่านี้ผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วย

ศุภวดี บุญวงศ์ (2539 : 19) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิต ถ้าหากนิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ ได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อน นิสิตจะสามารถเรียนรู้บทบาทของตนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน ช่วยให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ มีความมั่นคง เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีสุขภาพจิตที่ดี สามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดวงฤดี ช่วยขำ (2540 : 28) กล่าวว่า นักศึกษาของมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18- 23 ปี เป็นวัยที่ร่างกายและจิตใจกำลังเปลี่ยนแปลงและแสวงหาสิ่งแปลกใหม่ เพื่อเสริมบุคลิกภาพ ความเชื่อมั่นในตนเอง การที่จะเข้าสู่วัยผู้ใหญ่เต็มตัวในขณะนี้มีความกระตือรือร้น ชีตมันอุดมการ รักอิสระ มีความอยากรู้อยากเห็นและอยากทดลอง ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับครอบครัวจะลดน้อยลง แต่จะพยายามเข้าหากลุ่มเพื่อนมากขึ้น

7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนกับบุคลิกภาพ

7.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เดวิด (David. 1971 : 5789 - A) ได้ศึกษา ผลของความแตกต่างของความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน การปรับตัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของมหาวิทยาลัย เฟรชแมน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนมากและมีการปรับตัวที่ดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนน้อยและมีการปรับตัวไม่ดี

เฮิร์ด (Hurd. 1971 : 3793 - A) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมหาวิทยาลัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยจอร์เจีย ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเองได้รับอิทธิพลมาจากความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนและการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนจะมีผลสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมหาวิทยาลัย

เลย์แมน (Layman. 1975 : 7210 - A) ได้ศึกษา ทักษะของนักศึกษาใหม่ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอกลาโฮมา ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นเลิศทางวิชาการและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความสัมพันธ์กับนักศึกษาที่ตั้งใจเรียนมากกว่านักศึกษาที่ไม่ตั้งใจเรียนและการจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยจะส่งผลต่อบุคลิกภาพ ของนักศึกษาทั้งด้านความเป็นเลิศทางวิชาการและความมีระเบียบวินัย

7.2.2 งานวิจัยในประเทศ

รัตนศิริพานิช (2530 : 60) ได้ศึกษาปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาไทย ศูนย์รังสิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีปัญหาในการปรับตัวด้านการเรียนการสอนมากที่สุด คือ มีความรู้สึกว่ามีการแข่งขันในการเรียน วัดกัังวลมากเกี่ยวกับการเรียนแบ่งเวลาเรียนไม่ถูกและรู้สึกตัวเองไม่อบอุ่นมั่นคง รองลงมา คือ ปัญหาการปรับตัวด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อน คือ รู้สึกว่าตนเองว้าเหว่เมื่อขาดเพื่อน รู้สึกเกรงใจเพื่อนเมื่อไปขอความช่วยเหลือ รู้สึกว่าเพื่อนไม่จริงใจต่อกัน

วัชรินทร์ แก้วตา (2531 : 79 - 80) ได้ศึกษา สภาพแวดล้อมสังคมในกลุ่มเพื่อนในทักษะของนักศึกษาวิทยาลัยครูนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ทักษะของนักศึกษาวิทยาลัยครูนครราชสีมาที่มีต่อสภาพแวดล้อมสังคมในกลุ่มเพื่อนหกด้าน คือ ด้านคุณลักษณะของเพื่อนที่เลือกคบ อุดมคติในการเลือกคู่ครอง กิจกรรมสังคมในกลุ่มเพื่อนที่ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพ การใช้เวลาว่างในกลุ่มเพื่อน เทคนิคในการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อนและสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ในแต่ละด้านและโดยรวมหกด้าน เห็นด้วยปานกลาง

อุษา เชาวลิต (2540 : 180) ได้ศึกษา ปัจจัยบางประการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเผชิญปัญหาต่างๆของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรีรัษฎา ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรด้านสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายการเผชิญปัญหาของนักศึกษาพยาบาล ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนกับบุคลิกภาพ ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การใช้ชีวิตในวิทยาลัยของนักเรียนพยาบาล ถ้าหากนักเรียนพยาบาลสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ ได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อน นักเรียนพยาบาลจะสามารถเรียนรู้บทบาทของตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน ช่วยให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ มีความมั่นคง เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง กลุ่มเพื่อนจะช่วยฝึกการเข้าสังคมและการสร้างสัมพันธ์ส่วนตัวมีผลทำให้นักศึกษาสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ช่วยฝึกทักษะทางสังคม ช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพที่มั่นคง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ ได้แก่ นักเรียนพยาบาลกองทัพบก นักเรียนพยาบาลกองทัพเรือ นักเรียนพยาบาลทหารอากาศและนักเรียนพยาบาลตำรวจ ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 966 คน

ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มประชากรจำแนกตามชั้นปีและเหล่าทัพ

เหล่าทัพ	ชั้นปี				รวม
	1	2	3	4	
1. วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก	64	67	66	65	262
2. วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ	60	61	57	63	241
3. วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ	46	48	40	54	118
4. วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ	70	70	66	69	275
รวม	240	246	229	251	966

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF และแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ ซึ่งประกอบด้วย

1. แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ระดับชั้นปี เหล่าทัพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF

2. แบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

3. แบบสอบถามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ได้แก่

3.1 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

- 3.2 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน
- 3.3 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่
4. แบบสอบถามการปรับตัวในหอพัก
5. แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง
6. แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

วิธีสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนพยาบาล

ตัวอย่าง แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนพยาบาล

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ()

1. ขณะนี้นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่
 - () ชั้นปีที่ 1
 - () ชั้นปีที่ 2
 - () ชั้นปีที่ 3
 - () ชั้นปีที่ 4
2. นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ใน
 - () วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก
 - () วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ
 - () วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ
 - () วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ
3. คะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.) ของภาคเรียนที่1/2541
 - () ระหว่าง 2.00 -2.25
 - () ระหว่าง2.26-2.74
 - () ตั้งแต่ 2.75 ขึ้นไป

ตอนที่2 แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ของเรย์มอนด์ บี แคทเทิล ชื่อ The Sixteen Personality Factor Questionnair ซึ่งเป็นแบบทดสอบมาตรฐาน มีขั้นตอนการดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎีและแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ของเรย์มอนด์ บี แคทเทิล ซึ่งแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดย ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ มีลักษณะแบบทดสอบดังนี้

2.1.1 แบ่งองค์ประกอบของบุคลิกภาพ เป็น 16 ด้าน แต่ละด้านมีจำนวนข้อ ดังนี้

2.1.1.1	องค์ประกอบ A คือ การเข้าสังคม	จำนวน 10 ข้อ
2.1.1.2	องค์ประกอบ B คือ สติปัญญา	จำนวน 13 ข้อ
2.1.1.3	องค์ประกอบ C คือ ความมั่นคงทางจิตใจ	จำนวน 13 ข้อ
2.1.1.4	องค์ประกอบ E คือ การแสดงออก	จำนวน 10 ข้อ
2.1.1.5	องค์ประกอบ F คือ ความร่าเริง	จำนวน 13 ข้อ
2.1.1.6	องค์ประกอบ G คือ มโนธรรม	จำนวน 10 ข้อ
2.1.1.7	องค์ประกอบ H คือ ความกล้าหาญ	จำนวน 13 ข้อ
2.1.1.8	องค์ประกอบ I คือ ความอ่อนโยน	จำนวน 10 ข้อ
2.1.1.9	องค์ประกอบ L คือ ความระแวดระวัง	จำนวน 10 ข้อ
2.1.1.10	องค์ประกอบ M คือ การจินตนาการ	จำนวน 13 ข้อ
2.1.1.11	องค์ประกอบ N คือ การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	จำนวน 10 ข้อ
2.1.1.12	องค์ประกอบ O คือ ความวิตกกังวล	จำนวน 13 ข้อ
2.1.1.13	องค์ประกอบ Q ₁ คือ ความอิสระเสรี	จำนวน 10 ข้อ
2.1.1.14	องค์ประกอบ Q ₂ คือ การพึ่งตนเอง	จำนวน 10 ข้อ
2.1.1.15	องค์ประกอบ Q ₃ คือ การควบคุมอารมณ์	จำนวน 10 ข้อ
2.1.1.16	องค์ประกอบ Q ₄ คือ ความเครียด	จำนวน 13 ข้อ

2.1.2 คำชี้แจง วิธีทำแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF Form A

2.1.2.1 แบบทดสอบฉบับนี้ ประกอบด้วยคำถามเพื่อจะทดสอบความสนใจ ความรู้สึกที่ท่านมีต่อสิ่งต่างๆ คำถามส่วนใหญ่จะไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด เพราะความคิดเห็นของแต่ละบุคคลต่อสิ่งเดียวกันหรือในเรื่องเดียวกันนั้น ย่อมแตกต่างกัน สิ่งที่ท่านต้องปฏิบัติ คือ ตอบคำถามทุกข้อ ตรงตามความคิดเห็นของตนเอง

2.1.2.2 เขียน ชื่อ - สกุล เพศ อายุและวัน เดือน ปี ที่ท่านทำแบบทดสอบในกระดาษคำตอบ

2.1.2.3 ในแต่ละคำตอบมีคำตอบอยู่ สาม คำตอบ โปรด เลือกคำตอบที่ท่านต้องการเพียงคำตอบเดียว จาก ข้อ ก , ข และ ค ที่กำหนดให้แล้วกากบาทลงในช่องใต้ตัวอักษรที่เป็นข้อที่ท่านเลือก ในกระดาษคำตอบ เช่น

ตัวอย่าง

1 ข้าพเจ้าชอบคู่มือกีฬาที่เล่นเป็นทีม

- ก มาก
- ข เป็นบางครั้งบางคราว
- ค ไม่ชอบ

2 ข้าพเจ้าชอบคนที่

- ก เกือบตัว
- ข ทั้ง ก และ ค
- ค คบคนง่าย

3 เงินไม่สามารถทำให้คนมีความสุข

- ก จริง
- ข ไม่แน่เสมอไป
- ค ไม่จริง

ในขณะที่ท่านตอบแบบทดสอบนี้ โปรดยึดหลัก 4 ประการ คือ

1. ตอบเฉพาะสิ่งที่จริงสำหรับท่าน
2. อย่าใช้เวลาในการตอบคำถามแต่ละข้อนานเกินไป จงเลือกคำตอบที่ท่านคิดว่าถูกต้องทันที คำถามอาจสั้นเกินไปที่จะให้รายละเอียดทั้งหมดแก่ท่าน แต่จงเลือกคำตอบที่ท่านคิดว่าเป็นคำตอบที่ดีที่สุดสำหรับคำถามนั้นๆ
3. ตอบคำถามทุกข้อ ไม่เว้นข้อใดข้อหนึ่ง
4. ท่านควรจะตอบข้อ ก หรือ ค ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และคำตอบ ข เฉพาะเมื่อคำตอบ ค เป็นคำตอบที่เป็นไปไม่ได้จริงๆ สำหรับท่าน

2.2 นำแบบทดสอบ 16 PF จำนวน 187 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนพยาบาลมหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 100 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2536 : 132-133) ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ 16 PF เท่ากับ .7088 - .9274

2.3 เกณฑ์การให้คะแนน การให้คะแนนแต่ละข้อขององค์ประกอบ 15 องค์ประกอบ ยกเว้นองค์ประกอบ B จะให้คะแนนสูงสุด 2 คะแนน สำหรับคำตอบแรก (ก) หรือคำตอบสุดท้าย (ค) โดยใช้ที่ข้อกลาง (ข) จะได้ 1 คะแนน ดังนั้นบางข้อจะมีคะแนนเป็น 2 , 1 , 0 และบางข้ออาจเป็น 0 , 1 , 2 ตามลำดับ สำหรับองค์ประกอบ B (สถิติปัญญา) ให้คะแนนเพียง 1 และ 0 คือ ผู้ตอบถูก ได้ 1 คะแนน ผู้ตอบผิด ได้ 0 คะแนน

2.4 การแปลผล เมื่อตรวจให้คะแนนพร้อมทั้งรวมคะแนนองค์ประกอบลักษณะนิสัย แต่ละองค์ประกอบแล้ว จึงนำมาเปรียบเทียบกับคะแนนมาตรฐานสิบ (Sten Score) ตามคู่มือการแปลผลคะแนนมาตรฐานสิบ แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF Form A ซึ่งแบ่งค่ามาตรฐานสิบ ออกเป็น 10 คะแนน จากคะแนนมาตรฐานสิบต่ำสุด 1 คะแนน คะแนนมาตรฐานสิบสูงสุด 10 คะแนน โดย ผู้ที่ได้คะแนนในช่วง 1 - 4 เป็นผู้ที่ได้คะแนนต่ำโดยจะมีแนวโน้มไปทางลบ

ผู้ที่ได้คะแนนในช่วง 7 - 10 เป็นผู้ที่ได้คะแนนสูงโดยจะมีแนวโน้มไปทางบวก

การแปลความหมายของคะแนนมาตรฐานสิบ (Sten Score) แปลตามคู่มือการใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF Form A ในคลินิกของ คาร์สันและโอเดล (Karson and O' Dell. 1976 : 10) ดังนี้

1. ผู้ที่ได้คะแนน 5 , 6 หมายถึง เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านนั้นปานกลาง (Considered Average) ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปกติ
2. ผู้ที่ได้คะแนน 4 , 7 หมายถึง เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านนั้นเบี่ยงเบนไปเล็กน้อย (Slightly Deviate)
3. ผู้ที่ได้คะแนน 2 , 3 , 8 , 9 หมายถึง เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านนั้นเบี่ยงเบนไปค่อนข้างมาก (Strongly Deviate)
4. ผู้ที่ได้คะแนน 1 , 10 หมายถึง เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านนั้นเบี่ยงเบนไปมากที่สุด (Considered Extreme)

ในการแปลผลครั้งนี้จะแปลผลคะแนนมาตรฐานสิบ ต่ำกว่า 4.75 เป็นค่าลบ และคะแนนมาตรฐานสิบสูงกว่า 6.00 เป็นค่าบวก ตาม 16 PF Test Profile

2.5 ตัวอย่างแบบทดสอบ เช่น องค์ประกอบ A (การเข้าสังคม)

คำถาม ถ้าชั่วโมงการทำงานและเงินเดือนที่ได้รับเท่ากัน งานที่ข้าพเจ้าเลือกทำคือ

คำตอบ ก ข้างไม้

ข ไม่แน่ใจ

ค พนักงานเสริฟอาหารในภัตตาคารชั้นดี

2. แบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะ ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ให้สอดคล้องกับ นิยามศัพท์เฉพาะ โดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของชมพูนุท พงษ์ศิริ (2535) และโสภณ ศรีสุวรรณรัตน (2538)

2.3 ลักษณะแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

1. องค์ประกอบด้านความคิด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดของนักเรียนที่มีต่อวิชาชีพการพยาบาล เมื่อ นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมาก

ไม่แน่ใจ หมายถึง ข้อความนั้นค่อนข้างจะตรงกับความคิดของนักเรียนบ้าง

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนน้อย

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
0	1. ด้านการยอมรับจากสังคม วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์					
0	2. ด้านการยอมรับจากผู้ร่วมงาน ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพการพยาบาลเป็นเพียงผู้รับใช้แพทย์					
0	3. ด้านการปฏิบัติงานกับผู้ป่วย พยาบาลเป็นผู้แก้ปัญหาให้ผู้ป่วยได้ดีที่สุด					

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึกล

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความรู้สึกลของนักเรียนที่มีต่อวิชาชีพการพยาบาล เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้คือ

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมาก

ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนบ้างพอสมควร

น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	1. <u>ด้านการยอมรับจากสังคม</u> ข้าพเจ้าภูมิใจที่อาชีพการพยาบาลมีประโยชน์ต่อสังคม					
0	2. <u>ด้านการยอมรับจากผู้ร่วมงาน</u> ข้าพเจ้าพึงพอใจที่แพทย์คิดว่าพยาบาลเป็นผู้ร่วมงานที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
0	3. <u>ด้านการปฏิบัติงานกับผู้ป่วย</u> ข้าพเจ้าเบื่ออาชีพการพยาบาลเพราะต้องอดทนกับอารมณ์ของผู้ป่วย					

3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อวิชาชีพการพยาบาล เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้คือ

เป็นประจำ หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

บ่อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมาก

บางครั้ง	หมายถึง ข้อความนั้นค่อนข้างจะตรงกับความคิดของนักเรียนบ้าง
นานๆครั้ง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนน้อย
น้อยครั้งที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	เป็น ประจำ	บ่อย	บาง ครั้ง	นานๆ ครั้ง	น้อย ครั้งที่ ที่สุด
0	1. <u>ด้านการได้รับการยอมรับจากสังคม</u> ข้าพเจ้าให้การพยาบาลผู้ป่วยเป็นอย่างดีจนได้รับการยกย่อง					
0	2. <u>ด้านการได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมงาน</u> ข้าพเจ้าทำงานกับบุคลากรทางการแพทย์ได้เป็นอย่างดี					
0	3. <u>ด้านการปฏิบัติงานกับผู้ป่วย</u> ข้าพเจ้าดูแลผู้ป่วยด้วยความเต็มใจ					

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง มากที่สุด และเป็นประจำ	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย มาก และบ่อย	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ ปานกลาง และบางครั้ง	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย น้อย และนานๆครั้ง	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง น้อยที่สุดและน้อยครั้งที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนตรงข้าม

3. แบบสอบถามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาล เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3.3 ลักษณะแบบสอบถามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท์ มี 5 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการแก่นักเรียน ด้านอาคารสถานที่ ขอให้ท่านนักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงข้อละ 1 เครื่องหมายเท่านั้น

คำตอบแต่ละคำตอบมีความหมายดังนี้

- จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมาก
 จริงปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นบางครั้งก็ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้น ไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จ ร ิ ง ที่ ส ุ ด	จ ร ิ ง	จ ร ิ ง ป า น ก ล า ง	จ ร ิ ง น อ ย	จ ร ิ ง น อ ย ที่ ส ุ ด
0	1. <u>สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน</u> ครูพยาบาลเป็นตัวอย่างที่ดีเกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาล					
0	2. <u>สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน</u> มีห้องทำงานสำหรับชมรม เป็นสัดส่วนและมีอุปกรณ์ เครื่องใช้เหมาะสม					
0	3. <u>สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่</u> สภาพห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้ดีแสงสว่างพอเหมาะ					

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามสภาพแวดล้อมวิทยาลัย

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงปานกลาง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนตรงข้าม

4. แบบสอบถามการปรับตัวในหอพัก เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอน ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะ ที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในหอพัก เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการปรับตัวในหอพัก ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

4.3 ลักษณะแบบสอบถามการปรับตัวในหอพัก เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามการปรับตัวในหอพัก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในหอพัก ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงข้อละ 1 เครื่องหมายเท่านั้น

คำตอบแต่ละคำตอบมีความหมายดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักเรียนมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง ข้อความนั้นบางครั้งก็ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
000	กฎระเบียบของหอพักทำให้นักเรียนกับเพื่อนเกิดความ ไม่สบายใจเป็นในการอยู่ร่วมกัน นักเรียนพอใจที่อาจารย์ประจำหอพักมีความสัมพันธ์อัน ดีกับนักเรียนในหอพัก					

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามการปรับตัวในหอพัก

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงปานกลาง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนตรงข้าม

5. แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอน ดังนี้

5.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะ ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

5.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

5.3 ลักษณะแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วย ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ขอให้ท่านนักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตรงกับพฤติกรรมที่ประสบอยู่มากน้อยเพียงใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงข้อละ 1 เครื่องหมายเท่านั้น

คำตอบแต่ละคำตอบมีความหมายดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกระทำของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกระทำของนักเรียนมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นบางครั้งก็ตรงกับกระทำของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับกระทำของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
000	<u>ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง</u> นักเรียนมีความไว้วางใจในการปรึกษาปัญหาต่างๆกับรุ่นพี่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานกับผู้ป่วยแก่รุ่นน้อง					

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงปานกลาง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนตรงข้าม

6. แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอน ดังนี้

6.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะ ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

6.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

6.3 ลักษณะแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ขอให้ท่านอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตรงกับพฤติกรรมที่ประสบอยู่มากน้อยเพียงใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงข้อละ 1 เครื่องหมายเท่านั้น

คำตอบแต่ละคำตอบมีความหมายดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นบางครั้งก็ตรงกับกรกระทำของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับกรกระทำของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
000	<u>ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน</u> นักเรียนสามารถปรึกษาปัญหาส่วนตัวกับเพื่อนสนิทได้ เพื่อนในห้องช่วยทบทวนบทเรียนก่อนสอบ					

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงปานกลาง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน
2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนตรงข้าม

เกณฑ์การแปลความหมายของแบบสอบถามทุกฉบับ (อุษา เชาวลิต. 2540 : 13)

ดี	หมายถึง	การมีคะแนนจากแบบสอบถาม มากกว่า $\bar{X} + 0.5 \text{ S.D.}$
ปานกลาง	หมายถึง	การมีคะแนนจากแบบสอบถาม ระหว่าง $\bar{X} \pm 0.5 \text{ S.D.}$
ไม่ดี	หมายถึง	การมีคะแนนจากแบบสอบถาม น้อยกว่า $\bar{X} - 0.5 \text{ S.D.}$

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล แบบสอบถามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล แบบสอบถามการปรับตัวในหอพัก แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง และแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุวดี เทียมประสิทธิ์ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา เพื่อตรวจสอบด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ ได้ข้อคำถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล จำนวน 90 ข้อ ข้อคำถามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล จำนวน 48 ข้อ ข้อคำถามการปรับตัวในหอพัก จำนวน 20 ข้อ ข้อคำถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง จำนวน 20 ข้อและข้อคำถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน จำนวน 20 ข้อ

2. หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ นำแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล แบบสอบถามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล แบบสอบถามการปรับตัวในหอพัก แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้องและแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล (ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) จำนวน 100 คน จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตาม

เกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อ โดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายชื่อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะชื่อที่มี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม โดยได้ชื่อคำถามดังนี้

2.1 ชื่อคำถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลจำนวน 59 ชื่อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.138 – 15.00

2.2 ชื่อคำถามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลจำนวน 37 ชื่อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.122 – 9.295

2.3 ชื่อคำถามการปรับตัวในหอพักจำนวน 16 ชื่อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.123 – 13.952

2.4 ชื่อคำถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้องจำนวน 18 ชื่อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.237 – 12.269

2.5 ชื่อคำถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนจำนวน 17 ชื่อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.066 - 7.505

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในข้อ 2. โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2536 : 132-133) ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล .8957 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล .8946 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการปรับตัวในหอพัก .8548 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง .8686 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน .7207

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ จากผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำ แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF แบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล แบบสอบถามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล แบบสอบถามการปรับตัวในหอพัก แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง และแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่าง

นักเรียนพยาบาลกับเพื่อน จำนวนทั้งสิ้น 966 คน ไปให้นักเรียนตอบด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541 ถึง วันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2542

3. ผู้วิจัยได้รับแบบทดสอบและแบบสอบถามคืนครบทุกฉบับ แล้วคัดเลือกแบบทดสอบและแบบสอบถามเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ แล้วนำมาตรวจให้คะแนน และวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ศึกษา โดยคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลกับระดับชั้นปี เหล่าทัพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล การปรับตัวในหอพัก ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างของตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe')

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ โดยใช้สูตร t-test (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2536 : 139 - 140)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S^2_H}{n_H} + \frac{S^2_L}{n_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

$\bar{X}_H$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง

$\bar{X}_L$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ

S^2_H แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง

S^2_L แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ

n_H, n_L แทน จำนวนนักเรียนของกลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2536 : 132-133)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลกับระดับชั้นปี เหล่าทัพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล การปรับตัวในหอพัก ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างของตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนประชากร
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่า F ที่ใช้พิจารณาใน F - Distribution
SS	แทน	Sum of Square
MS	แทน	Mean Square
df	แทน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ศึกษา โดยคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบคุณภาพของนักเรียนพยาบาลกับระดับชั้นปี เหล่าทัพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล การปรับตัวในหอพัก ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างของตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe')

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนพยาบาล จำแนกตามระดับชั้นปี เหล่าทัพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล การปรับตัวในหอพัก ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้องและความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม ระดับชั้นปี เหล่าทัพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล การปรับตัวในหอพัก ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

ผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนพยาบาลจำแนกตามระดับชั้นปี เหล่าทัพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล การปรับตัวในหอพัก ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนพยาบาล จำแนกตามระดับชั้นปี เหล่าทัพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล การปรับตัวในหอพัก ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. ชั้นปี	ชั้นปีที่ 1	240	24.8
	ชั้นปีที่ 2	246	25.5
	ชั้นปีที่ 3	229	23.7
	ชั้นปีที่ 4	251	26.0
	รวม	966	100
2. เหล่าทัพ	วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก	262	27.1
	วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ	241	24.9
	วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ	188	19.5
	วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ	275	28.5
	รวม	966	100

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ต่ำ	133	13.8
	ปานกลาง	398	41.2
	สูง	435	45.0
	รวม	966	100
4. ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล	ไม่ดี	306	31.7
	ปานกลาง	345	35.7
	ดี	315	32.6
	รวม	966	100
5. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล	ไม่ดี	305	31.6
	ปานกลาง	370	38.3
	ดี	291	30.1
	รวม	966	100
5.1 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน	ไม่ดี	252	26.1
	ปานกลาง	445	46.1
	ดี	269	27.8
	รวม	966	100
5.2 สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน	ไม่ดี	303	31.4
	ปานกลาง	393	40.7
	ดี	270	28.0
	รวม	966	100
5.3 สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่	ไม่ดี	295	30.5
	ปานกลาง	367	38.0
	ดี	304	31.5
	รวม	966	100

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
6. การปรับตัวในหอพัก	ไม่ดี	287	29.7
	ปานกลาง	409	42.3
	ดี	270	28.0
	รวม	966	100
7. ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน พยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง	ไม่ดี	266	27.5
	ปานกลาง	430	44.5
	ดี	270	28.0
	รวม	966	100
8. ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน พยาบาลกับเพื่อน	ไม่ดี	258	26.7
	ปานกลาง	420	43.5
	ดี	288	29.8
	รวม	966	100

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนพยาบาลจำนวน 966 คน เมื่อจำแนกตามระดับชั้นปีพบว่า เป็นนักเรียนพยาบาล ชั้นปีที่ 4 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.0 รองลงมาชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 23.7 ชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 25.5 และชั้นปีที่ 1 น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.8

เมื่อจำแนกตามเหล่าทัพ พบว่าเป็น นักเรียนพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.5 รองลงมา นักเรียนพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก คิดเป็นร้อยละ 27.1 นักเรียนพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ คิดเป็นร้อยละ 24.9 และ นักเรียนพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.5

เมื่อจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า เป็นนักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมา นักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 41.2 และนักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.8

เมื่อจำแนกตามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล พบว่า เป็นนักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ปานกลาง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.7 รองลงมา นักเรียนพยาบาลที่มี

29.8 และนักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนไม่ดี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.7

ตอนที่2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล

บุคลิกภาพ	N = 966	
	$\bar{X}$	S.D.
A : การเข้าสังคม	5.22	1.73
B : สติปัญญา	6.04	1.93
C : ความมั่นคงทางจิตใจ	4.41	1.84
E : การแสดงออก	4.20	1.72
F : ความร่าเริง	3.84	1.64
G : มโนธรรม	6.03	1.74
H : ความกล้าหาญ	4.37	1.68
I : ความอ่อนโยน	5.85	1.60
L : ความระแวดระวัง	6.06	1.65
M : การจินตนาการ	3.92	1.71
N : การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	7.08	2.15
O : ความวิตกกังวล	6.20	1.83
Q ₁ : ความอิสระเสรี	5.98	1.65
Q ₂ : การพึ่งตนเอง	5.07	1.87
Q ₃ : การควบคุมอารมณ์	5.18	1.85
Q ₄ : ความเครียด	6.19	1.66

FACTOR	LOW SCORE	STANDARD TEN SCORE(STEN)										HIGH SCORE
	DESCRIPTION	AVERAGE										DESCRIPTION
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
A	เก็บตัว	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	เข้าสังคม
B	ความคิดแคบ ไม่แยบยล	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	เฉลียวฉลาด กล้าคิด
C	อารมณ์อ่อนไหว	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อารมณ์มั่นคง
E	สุภาพอ่อนน้อม	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	กล้าแสดงออก
F	เจียบขรึม จริงจังกับชีวิต	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	มีอารมณ์ขัน ร่าเริง
G	เพิกเฉยต่อกฎระเบียบ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	มีมโนธรรม สุขุม
H	ประหม่า อาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	เปิดเผย กล้าเผชิญ กล้า เสี่ยง
I	เชื่อมั่นในตนเอง	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	จิตใจอ่อนโยน ไวต่อ ความรู้สึก
L	มีลักษณะนิสัยไว้วางใจได้	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ช่างสงสัย ระมัดระวังตัว
M	ทำอะไรทำจริง	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	จินตนาการ สนใจศิลป
N	ตรงไปตรงมา ไม่มีเหลี่ยมเหลียม	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ทันคน เข้าใจความรู้สึก ของผู้อื่น
O	มีความสนใจเชื่อมั่นในตนเอง	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	วิตกกังวล
Q ₁	อนุรักษนิยม	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ความอิสระเสรี
Q ₂	พึ่งพากลุ่ม	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	พึ่งพาตนเอง
Q ₃	มีความขัดแย้งในตัวเอง	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
	ไม่เป็นตัวของตัวเอง	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ควบคุมตนเอง
Q ₄	รู้จักผ่อนคลาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ความเครียด

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดง STEN SCORE ขององค์ประกอบบุคลิกภาพด้านต่างๆของ
นักเรียนพยาบาล

จากตาราง 3 และภาพประกอบ 1 แสดงว่า

องค์ประกอบด้านการเข้าสังคม (A) นักเรียนพยาบาลสีเกล้าทัพมีลักษณะชอบคบคนปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้เร็ว มีไมตรีจิตสนใจความรู้สึกของผู้อื่น เปิดเผย วางตัวได้ตามสบาย เป็นตัวของตัวเอง ไว้วางใจตัวเองและผู้อื่น กระตือรือร้น ให้ความร่วมมือให้ร่วมมือกับผู้อื่น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 5.22$) ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์ปกติ

องค์ประกอบด้านสติปัญญา (B) นักเรียนพยาบาลสีเกล้าทัพมีลักษณะนิสัยเฉลียวฉลาด กล้าคิด ความคิดเป็นนามธรรม รอบคอบ ทันสมัยต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน มีวิจารณญาณในการแก้ปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 6.04$) ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์ปกติ

องค์ประกอบด้านความมั่นคงทางจิตใจ (C) นักเรียนพยาบาลสีเกล้าทัพ มีลักษณะนิสัยตื่นตัวง่าย อารมณ์เสถียรง่าย ขาดวุฒิภาวะ วิตกกังวล เปลี่ยนใจง่าย ไม่อดทน โดยในทุกอารมณ์มีความเบี่ยงเบนไปเล็กน้อย ($\bar{X} = 4.41$)

องค์ประกอบด้านการแสดงออก (E) นักเรียนพยาบาลสีเกล้าทัพ มีลักษณะนิสัยอ่อนน้อม ไม่มั่นใจ สงบเสถียร ปฏิเสธจากสังคม เมื่อมีเหตุผิดพลาดจะโทษตัวเอง เสียใจ ขี้อาย ไม่กล้าแสดงออก กดเก็บ ระมัดระวังตัว ไม่เป็นตัวของตัวเองโดยถือว่ายังมีความเบี่ยงเบนไปเล็กน้อย ($\bar{X} = 4.20$)

องค์ประกอบด้านความร่าเริง (F) นักเรียนพยาบาลสีเกล้าทัพ มีลักษณะนิสัยชอบอยู่ตามลำพัง ไม่แจ่มใส เฉื่อยชา คิดแต่เรื่องของตนเอง กังวล อารมณ์เคร่งเครียด ครุ่นคิดจริงจังต่อชีวิต โดยถือว่ายังมีความเบี่ยงเบนไปเล็กน้อย ($\bar{X} = 3.84$)

องค์ประกอบด้านมนุษยธรรม (G) นักเรียนพยาบาลสีเกล้าทัพ นิสัยขบถัน เด็ดเดี่ยว มีความรับผิดชอบ มโนธรรมสูง ยึดมั่นในระเบียบ รอบคอบ สนใจผู้อื่น เป็นคนใฝ่รู้ ทะเยอทะยาน มีจรรยาบรรณ รักษาความลับได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 6.03$) ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์ปกติ

องค์ประกอบด้านความกล้าหาญ (H) นักเรียนพยาบาลสีเกล้าทัพ มีลักษณะนิสัยขี้อาย ขลาด แยกตัว กดเก็บความรู้สึกทางเพศ เย็นชา จำกัดตัวเอง ไม่กล้า ขาดความเชื่อมั่น ระมัดระวัง คิดถึงแต่ความรู้สึกของคนอื่นชอบสิ่งจำเจ โดยถือว่ายังมีความเบี่ยงเบนอยู่เล็กน้อย ($\bar{X} = 4.37$)

องค์ประกอบด้านความอ่อนโยน (I) นักเรียนพยาบาลสีเกล้าทัพมีลักษณะนิสัยไม่อดทน ฟุ้งฟิง ขาดวุฒิภาวะ ชอบความสวยงาม คิดแต่เรื่องที่ไกลจากตัวเอง อ่อนโยน ใจอ่อน สงสารคนง่าย เมตตา กรุณา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 5.85$) ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์ปกติ

องค์ประกอบด้านความระแวง (L) นักเรียนพยาบาลสีเกล้าทัพ มีลักษณะนิสัยขี้อ่อน ระมัดระวังตัว ไม่เชื่อใจคน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 6.06$) ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์ปกติ

องค์ประกอบด้านจินตนาการ (M) นักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ มีลักษณะนิสัย เป็นนักปฏิบัติอยู่ในกฎเกณฑ์ของสังคม ว่องไว มีสติ ควบคุมตัวเองได้ดี ความสนใจแคบโดยถือว่ายังมีความเบี่ยงเบนอยู่เล็กน้อย ($\bar{X} = 3.92$)

องค์ประกอบด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) นักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ มีลักษณะนิสัยเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น ทนคน ไวต่อความคิดของคนอื่น เสียสละ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น โดยถือว่ายังมีความเบี่ยงเบนอยู่เล็กน้อย ($\bar{X} = 7.08$)

องค์ประกอบด้านความวิตกกังวล (O) มีลักษณะนิสัยกังวล เหมางหงอย ขี้คิด ความรู้สึกไว ท้อแท้ใจ โดยถือว่ายังมีความเบี่ยงเบนอยู่เล็กน้อย ($\bar{X} = 6.20$)

องค์ประกอบด้านความอิสระเสรี (Q₁) นักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ มีลักษณะนิสัยชอบทดลอง ชอบวิจารณ์ ชอบการเปลี่ยนแปลง เจ้าอารมณ์ มีอิสระในการคิดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 5.98$) ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์ปกติ

องค์ประกอบด้านการพึ่งตนเอง (Q₂) นักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพมีลักษณะพึ่งตนเอง ชอบทำอะไรด้วยตนเอง เชื้อมั่นในตัวเอง ยึดความคิดของตนเป็นใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 5.07$) ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์ปกติ

องค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ (Q₃) นักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ มีลักษณะนิสัยมีวินัยในตนเอง จริงจัง ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี เข้าระเบียบ ตัดสินใจเด็ดขาด ตรงต่อเวลาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 5.18$) ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์ปกติ

องค์ประกอบด้านความเครียด (Q₄) นักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ มีลักษณะนิสัยเครียด มีความขัดแย้งในใจสูง มีปัญหาในการตัดสินใจ ดังเล ควบคุมอารมณ์ไม่ค่อยได้ โดยถือว่ายังมีความเบี่ยงเบนอยู่เล็กน้อย ($\bar{X} = 6.19$)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า บุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์ปกติ มี 8 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการเข้าสังคม (A) องค์ประกอบด้านสติปัญญา (B) องค์ประกอบด้านมนุษยนิยม (G) องค์ประกอบด้านความอ่อนโยน (I) องค์ประกอบด้านความระแวดระวัง (L) องค์ประกอบด้านความอิสระเสรี (Q₁) องค์ประกอบด้านการพึ่งตนเอง (Q₂) องค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ (Q₃) และองค์ประกอบที่มีความเบี่ยงเบนอยู่เล็กน้อย 8 องค์ประกอบ โดยจะมีแนวโน้มไปทางบวก 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N⁺) องค์ประกอบด้านความวิตกกังวล (O⁺) องค์ประกอบด้านความเครียด (Q₄⁺) และมีแนวโน้มไปทางลบ 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านความมั่นคงทางจิตใจ (C⁻) องค์ประกอบด้านการแสดงออก (E⁻) องค์ประกอบด้านความร่าเริง (F⁻) องค์ประกอบด้านความกล้าหาญ (H⁻) และองค์ประกอบด้านจินตนาการ (M⁻)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามระดับชั้นปี เหล่าทัพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล สภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาล การปรับตัวในหอพัก ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามระดับชั้นปี

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
A การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	21.654	7.218	2.435
	ภายในกลุ่ม	962	2851.820		
	รวม	965	2873.474		
B สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	3	247.423	82.474	24.399*
	ภายในกลุ่ม	962	3251.837		
	รวม	965	3499.260		
C ความมั่นคงทางจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	3	8.211	2.737	.811
	ภายในกลุ่ม	962	3245.633		
	รวม	965	3253.844		
E การแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	3	64.858	21.619	7.422*
	ภายในกลุ่ม	962	2802.377		
	รวม	965	2867.235		
F ความร่าเริง	ระหว่างกลุ่ม	3	13.536	4.512	1.679
	ภายในกลุ่ม	962	2584.593		
	รวม	965	2598.129		
G มโนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	18.478	6.159	2.043
	ภายในกลุ่ม	962	2899.768		
	รวม	965	2918.245		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
H ความกล้าหาญ	ระหว่างกลุ่ม	3	24.024	8.008	2.867*
	ภายในกลุ่ม	962	2686.780		
	รวม	965	2710.803		
I จิตใจอ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	3	24.351	8.117	3.197*
	ภายในกลุ่ม	962	2442.183		
	รวม	965	2466.534		
L ความระแวดระวัง	ระหว่างกลุ่ม	3	115.408	38.469	14.822*
	ภายในกลุ่ม	962	2496.865		
	รวม	965	2612.273		
M การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	65.726	21.909	7.607*
	ภายในกลุ่ม	962	2770.813		
	รวม	965	2836.539		
N การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	3	415.433	138.478	32.969*
	ภายในกลุ่ม	962	4040.587		
	รวม	965	4456.021		
O ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	3	47.290	15.763	4.739*
	ภายในกลุ่ม	962	3199.945		
	รวม	965	3247.235		
Q ₁ ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	3	5.334	1.778	.649
	ภายในกลุ่ม	962	2634.252		
	รวม	965	2639.586		
Q ₂ การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	3	19.159	6.386	1.822
	ภายในกลุ่ม	962	3371.732		
	รวม	965	3390.891		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F
Q ₃ การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	3	28.390	9.463	2.766*
	ภายในกลุ่ม	962	3291.544		
	รวม	965	3319.934		
Q ₄ ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	3	1.687	.562	.204
	ภายในกลุ่ม	962	2654.145		
	รวม	965	2655.831		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนพยาบาลในแต่ละชั้นปี มีบุคลิกภาพ ด้าน สถิติปัญญา (B) การแสดงออก (E) ความกล้าหาญ (H) ความอ่อนโยน (I) ความระแวดระวัง (L) การจินตนาการ (M) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ความวิตกกังวล (O) และ การควบคุมอารมณ์ (Q₃) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ดังปรากฏตามตาราง 5-12

ตาราง 5 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านสถิติปัญญา (B) ของนักเรียนพยาบาลแต่ละด้าน จำแนกตาม ระดับชั้นปี

ค่าเฉลี่ยของชั้นปี				
	2 (5.65)	4 (5.73)	3 (5.90)	1 (6.19)
2 (5.65)	-	.08	.25	.54*
4 (5.73)		-	.17	.46*
3 (5.90)			-	.29*
1 (6.19)				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนพยาบาลในแต่ละชั้นปี มีบุคลิกภาพ ด้าน สถิติปัญญา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีบุคลิกภาพ ด้าน สถิติปัญญา สูงกว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 คู่อื่นๆนอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 6 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านการ แสดงออก (E) ของนักเรียนพยาบาลแต่ละด้าน จำแนกตาม ระดับชั้นปี

ค่าเฉลี่ยของชั้นปี				
	4 (3.84)	3 (4.13)	2 (4.29)	1 (4.55)
4 (3.84)	-	.29	.45*	.71*
3 (4.13)		-	.16	.42
2 (4.29)			-	.26
1 (4.55)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปี 1, 2 และ 4 มีบุคลิกภาพ ด้านการ แสดงออก แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 และ 2 มี บุคลิกภาพ ด้านการ แสดงออก สูงกว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 คู่อื่นๆนอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 7 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านความ กล้าหาญ (H) ของนักเรียนพยาบาลแต่ละด้าน จำแนกตาม ระดับชั้นปี

ค่าเฉลี่ยของชั้นปี				
	3 (4.13)	2 (4.33)	4 (4.44)	1 (4.53)
3 (4.13)	-	.20	.31	.40*
2 (4.33)		-	.11	.20
4 (4.44)			-	.09
1 (4.53)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 และ 3 มีบุคลิกภาพ ด้าน ความกล้าหาญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีบุคลิกภาพ ด้าน ความกล้าหาญ สูงกว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 3 คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 8 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านความ อ่อนโยน (I) ของนักเรียนพยาบาลแต่ละด้าน จำแนกตาม ระดับชั้นปี

ค่าเฉลี่ยของชั้นปี				
	4 (5.53)	2 (5.90)	3 (5.91)	1 (6.09)
4 (5.53)	-	.37	.38	.56
2 (5.90)		-	.01	.19
3 (5.91)			-	.18
1 (6.09)				-

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียนพยาบาลในแต่ละชั้นปี มีบุคลิกภาพ ด้านความอ่อนโยน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ไม่พบความแตกต่างกันทุกคู่ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า บุคลิกภาพ ด้าน ความอ่อนโยนของนักเรียน พยาบาลทุกชั้นปี ไม่น่าแตกต่างกัน

ตาราง 9 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านความระแวด (L) ของนักเรียนพยาบาลแต่ละด้าน จำแนกตาม ระดับชั้นปี

ค่าเฉลี่ยของชั้นปี				
	1 (5.47)	4 (6.19)	2 (6.28)	3 (6.32)
1 (5.47)	-	.72*	.81*	.85*
4 (6.19)		-	.09	.13
2 (6.28)			-	.04
3 (6.32)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 พบว่า นักเรียนพยาบาลในแต่ละชั้นปี มีบุคลิกภาพ ด้าน ความระแวง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2,3 และ 4 มีบุคลิกภาพ ด้านความระแวง สูงกว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 คู่อื่นๆนอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านการ จินตนาการ (M) ของนักเรียนพยาบาลแต่ละด้าน จำแนกตาม ระดับชั้นปี

ค่าเฉลี่ยของชั้นปี				
	2 (3.71)	4 (3.79)	3 (3.81)	1 (4.37)
2 (3.71)	-	.08	.10	.66*
4 (3.79)		-	.02	.58*
3 (3.81)			-	.56*
1 (4.37)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า นักเรียนพยาบาลในแต่ละชั้นปี มีบุคลิกภาพ ด้านการจินตนาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีบุคลิกภาพ ด้านการจินตนาการ สูงกว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 คู่อื่นๆนอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านการเข้าใจ ความรู้สึกของผู้อื่น (N) ของนักเรียนพยาบาลแต่ละด้าน จำแนกตาม ระดับชั้นปี

ค่าเฉลี่ยของชั้นปี				
	1 (5.97)	2 (7.24)	3 (7.42)	4 (7.67)
1 (5.97)	-	1.27*	1.45*	1.70*
2 (7.24)		-	.18	.43
3 (7.42)			-	.25
4 (7.67)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียนพยาบาลในแต่ละชั้นปีมีบุคลิกภาพ ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 มีบุคลิกภาพด้าน การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น สูงกว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 คู่อื่นๆนอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านความวิตกกังวล(O) ของนักเรียนพยาบาลแต่ละด้าน จำแนกตาม ระดับชั้นปี

ค่าเฉลี่ยของชั้นปี				
	1 (5.82)	4 (6.27)	2 (6.35)	3 (6.35)
1 (5.82)	-	.45	.53*	.53*
4 (6.27)		-	.08	.08
2 (6.35)			-	.00
3 (6.35)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2 และ3 มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2 และ3 มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล สูงกว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 คู่อื่นๆนอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ (Q_3) ของนักเรียนพยาบาลแต่ละด้าน จำแนกตาม ระดับชั้นปี

ค่าเฉลี่ยของชั้นปี				
	1 (4.94)	2 (5.13)	3 (5.24)	4 (5.41)
1 (4.94)	-	.19	.30	.47*
2 (5.13)		-	.11	.28
3 (5.24)			-	.17
4 (5.41)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 และ 4 มีบุคลิกภาพ ด้าน การควบคุมอารมณ์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีบุคลิกภาพด้านการควบคุมอารมณ์ สูงกว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม เหล่าทัพ

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
A การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	9.320	3.107	1.043
	ภายในกลุ่ม	962	2864.154		
	รวม	965	2873.474		
B สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	3	10.075	3.358	.926
	ภายในกลุ่ม	962	3489.185		
	รวม	965	3499.260		
C ความมั่นคงทางจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	3	14.187	4.729	1.404
	ภายในกลุ่ม	962	3239.656		
	รวม	965	3253.844		
E การแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	3	9.747	3.249	1.094
	ภายในกลุ่ม	962	2857.488		
	รวม	965	2867.235		
F ความร่าเริง	ระหว่างกลุ่ม	3	10.470	3.490	1.298
	ภายในกลุ่ม	962	2587.659		
	รวม	965	2598.129		
G มโนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	6.059	2.020	.667
	ภายในกลุ่ม	962	2912.186		
	รวม	965	2918.245		
H ความกล้าหาญ	ระหว่างกลุ่ม	3	10.403	3.468	1.235
	ภายในกลุ่ม	962	2700.401		
	รวม	965	2710.803		

ตาราง 14 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
I จิตใจอ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	3	43.688	14.563	5.782*
	ภายในกลุ่ม	962	2422.846		
	รวม	965	2466.534		
L ความระแวง	ระหว่างกลุ่ม	3	30.701	10.234	3.813*
	ภายในกลุ่ม	962	2581.573		
	รวม	965	2612.273		
M การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.672	.557	.189
	ภายในกลุ่ม	962	2834.867		
	รวม	965	2836.539		
N การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	3	17.071	5.690	1.233
	ภายในกลุ่ม	962	4438.949		
	รวม	965	4456.021		
O ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	3	41.205	13.735	4.121*
	ภายในกลุ่ม	962	3206.030		
	รวม	965	3247.235		
Q ₁ ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	3	4.582	1.527	.558
	ภายในกลุ่ม	962	2635.004		
	รวม	965	2639.586		
Q ₂ การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	3	12.659	4.220	1.202
	ภายในกลุ่ม	962	3378.232		
	รวม	965	3390.891		
Q ₃ การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	3	16.983	5.661	1.649
	ภายในกลุ่ม	962	3302.951		
	รวม	965	3319.934		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Q ₄ ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	3	9.225	3.075	1.118
	ภายในกลุ่ม	962	2646.607		
	รวม	965	2655.831		

จากตาราง 14 พบว่า นักเรียนพยาบาลในแต่ละเหล่าทัพ มีบุคลิกภาพ ด้าน ความอ่อนโยน (I) ความระแวง (L) และ ความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ดัง ปรากฏตามตาราง 15- 17

ตาราง 15 แสดงการทดสอบความแตกต่างของเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความอ่อนโยน (I) จำแนกตาม เหล่าทัพ

ค่าเฉลี่ยของเหล่าทัพ				
	ตำรวจ (5.53)	กองทัพเรือ (5.90)	กองทัพอากาศ (5.91)	กองทัพบก (6.09)
ตำรวจ (5.53)	-	.37	.38	.56*
กองทัพเรือ (5.90)		-	.01	.19
กองทัพอากาศ (5.91)			-	.18
กองทัพบก (6.09)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า นักเรียนพยาบาลกองทัพบกและนักเรียนพยาบาลตำรวจ มีบุคลิกภาพ ด้านความอ่อนโยน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลกองทัพบก มีบุคลิกภาพ ด้าน ความอ่อนโยน สูงกว่านักเรียนพยาบาลตำรวจ คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านความระแวง (L) จำแนกตาม เหล่าทัพ

ค่าเฉลี่ยของเหล่าทัพ				
	กองทัพบก (5.79)	กองทัพอากาศ (6.04)	กองทัพเรือ (6.20)	ตำรวจ (6.21)
กองทัพบก (5.79)	-	.37	.38*	.56*
กองทัพอากาศ (6.04)		-	.01	.19
กองทัพเรือ (6.20)			-	.18
ตำรวจ (6.21)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า นักเรียนพยาบาลกองทัพบก นักเรียนพยาบาลกองทัพเรือและนักเรียนพยาบาลตำรวจ มีบุคลิกภาพ ด้าน ความระแวง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลกองทัพเรือ และ นักเรียนพยาบาลตำรวจ มีบุคลิกภาพ ด้าน ความระแวง สูงกว่านักเรียนพยาบาลกองทัพบก คู่อื่นๆนอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 17 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความวิตกกังวล (O) จำแนกตาม เหล่าทัพ

ค่าเฉลี่ยของเหล่าทัพ				
	กองทัพบก (5.89)	กองทัพอากาศ (6.21)	ตำรวจ (6.26)	กองทัพเรือ (6.45)
กองทัพบก (5.89)	-	.32	.37	.56*
กองทัพอากาศ (6.21)		-	.05	.24
ตำรวจ (6.26)			-	.19
กองทัพเรือ (6.45)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า นักเรียนพยาบาลกองทัพอากาศและนักเรียนพยาบาลกองทัพบก มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลกองทัพอากาศ มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล สูงกว่านักเรียนพยาบาลกองทัพบก คู่อื่นๆนอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 18 แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F.
A การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	11.156	5.578	1.877
	ภายในกลุ่ม	963	2862.319		
	รวม	965	2873.474		
B สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	2	12.655	6.328	1.748
	ภายในกลุ่ม	963	3486.605		
	รวม	965	3499.260		
C ความมั่นคงทางจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.117	1.059	.313
	ภายในกลุ่ม	963	3251.727		
	รวม	965	3253.844		
E การแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	2	3.735	1.867	.628
	ภายในกลุ่ม	963	2863.500		
	รวม	965	2867.235		
F ความร่าเริง	ระหว่างกลุ่ม	2	.623	.312	.116
	ภายในกลุ่ม	963	2597.506		
	รวม	965	2598.129		
G มโนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	17.647	8.824	2.929
	ภายในกลุ่ม	963	2900.598		
	รวม	965	2918.245		

ตาราง 18 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
H ความกล้าหาญ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.696	2.348	.836
	ภายในกลุ่ม	963	2706.107		
	รวม	965	2710.803		
I จิตใจอ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.706	1.353	.529
	ภายในกลุ่ม	963	2463.828		
	รวม	965	2466.534		
L ความระแวดระวัง	ระหว่างกลุ่ม	2	.244	.122	.045
	ภายในกลุ่ม	963	2612.029		
	รวม	965	2612.273		
M การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.594	2.797	.952
	ภายในกลุ่ม	963	2830.945		
	รวม	965	2836.539		
N การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	6.178	3.089	.668
	ภายในกลุ่ม	963	4449.843		
	รวม	965	4456.021		
O ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	2	27.789	13.895	4.156*
	ภายในกลุ่ม	963	3219.446		
	รวม	965	3247.235		
Q ₁ ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	2	1.270	.635	.232
	ภายในกลุ่ม	963	2638.316		
	รวม	965	2639.586		
Q ₂ การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	11.156	5.578	1.589
	ภายในกลุ่ม	963	3379.736		
	รวม	965	3390.891		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Q ₃ การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	10.026	5.013	1.459
	ภายในกลุ่ม	963	3309.908		
	รวม	965	3319.934		
Q ₄ ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	2	1.931	.965	.350
	ภายในกลุ่ม	963	2653.901		
	รวม	965	2655.831		

จากตาราง 18 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ดัง ปรากฏตามตาราง 19

ตาราง 19 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านความวิตกกังวล (O) ของนักเรียนพยาบาลจำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			
	สูง (6.03)	ปานกลาง (6.27)	ต่ำ (6.52)
สูง (6.03)	-	.24	.49*
ปานกลาง (6.27)		-	.25
ต่ำ (6.52)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและสูง มีบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในแต่ละองค์ประกอบ จำนวน
ตาม ทักษะจิตต่อวิชาชีพการพยาบาล

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
A การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	10.883	5.442	1.831
	ภายในกลุ่ม	963	2862.591	2.973	
	รวม	965	2873.474		
B สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	2	5.703	2.851	.786
	ภายในกลุ่ม	963	3493.557	3.628	
	รวม	965	3499.260		
C ความมั่นคงทางจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	32.892	16.446	4.917*
	ภายในกลุ่ม	963	3220.952	3.345	
	รวม	965	3253.844		
E การแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	2	16.035	8.018	2.708
	ภายในกลุ่ม	963	2851.200	2.961	
	รวม	965	2867.235		
F ความร่าเริง	ระหว่างกลุ่ม	2	16.843	8.422	3.142*
	ภายในกลุ่ม	963	2581.286	2.680	
	รวม	965	2598.129		
G มโนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	58.887	29.443	9.916*
	ภายในกลุ่ม	963	2859.358	2.969	
	รวม	965	2918.245		
H ความกล้าหาญ	ระหว่างกลุ่ม	2	47.885	23.942	8.658*
	ภายในกลุ่ม	963	2662.919	2.765	
	รวม	965	2710.803		
I จิตใจอ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	2	13.471	6.735	2.644
	ภายในกลุ่ม	963	2453.064	2.547	
	รวม	965	2466.534		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
L ความระแวง	ระหว่างกลุ่ม	2	11.033	5.517	2.042
	ภายในกลุ่ม	963	2601.240	2.701	
	รวม	965	2612.273		
M การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	7.093	3.547	1.207
	ภายในกลุ่ม	963	2829.446	2.938	
	รวม	965	2836.539		
N การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	19.384	9.692	2.104
	ภายในกลุ่ม	963	4436.637	4.607	
	รวม	965	4456.021		
O ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	2	66.258	33.129	10.029*
	ภายในกลุ่ม	963	3180.977	3.303	
	รวม	965	3247.235		
Q ₁ ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	2	16.357	8.179	3.002
	ภายในกลุ่ม	963	2623.229	2.724	
	รวม	965	2639.586		
Q ₂ การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	11.134	5.567	1.586
	ภายในกลุ่ม	963	3379.758	3.510	
	รวม	965	3390.891		
Q ₃ การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	33.398	16.699	4.893*
	ภายในกลุ่ม	963	3286.536	3.413	
	รวม	965	3319.934		
Q ₄ ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	2	20.232	10.116	3.696*
	ภายในกลุ่ม	963	2635.599	2.737	
	รวม	965	2655.831		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลต่างกัน มีบุคลิกภาพด้าน ความมั่นคงทางจิตใจ (C) ความร่าเริง (F) มโนธรรม (G) ความกล้าหาญ (H) ความวิตกกังวล (O) การควบคุมอารมณ์ (Q_3) และ ความเครียด (Q_4) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ดัง ปรากฏตามตาราง 21-27

ตาราง 21 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านความมั่นคงทางจิตใจ (C) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล			
	ไม่ดี (4.28)	ปานกลาง (4.29)	ดี (4.68)
ไม่ดี (4.28)	-	.01	.40*
ปานกลาง (4.29)		-	.39*
ดี (4.68)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางจิตใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลดี มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางจิตใจ สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ปานกลางและไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 22 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านความร่าเริง (F) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล			
	ปานกลาง (3.69)	ไม่ดี (3.83)	ดี (4.01)
ปานกลาง (3.69)	-	.14	.32*
ไม่ดี (3.83)		-	.18*
ดี (4.01)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี ปานกลาง และไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความร่าเริง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความร่าเริงสูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ปานกลางและไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 23 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน มโนธรรม (G) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล			
	ไม่ดี (5.67)	ปานกลาง (6.13)	ดี (6.27)
ไม่ดี (5.67)	-	.46*	.60*
ปานกลาง (6.13)		-	.14
ดี (6.27)			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี ปานกลางและ ไม่ดี สูง ปานกลางและต่ำ มีบุคลิกภาพ ด้าน มโนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดีและปานกลาง มีบุคลิกภาพ ด้าน มโนธรรม สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 24 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านความ กล้าหาญ (H) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล			
	ไม่ดี (4.18)	ปานกลาง (4.25)	ดี (4.69)
ไม่ดี(4.18)	-	.07	.51*
ปานกลาง (4.25)		-	.44*
ดี (4.69)			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี ปานกลาง และ ไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความกล้าหาญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความกล้าหาญ สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ปานกลางและไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 25 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความวิตกกังวล (O) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล			
	ดี (5.87)	ปานกลาง (6.21)	ไม่ดี (6.52)
ดี (5.87)	-	.34	.65*
ปานกลาง (6.21)		-	.31
ไม่ดี (6.52)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดีและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 26 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ (Q_3) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล			
	ไม่ดี (4.92)	ปานกลาง (5.25)	ดี (5.37)
ไม่ดี (4.92)	-	.33	.45*
ปานกลาง (5.25)		-	.12
ดี (5.37)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดีและไม่ดี มีบุคลิกภาพด้านการควบคุมอารมณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี มีบุคลิกภาพด้านการควบคุมอารมณ์ สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 27 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความเครียด (Q_4) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล			
	ดี (6.06)	ปานกลาง (6.11)	ไม่ดี (6.40)
ดี (6.06)	-	.05	.34*
ปานกลาง (6.11)		-	.29
ไม่ดี (6.40)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดีและไม่ดี มีบุคลิกภาพด้านความเครียดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ไม่ดี มีบุคลิกภาพด้านความเครียด สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 28 แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
A การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	13.402	6.701	2.256
	ภายในกลุ่ม	963	2860.072		
	รวม	965	2873.474		
B สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	2	24.963	12.482	3.460*
	ภายในกลุ่ม	963	3474.297		
	รวม	965	3499.260		
C ความมั่นคงทางจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	7.650	3.825	1.135
	ภายในกลุ่ม	963	3246.194		
	รวม	965	3253.844		
E การแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	2	2.725	1.362	.458
	ภายในกลุ่ม	963	2864.510		
	รวม	965	2867.235		
F ความร่าเริง	ระหว่างกลุ่ม	2	6.260	3.130	1.163
	ภายในกลุ่ม	963	2591.869		
	รวม	965	2598.129		
G มโนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	35.538	17.769	5.936*
	ภายในกลุ่ม	963	2882.707		
	รวม	965	2918.245		
H ความกล้าหาญ	ระหว่างกลุ่ม	2	.683	.342	.121
	ภายในกลุ่ม	963	2710.120		
	รวม	965	2710.803		
I จิตใจอ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	2	5.156	2.578	1.009
	ภายในกลุ่ม	963	2461.378		
	รวม	965	2466.534		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 28 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
L ความระแวง	ระหว่างกลุ่ม	2	4.670	2.335	.862
	ภายในกลุ่ม	963	2607.603		
	รวม	965	2612.273		
M การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.629	1.814	.617
	ภายในกลุ่ม	963	2832.911		
	รวม	965	2836.539		
N การเข้าใจความรู้สึกของผู้ อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	2.447	1.223	.265
	ภายในกลุ่ม	963	4453.574		
	รวม	965	4456.021		
O ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	2	40.190	20.095	6.034*
	ภายในกลุ่ม	963	3207.045		
	รวม	965	3247.235		
Q ₁ ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	2	10.264	5.132	1.880
	ภายในกลุ่ม	963	2629.322		
	รวม	965	2639.586		
Q ₂ การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	7.478	3.739	1.064
	ภายในกลุ่ม	963	3383.413		
	รวม	965	3390.891		
Q ₃ การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	9.472	4.736	1.378
	ภายในกลุ่ม	963	3310.461		
	รวม	965	3319.934		
Q ₄ ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	2	4.579	2.289	.832
	ภายในกลุ่ม	963	2651.253		
	รวม	965	2655.831		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ต่างกันมี
บุคลิกภาพ ด้าน สติปัญญา (B) มโนธรรม (G) และ ความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ดัง ปรากฏตาม
ตาราง 29-31

ตาราง 29 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน สติปัญญา
(B) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล

ค่าเฉลี่ยของสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล			
	ไม่ดี (5.87)	ปานกลาง (6.01)	ดี (6.27)
ไม่ดี (5.87)	-	.14	.40*
ปานกลาง (6.01)			.26
ดี (6.27)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ดีและไม่ดี มี
บุคลิกภาพ ด้านสติปัญญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาล
ที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ดี มีบุคลิกภาพ ด้านสติปัญญา สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มี
สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 30 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านมโนธรรม
(G) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล

ค่าเฉลี่ยของสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล			
	ไม่ดี (5.79)	ปานกลาง (6.02)	ดี (6.28)
ไม่ดี (5.79)	-	.23	.49*
ปานกลาง (6.02)		-	.26
ดี (6.28)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ดีและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 31 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความวิตกกังวล (O) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล

ของค่าเฉลี่ยสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล			
	ดี (5.95)	ปานกลาง (6.17)	ไม่ดี (6.47)
ดี (5.95)	-	.22	.52*
ปานกลาง (6.17)		-	.30
ไม่ดี (6.47)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ดีและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 32 แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
A การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	13.545	6.773	2.281
	ภายในกลุ่ม	963	2859.929	2.970	
	รวม	965	2873.474		
B สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	2	20.786	10.393	2.877
	ภายในกลุ่ม	963	3478.474	3.612	
	รวม	965	3499.260		
C ความมั่นคงทางจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	14.567	7.284	2.165
	ภายในกลุ่ม	963	3239.276	3.364	
	รวม	965	3253.844		
E การแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	2	3.710	1.855	.624
	ภายในกลุ่ม	963	2863.525	2.974	
	รวม	965	2867.235		
F ความร่าเริง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.432	.716	.266
	ภายในกลุ่ม	963	2596.697	2.696	
	รวม	965	2598.129		
G มโนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	23.944	11.972	3.983*
	ภายในกลุ่ม	963	2894.301	3.006	
	รวม	965	2918.245		
H ความกล้าหาญ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.724	1.362	.484
	ภายในกลุ่ม	963	2708.080	2.812	
	รวม	965	2710.803		
I จิตใจอ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	2	.493	.247	.096
	ภายในกลุ่ม	963	2466.041	2.561	
	รวม	965	2466.534		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 32 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
L ความระแวง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.981	.991	.365
	ภายในกลุ่ม	963	2610.292	2.711	
	รวม	965	2612.273		
M การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	7.942	3.971	.013
	ภายในกลุ่ม	963	2836.460	2.945	
	รวม	965	2836.539		
N การเข้าใจความรู้สึกของผู้ อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	3.849	1.925	.416
	ภายในกลุ่ม	963	4452.172	4.623	
	รวม	965	4456.021		
O ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	2	70.741	35.370	10.723*
	ภายในกลุ่ม	963	3176.494	3.299	
	รวม	965	3247.235		
Q ₁ ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	2	10.002	5.001	1.831
	ภายในกลุ่ม	963	2629.584	2.731	
	รวม	965	2639.586		
Q ₂ การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	8.949	4.475	1.274
	ภายในกลุ่ม	963	3381.942	3.512	
	รวม	965	3390.891		
Q ₃ การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	3.703	1.852	.538
	ภายในกลุ่ม	963	3316.231	3.444	
	รวม	965	3319.934		
Q ₄ ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	2	1.631	.861	.296
	ภายในกลุ่ม	963	2654.200	2.756	
	รวม	965	2655.831		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 32 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ต่างกันมี บุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม (G) และ ความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ดัง ปรากฏตามตาราง 33-34

ตาราง 33 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านมโนธรรม (G) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

ค่าเฉลี่ยของสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน			
	ไม่ดี (5.83)	ปานกลาง (6.00)	ดี (6.26)
ไม่ดี (5.83)	-	.17	.43*
ปานกลาง (6.00)		-	.26
ดี (6.26)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 33 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ดีและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 34 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านความวิตกกังวล (O) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

ค่าเฉลี่ยของสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน			
	ดี (5.91)	ปานกลาง (6.13)	ไม่ดี (6.63)
ดี (5.91)	-	.22	.72*
ปานกลาง (6.13)		-	.50
ไม่ดี (6.63)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 34 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ดี และไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ดี คู่อื่นๆนอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 35 แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
A การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.145	1.072	.360
	ภายในกลุ่ม	963	2871.330	2.982	
	รวม	965	2873.474		
B สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	2	26.376	13.188	3.657*
	ภายในกลุ่ม	963	3472.883	3.606	
	รวม	965	3499.260		
C ความมั่นคงทางจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.770	.885	.770
	ภายในกลุ่ม	963	3252.074	3.377	
	รวม	965	3253.844		
E การแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	2	1.756	.878	.295
	ภายในกลุ่ม	963	2865.479	2.976	
	รวม	965	2867.235		
F ความร่าเริง	ระหว่างกลุ่ม	2	10.994	5.497	2.046
	ภายในกลุ่ม	963	2587.135	2.687	
	รวม	965	2598.129		
G มโนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	29.781	14.891	4.964*
	ภายในกลุ่ม	963	2888.464	2.999	
	รวม	965	2918.245		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 35 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
H ความกล้าหาญ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.765	.882	.314
	ภายในกลุ่ม	963	2709.039	2.813	
	รวม	965	2710.803		
I จิตใจอ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.444	.722	.282
	ภายในกลุ่ม	963	2465.090	2.560	
	รวม	965	2710.803		
L ความระแวง	ระหว่างกลุ่ม	2	.186	.533	.034
	ภายในกลุ่ม	963	2612.087	2.712	
	รวม	965	2612.273		
M การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	7.905	3.953	1.346
	ภายในกลุ่ม	963	2828.634	2.937	
	รวม	965	2836.539		
N การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	3.406	1.703	.004
	ภายในกลุ่ม	963	4455.987	4.627	
	รวม	965	4456.021		
O ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	2	21.406	10.703	3.195
	ภายในกลุ่ม	963	3225.829	3.350	
	รวม	965	3247.235		
Q ₁ ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	2	8.902	4.451	1.629
	ภายในกลุ่ม	963	2630.684	2.732	
	รวม	965	2639.586		
Q ₂ การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	7.566	3.783	1.077
	ภายในกลุ่ม	963	3383.325	3.513	
	รวม	965	3390.891		

ตาราง 35 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Q ₃ การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	9.541	4.770	1.388
	ภายในกลุ่ม	963	3310.393	3.438	
	รวม	965	3319.934		
Q ₄ ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	2	5.843	2.922	1.062
	ภายในกลุ่ม	963	2649.988	2.752	
	รวม	965	2655.831		

จากตาราง 35 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนต่างกันมี บุคลิกภาพ ด้าน สติปัญญา (B) และมโนธรรม (G) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ดัง ปรากฏตามตาราง 36-37

ตาราง 36 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน สติปัญญา (B) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน

ค่าเฉลี่ยของสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน			
	ไม่ดี (5.83)	ปานกลาง (6.07)	ดี (6.25)
ไม่ดี (5.83)	-	.24	.42*
ปานกลาง (6.07)			.18
ดี (6.25)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 36 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนดีและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านสติปัญญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน ดี มีบุคลิกภาพ ด้านสติปัญญา สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 37 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านมโนธรรม (G) ของนักเรียนพยาบาล จันแนกตาม สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน

ค่าเฉลี่ยของสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน			
	ไม่ดี (5.78)	ปานกลาง (6.10)	ดี (6.20)
ไม่ดี (5.78)	-	.32	.42*
ปานกลาง (6.10)		-	.10
ดี (6.20)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 37 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน ดี และไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม สูง กว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน ไม่ดี คู่อื่น ๆ นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 38 แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
A การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	15.051	7.526	2.535
	ภายในกลุ่ม	963	2858.423	2.968	
	รวม	965	2873.474		
B สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	2	4.625	2.313	.637
	ภายในกลุ่ม	963	3494.635	3.629	
	รวม	965	3499.260		
C ความมั่นคงทางจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	16.437	8.219	2.445
	ภายในกลุ่ม	963	3237.407	3.362	
	รวม	965	3253.844		
E การแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	2	7.784	3.892	1.311
	ภายในกลุ่ม	963	2859.451	2.969	
	รวม	965	2867.235		
F ความร่าเริง	ระหว่างกลุ่ม	2	.343	.171	.068
	ภายในกลุ่ม	963	2597.787	2.698	
	รวม	965	2598.129		
G มโนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	28.186	14.093	4.696*
	ภายในกลุ่ม	963	2890.059	3.001	
	รวม	965	2918.245		
H ความกล้าหาญ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.491	1.246	.443
	ภายในกลุ่ม	963	2708.312	2.812	
	รวม	965	2710.803		
I จิตใจอ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	2	13.207	6.604	2.592
	ภายในกลุ่ม	963	2453.327	2.548	
	รวม	965	2466.534		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 38 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
L ความระแวง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.957	.978	.361
	ภายในกลุ่ม	963	2610.317	2.711	
	รวม	965	2612.273		
M การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.089	1.545	.525
	ภายในกลุ่ม	963	2833.450	2.942	
	รวม	965	2836.539		
N การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	13.338	6.669	1.446
	ภายในกลุ่ม	963	4442.683	4.613	
	รวม	965	4456.021		
O ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	2	41.698	20.849	6.263*
	ภายในกลุ่ม	963	3205.537	3.329	
	รวม	965	3247.235		
Q ₁ ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	2	6.379	3.189	1.166
	ภายในกลุ่ม	963	2633.207	2.734	
	รวม	965	2639.586		
Q ₂ การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.913	.957	.272
	ภายในกลุ่ม	963	3388.978	3.519	
	รวม	965	3390.891		
Q ₃ การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	3.696	1.848	.537
	ภายในกลุ่ม	963	3316.237	3.444	
	รวม	965	3319.934		
Q ₄ ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	2	2.937	1.468	.533
	ภายในกลุ่ม	963	2652.895	2.755	
	รวม	965	2655.831		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 38 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ต่างกันมีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม (G) และ ความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ดัง ปรากฏตามตาราง 39-40

ตาราง 39 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านมโนธรรม (G) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

ค่าเฉลี่ยของสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่			
	ไม่ดี (5.87)	ปานกลาง (5.95)	ดี (6.28)
ไม่ดี (5.87)	-	.08	.41*
ปานกลาง (5.95)		-	.33*
ดี (6.28)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 39 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ดี ปานกลาง และไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ปานกลางและไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 40 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านความวิตกกังวล (O) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

ของค่าเฉลี่ยสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่			
	ดี (5.89)	ปานกลาง (6.30)	ไม่ดี (6.38)
ดี (5.89)	-	.41*	.49*
ปานกลาง (6.30)		-	.08
ไม่ดี (6.38)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 40 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ดี ปานกลาง และไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ปานกลางและ ไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความ วิตกกังวล สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่ แตกต่างกัน

ตาราง 41 แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในแต่ละองค์ประกอบ จำแนก ตาม การปรับตัวในหอพัก

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
A การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	8.763	4.381	1.473
	ภายในกลุ่ม	963	2864.711		
	รวม	965	2873.474		
B สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	2	19.070	9.535	2.638
	ภายในกลุ่ม	963	3480.190		
	รวม	965	3499.260		
C ความมั่นคงทางจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	14.754	7.377	2.193
	ภายในกลุ่ม	963	3239.090		
	รวม	965	3253.844		
E การแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	2	1.230	.615	.207
	ภายในกลุ่ม	963	2866.005		
	รวม	965	2867.235		
F ความร่าเริง	ระหว่างกลุ่ม	2	7.170	3.585	1.332
	ภายในกลุ่ม	963	2590.960		
	รวม	965	2598.129		
G มโนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	21.683	10.842	3.604*
	ภายในกลุ่ม	963	2896.562		
	รวม	965	2918.245		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 41 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
H ความกล้าหาญ	ระหว่างกลุ่ม	2	13.779	6.890	2.460
	ภายในกลุ่ม	963	2697.024		
	รวม	965	2710.803		
I จิตใจอ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.522	.761	.297
	ภายในกลุ่ม	963	2465.012		
	รวม	965	2466.534		
L ความระแวง	ระหว่างกลุ่ม	2	3.695	1.848	.682
	ภายในกลุ่ม	963	2608.578		
	รวม	965	2612.273		
M การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.190	.595	.202
	ภายในกลุ่ม	963	2835.349		
	รวม	965	2836.539		
N การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	3.496	1.748	.378
	ภายในกลุ่ม	963	4452.525		
	รวม	965	4456.021		
O ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	2	37.484	18.742	5.623*
	ภายในกลุ่ม	963	3209.751		
	รวม	965	3247.235		
Q ₁ ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	2	13.808	6.904	2.532
	ภายในกลุ่ม	963	2625.778		
	รวม	965	2639.586		
Q ₂ การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	31.502	15.751	4.515*
	ภายในกลุ่ม	963	3359.390		
	รวม	965	3390.891		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 41 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Q ₃ การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	9.127	4.564	1.327
	ภายในกลุ่ม	963	3310.806		
	รวม	965	3319.934		
Q ₄ ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	2	2.285	1.142	.415
	ภายในกลุ่ม	963	2653.547		
	รวม	965	2655.831		

จากตาราง 41 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพักต่างกัน มีบุคลิกภาพ ด้าน มโนธรรม (G) ความวิตกกังวล (O) และ การพึ่งตนเอง (Q₂) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ดัง ปรากฏตามตาราง 42-44

ตาราง 42 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านมโนธรรม (G) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม การปรับตัวในหอพัก

ค่าเฉลี่ยของการปรับตัวในหอพัก			
	ไม่ดี (5.91)	ปานกลาง (5.91)	ดี (6.25)
ไม่ดี (5.91)	-	.04	.34
ปานกลาง (5.95)		-	.30
ดี (6.25)			-

จากตาราง 42 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพัก ดี ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ไม่พบความแตกต่างกันทุกคู่ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า บุคลิกภาพ ด้านมโนธรรมของนักเรียนพยาบาล ที่มีการปรับตัวในหอพัก ดี ปานกลางและไม่ดี ไม่น่าแตกต่างกัน

ตาราง 43 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความวิตกกังวล (O) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม การปรับตัวในหอพัก

ค่าเฉลี่ยของการปรับตัวในหอพัก			
	ดี (5.88)	ปานกลาง (6.32)	ไม่ดี (6.32)
ดี (5.88)	-	.44*	.44*
ปานกลาง (6.32)		-	.00
ไม่ดี (6.32)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 43 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพัก ดี ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพัก ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพัก ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 44 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน การพึ่งตนเอง (Q_2) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม การปรับตัวในหอพัก

ค่าเฉลี่ยของการปรับตัวในหอพัก			
	ดี (4.92)	ปานกลาง (5.00)	ไม่ดี (5.34)
ดี (4.92)	-	.08*	.42*
ปานกลาง (5.00)		-	.34
ไม่ดี (5.34)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 44 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพัก ดี ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านการพึ่งตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพัก ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านการพึ่งตนเอง สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพัก ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 45 แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในแต่ละองค์ประกอบ จำนวน
ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
A การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	4.893	2.447	.821
	ภายในกลุ่ม	963	2868.581		
	รวม	965	2873.474		
B สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	2	5.230	2.615	.721
	ภายในกลุ่ม	963	3494.030		
	รวม	965	3499.260		
C ความมั่นคงทางจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	13.075	6.538	1.943
	ภายในกลุ่ม	963	3240.768		
	รวม	965	3253.844		
E การแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	2	.365	.182	.061
	ภายในกลุ่ม	963	2866.870		
	รวม	965	2867.235		
F ความร่าเริง	ระหว่างกลุ่ม	2	14.601	7.300	2.721
	ภายในกลุ่ม	963	2583.529		
	รวม	965	2598.129		
G มโนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	7.182	3.591	1.188
	ภายในกลุ่ม	963	2911.063		
	รวม	965	2918.245		
H ความกล้าหาญ	ระหว่างกลุ่ม	2	17.723	8.862	3.169*
	ภายในกลุ่ม	963	2693.080		
	รวม	965	2710.803		
I จิตใจอ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.996	.998	.390
	ภายในกลุ่ม	963	2464.534		
	รวม	965	2466.534		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 45 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
L ความระแวง	ระหว่างกลุ่ม	2	7.207	3.604	1.332
	ภายในกลุ่ม	963	2605.066		
	รวม	965	2612.273		
M การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	14.557	7.278	2.484
	ภายในกลุ่ม	963	2821.983		
	รวม	965	2836.539		
N การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	.194	.000	.021
	ภายในกลุ่ม	963	4455.827		
	รวม	965	4456.021		
O ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	2	33.966	16.983	5.090*
	ภายในกลุ่ม	963	3213.269		
	รวม	965	3247.235		
Q ₁ ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	2	13.510	6.755	2.477
	ภายในกลุ่ม	963	2626.076		
	รวม	965	2639.586		
Q ₂ การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	7.235	3.617	1.030
	ภายในกลุ่ม	963	3383.657		
	รวม	965	3390.891		
Q ₃ การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	4.320	2.160	.627
	ภายในกลุ่ม	963	3315.614		
	รวม	965	3319.934		
Q ₄ ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	2	14.323	7.162	2.611
	ภายในกลุ่ม	963	2641.508		
	รวม	965	2655.831		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 45 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ต่างกันมีบุคลิกภาพ ด้านความกล้าหาญ (H)และความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ดังปรากฏตามตาราง 46-47

ตาราง 46 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความกล้าหาญ (H)ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง

ค่าเฉลี่ยของความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง			
	ไม่ดี (4.27)	ปานกลาง (4.30)	ดี (4.59)
ไม่ดี (4.27)	-	.03	.32
ปานกลาง (4.30)		-	.29
ดี (4.59)			-

จากตาราง 46 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ดี ไม่ดีและปานกลาง มีบุคลิกภาพ ด้านความกล้าหาญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ไม่พบความแตกต่างกันทุกคู่ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า บุคลิกภาพ ด้านความกล้าหาญของนักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ดี ไม่ดีและปานกลาง ไม่น่าแตกต่างกัน

ตาราง 47 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความวิตกกังวล (O) ของนักเรียนพยาบาล จําแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง

ค่าเฉลี่ยของความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง			
	ดี (5.90)	ปานกลาง (6.27)	ไม่ดี (6.37)
ดี (5.90)	-	.37*	.47*
ปานกลาง (6.27)		-	.10
ไม่ดี (6.37)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 47 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ดี ไม่ดีและปานกลาง มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ไม่ดีและปานกลาง มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 48 แสดงการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
A การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	17.270	8.635	2.911
	ภายในกลุ่ม	963	2856.205		
	รวม	965	2873.474		
B สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	2	29.464	14.732	4.089*
	ภายในกลุ่ม	963	3469.796		
	รวม	965	3499.260		
C ความมั่นคงทางจิตใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	67.733	33.866	10.236*
	ภายในกลุ่ม	963	3186.111		
	รวม	965	3253.844		
E การแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	2	7.290	3.645	1.227
	ภายในกลุ่ม	963	2859.945		
	รวม	965	2867.235		
F ความร่าเริง	ระหว่างกลุ่ม	2	4.502	2.251	.836
	ภายในกลุ่ม	963	2593.628		
	รวม	965	2598.129		
G มโนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	24.614	12.307	4.096*
	ภายในกลุ่ม	963	2893.631		
	รวม	965	2918.245		
H ความกล้าหาญ	ระหว่างกลุ่ม	2	51.326	25.663	9.293*
	ภายในกลุ่ม	963	2659.478		
	รวม	965	2710.803		
I จิตใจอ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	2	15.918	7.959	3.128*
	ภายในกลุ่ม	963	2450.616		
	รวม	965	2466.534		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 48 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
L ความระแวง	ระหว่างกลุ่ม	2	4.443	2.222	.820
	ภายในกลุ่ม	963	2607.830		
	รวม	965	2612.273		
M การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	8.657	4.329	1.474
	ภายในกลุ่ม	963	2827.882		
	รวม	965	2836.539		
N การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	6.160	3.080	.667
	ภายในกลุ่ม	963	4449.861		
	รวม	965	4456.021		
O ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	2	93.699	46.850	14.307*
	ภายในกลุ่ม	963	3153.536		
	รวม	965	3247.235		
Q ₁ ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	2	15.934	7.967	2.924
	ภายในกลุ่ม	963	2623.652		
	รวม	965	2639.586		
Q ₂ การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	36.870	18.435	5.293*
	ภายในกลุ่ม	963	3354.021		
	รวม	965	3390.891		
Q ₃ การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	45.931	22.665	6.755*
	ภายในกลุ่ม	963	3274.003		
	รวม	965	3319.934		
Q ₄ ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	2	56.649	28.324	10.494*
	ภายในกลุ่ม	963	2599.183		
	รวม	965	2655.831		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 48 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนต่างกัน มีบุคลิกภาพ ด้านสติปัญญา (B) ความมั่นคงทางจิตใจ (C) มโนธรรม (G) ความกล้าหาญ (H) ความอ่อนโยน (I) ความวิตกกังวล (O) การพึ่งตนเอง (Q₂) การควบคุมอารมณ์ (Q₃) และ ความเครียด (Q₄) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ดัง ปรากฏตามตาราง 49-52

ตาราง 49 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านสติปัญญา (B) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

ค่าเฉลี่ยของความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน			
	ไม่ดี (5.80)	ปานกลาง (6.04)	ดี (6.27)
ไม่ดี (5.80)	-	.24	.47*
ปานกลาง (6.04)			.23
ดี (6.27)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 49 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดี และ ไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านสติปัญญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดี มีบุคลิกภาพ ด้าน สติปัญญา สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 50 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านความมั่นคงทางจิตใจ (C) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

ค่าเฉลี่ยของความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน			
	ไม่ดี (4.14)	ปานกลาง (4.31)	ดี (4.80)
ไม่ดี (4.14)	-	.17	.66*
ปานกลาง (4.31)			.49*
ดี (4.80)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 50 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดี ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความมั่นคงทางจิตใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความมั่นคงทางจิตใจ สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไม่ดีและปานกลาง คู่อื่นๆนอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 51 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้านมโนธรรม (G) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

ค่าเฉลี่ยของความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน			
	ไม่ดี (5.76)	ปานกลาง (6.12)	ดี (6.13)
ไม่ดี (5.76)	-	.36*	.37*
ปานกลาง (6.12)		-	.01
ดี (6.13)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 51 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดีปานกลาง และไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดีและปานกลาง มี

บุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 52 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความกล้าหาญ (H) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

ค่าเฉลี่ยของความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน			
	ไม่ดี (4.08)	ปานกลาง (4.33)	ดี (4.69)
ไม่ดี (4.08)	-	.25	.61*
ปานกลาง (4.33)		-	.36*
ดี (4.69)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 52 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนดี ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความกล้าหาญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนดี มีบุคลิกภาพ ด้านความกล้าหาญ สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไม่ดี และปานกลาง คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 53 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความอ่อนโยน(I) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

ค่าเฉลี่ยของความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน			
	ดี (5.70)	ปานกลาง (5.78)	ไม่ดี (5.99)
ดี (5.70)	-	.08	.29
ปานกลาง (5.78)		-	.21
ไม่ดี (5.99)			-

จากตาราง 53 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนดีปานกลาง และไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความอ่อนโยน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ไม่พบความแตกต่างกันทุกคู่ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า บุคลิกภาพ ด้านความอ่อนโยนของนักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดี ไม่ดีและปานกลาง ไม่น่าแตกต่างกัน

ตาราง 54 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความวิตกกังวล(O) ของนักเรียนพยาบาลจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

ค่าเฉลี่ยของความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน			
	ดี (5.80)	ปานกลาง (6.20)	ไม่ดี (6.63)
ดี (5.80)	-	.40	.83*
ปานกลาง (6.20)		-	.43*
ไม่ดี (6.63)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 54 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดีปานกลาง และไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดีและปานกลางคู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 55 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน การพึ่งตนเอง (Q_2) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

ค่าเฉลี่ยของความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน			
	ไม่ดี (4.88)	ปานกลาง (5.00)	ดี (5.38)
ไม่ดี (4.88)	-	.12*	.50*
ปานกลาง (5.00)		-	.38
ดี (5.38)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 55 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดีปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านการพึ่งตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดีและปานกลาง มีบุคลิกภาพ ด้าน การพึ่งตนเอง สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 56 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน การควบคุมอารมณ์ (Q_3) ของนักเรียนพยาบาลจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

ค่าเฉลี่ยของความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน			
	ไม่ดี (4.83)	ปานกลาง (5.28)	ดี (5.36)
ไม่ดี (4.83)	-	.45*	.53*
ปานกลาง (5.28)		-	.08
ดี (5.36)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 56 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดีปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านการควบคุมอารมณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดีและ

ปานกลาง มีบุคลิกภาพ ด้านการควบคุมอารมณ์ สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 57 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ขององค์ประกอบด้าน ความเครียด (Q_4) ของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

ค่าเฉลี่ยของความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน			
	ดี (5.48)	ปานกลาง (6.25)	ไม่ดี (6.46)
ดี (5.48)	-	.41*	.62*
ปานกลาง (6.25)		-	.21
ไม่ดี (6.46)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 57 พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดี ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความเครียด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไม่ดีและปานกลาง มีบุคลิกภาพ ด้าน ความเครียด สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ
2. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลจำแนกตาม ระดับชั้นปี เหล่าทัพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล การปรับตัวในหอพัก ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้องและความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. บุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพอยู่ในเกณฑ์ปกติ
2. นักเรียนพยาบาลที่มีระดับชั้นปีต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
3. นักเรียนพยาบาลที่มีเหล่าทัพต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
4. นักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
5. นักเรียนพยาบาลที่มีทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาลต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
6. นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
7. นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพักต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
8. นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้องต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
9. นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ ได้แก่ นักเรียนพยาบาลกองทัพบก นักเรียนพยาบาลกองทัพอากาศ นักเรียนพยาบาลทหารอากาศและนักเรียนพยาบาลตำรวจ ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 966 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ของเรย์มอนด์ บี แคมเพล ซึ่งแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดย ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ ซึ่งประกอบด้วย

1. แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ระดับชั้นปี เหล่าทัพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF

2. แบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล
3. แบบสอบถามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ได้แก่
 - 3.1 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน
 - 3.2 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน
 - 3.3 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่
4. แบบสอบถามการปรับตัวในหอพัก
5. แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง
6. แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS ในการคำนวณค่าสถิติดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ศึกษา โดยคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลกับระดับชั้นปี เหล่าทัพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล การปรับตัวในหอพัก ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างของตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe')

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษา มีดังต่อไปนี้

1. บุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์ปกติ มี 8 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการเข้าสังคม (A) องค์ประกอบด้านสติปัญญา (B) องค์ประกอบด้านมนุษยธรรม (G) องค์ประกอบด้านความอ่อนโยน (I) องค์ประกอบด้านความระแวดระวัง (L) องค์ประกอบด้านความอิสระเสรี (Q_1) องค์ประกอบด้านการพึ่งตนเอง (Q_2) องค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ (Q_3) และองค์ประกอบที่มีความเบี่ยงเบนอยู่เล็กน้อย 8 องค์ประกอบ โดยจะมีแนวโน้มไปทางบวก 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N^+) องค์ประกอบด้านความวิตกกังวล (O^+) องค์ประกอบด้านความเครียด (Q_4^+) และมีแนวโน้มไปทางลบ 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านความมั่นคงทางจิตใจ (C^-) องค์ประกอบด้านการแสดงออก (E^-) องค์ประกอบด้านความร่าเริง (F^-) องค์ประกอบด้านความกล้าหาญ (H^-) และองค์ประกอบด้านจินตนาการ (M^-)

2. จำแนกตามระดับชั้นปี

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลในแต่ละชั้นปี มีบุคลิกภาพ ด้าน สติปัญญา (B) การแสดงออก (E) ความกล้าหาญ (H) ความอ่อนโยน (I) ความระแวดระวัง (L) การจินตนาการ (M) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ความวิตกกังวล (O) และการควบคุมอารมณ์ (Q_3) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนนบุคลิกภาพ แต่ละด้านของนักเรียนพยาบาลในแต่ละชั้นปี พบว่า

นักเรียนพยาบาลในแต่ละชั้นปี มีบุคลิกภาพ ด้าน สติปัญญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีบุคลิกภาพ ด้าน สติปัญญา สูงกว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 คู่อื่นๆ นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2 และ 4 มีบุคลิกภาพ ด้านการแสดงออก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 และ 2 มี บุคลิกภาพ ด้านการแสดงออก สูงกว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 คู่อื่นๆ นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 และ 3 มีบุคลิกภาพ ด้าน ความกล้าหาญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีบุคลิกภาพ ด้าน ความกล้าหาญ สูงกว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 3 คู่อื่นๆ นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลในแต่ละชั้นปี มีบุคลิกภาพ ด้านความอ่อนโยน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ไม่พบความแตกต่าง

กันทุกคู่ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า บุคลิกภาพ ด้าน ความอ่อนโยนของนักเรียนพยาบาลทุกชั้นปี ไม่น่าแตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลในแต่ละชั้นปี มีบุคลิกภาพ ด้าน ความระแวง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2,3 และ4 มีบุคลิกภาพ ด้านความระแวง สูงกว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลในแต่ละชั้นปี มีบุคลิกภาพ ด้านการจินตนาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีบุคลิกภาพ ด้านการจินตนาการ สูงกว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ4 คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลในแต่ละชั้นปีมีบุคลิกภาพ ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ4 มีบุคลิกภาพ ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น สูงกว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2 และ3 มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2 และ3 มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล สูงกว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 และ4 มีบุคลิกภาพ ด้าน การควบคุมอารมณ์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีบุคลิกภาพ ด้านการควบคุมอารมณ์ สูงกว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

3. จำแนกตาม เหล่าทัพ

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีเหล่าทัพต่างกัน มีบุคลิกภาพ ด้านความอ่อนโยน(I) ความระแวง(L) และ ความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนนบุคลิกภาพ แต่ละด้านของ นักเรียนพยาบาล พบว่า

นักเรียนพยาบาลกองทัพบกและนักเรียนพยาบาลตำรวจ มีบุคลิกภาพ ด้านความอ่อนโยน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลกองทัพบก มีบุคลิกภาพ ด้าน ความอ่อนโยน สูงกว่านักเรียนพยาบาลตำรวจ คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลกองทัพบก นักเรียนพยาบาลกองทัพอากาศและนักเรียนพยาบาลตำรวจ มีบุคลิกภาพ ด้าน ความระแวง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลกองทัพอากาศและนักเรียนพยาบาลตำรวจ มีบุคลิกภาพ ด้านความระแวง สูงกว่านักเรียนพยาบาลกองทัพบก คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลกองทัพอากาศและนักเรียนพยาบาลกองทัพบก มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลกองทัพอากาศ มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล สูงกว่านักเรียนพยาบาลกองทัพบก คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

4. จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีบุคลิกภาพ ด้าน ความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนนบุคลิกภาพ แต่ละด้านของนักเรียนพยาบาล พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและสูง มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูง คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

5. จำแนกตามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลต่างกัน มีบุคลิกภาพ ด้านความมั่นคงทางจิตใจ (C) ความร่าเริง (F) มโนธรรม (G) ความกล้าหาญ (H) ความวิตกกังวล (O) การควบคุมอารมณ์ (Q₃) และ ความเครียด (Q₄) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนนบุคลิกภาพ แต่ละด้านของนักเรียนพยาบาล พบว่า

นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความมั่นคงทางจิตใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความมั่นคงทางจิตใจสูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ปานกลางและไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความร่าเริง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล สูง มีบุคลิกภาพ ด้านความร่าเริง สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ปานกลางและไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดีและ ปานกลาง มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี ปานกลาง และ ไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความกล้าหาญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มี ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความกล้าหาญ สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มี ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ปานกลาง และ ไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดีและไม่ดี มี บุคลิกภาพ ด้านความ วิตกกังวล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อ วิชาชีพการพยาบาล ไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติ ต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี คู่อื่นๆนอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดีและไม่ดี มี บุคลิกภาพ ด้านการ ควบคุมอารมณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติ ต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี มีบุคลิกภาพ ด้านการควบคุมอารมณ์ สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติ ต่อวิชาชีพการพยาบาล ไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดีและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความ เครียด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชา ชีพการพยาบาล ไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความเครียด สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพ การพยาบาล ดี คู่อื่นๆนอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

6 จำแนกตามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลต่างกัน มี บุคลิกภาพ ด้านสติปัญญา (B) มโนธรรม(G) และความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนน บุคลิกภาพ แต่ละด้านของนักเรียนพยาบาล พบว่า

นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ดีและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้าน สติปัญญาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05โดยที่นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาล ดี มีบุคลิกภาพ ด้านสติปัญญา สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัย พยาบาล ไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ดีและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้าน มโนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพ แวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพ แวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ดีและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

6.1 จำแนกตามสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ต่างกัน มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม (G) และ ความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนนบุคลิกภาพ แต่ละด้านของ นักเรียนพยาบาล พบว่า

นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ดีและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ดีและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

6.2 จำแนกตามสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน ต่างกันมี บุคลิกภาพ ด้าน สติปัญญา (B) และมโนธรรม (G) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนนบุคลิกภาพ แต่ละด้านของนักเรียนพยาบาล พบว่า

นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนดีและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านสติปัญญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน ดี มีบุคลิกภาพ ด้านสติปัญญา สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน ไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน ดีและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน ดี มี บุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน ไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

6.3 จำแนกตามสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

จากการศึกษา พบ นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ต่างกันมีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม (G) และ ความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนนบุคลิกภาพ แต่ละด้านของนักเรียนพยาบาล พบว่า

นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ดี ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ปานกลางและไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ดี ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

7. จำแนกตามการปรับตัวในหอพัก

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพักต่างกัน มีบุคลิกภาพ ด้าน มโนธรรม (G) ความวิตกกังวล (O) และ การพึ่งตนเอง (Q_2) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนนบุคลิกภาพ แต่ละด้านของ นักเรียนพยาบาล พบว่า

นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพัก ดี ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ไม่พบความแตกต่างกันทุกคู่ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า บุคลิกภาพ ด้านมโนธรรมของนักเรียนพยาบาล ที่มีการปรับตัวในหอพัก ดี ปานกลางและไม่ดี ไม่น่าแตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพัก ดี ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพัก ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพัก ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพัก ดี ปานกลาง และไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านการพึ่งตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพัก ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านการพึ่งตนเอง สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพัก ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

8. จำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ต่างกันมีบุคลิกภาพ ด้าน ความกล้าหาญ (H) และ ความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนนบุคลิกภาพ แต่ละด้านของนักเรียนพยาบาล พบว่า

นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ดี ปานกลาง และไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความกล้าหาญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ไม่พบความแตกต่างกันทุกคู่ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า บุคลิกภาพ ด้านความกล้าหาญของนักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ดี ไม่ดีและปานกลาง ไม่น่าแตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ดี ปานกลาง และไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ไม่ดีและปานกลาง มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

9. จำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนต่างกัน มีบุคลิกภาพ ด้านสติปัญญา (B) ความมั่นคงทางจิตใจ (C) มโนธรรม (G) ความกล้าหาญ (H) ความอ่อนโยน (I) ความวิตกกังวล (O) การพึ่งตนเอง (Q_2) การควบคุมอารมณ์ (Q_3) และ ความเครียด (Q_4) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนนบุคลิกภาพ แต่ละด้านของนักเรียนพยาบาล พบว่า

นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดีและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านสติปัญญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดี มีบุคลิกภาพ ด้าน สติปัญญา สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดีปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านการควบคุมอารมณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดีและปานกลาง มีบุคลิกภาพด้านการควบคุมอารมณ์ สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไม่ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดี ปานกลางและไม่ดี มีบุคลิกภาพ ด้านความเครียด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไม่ดีและปานกลาง มีบุคลิกภาพ ด้านความเครียด สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดี คู่อื่นๆนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

1. บุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลที่เล่าทัพอยู่ในเกณฑ์ปกติซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

1.1 บุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์ปกติ มี 8 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการเข้าสังคม (A) องค์ประกอบด้านสติปัญญา (B) องค์ประกอบด้านมนุษยธรรม (G) องค์ประกอบด้านความอ่อนโยน (I) องค์ประกอบด้านความระแวดระวัง (L) องค์ประกอบด้านความอิสระเสรี (Q₁) องค์ประกอบด้านการพึ่งตนเอง (Q₂) องค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ (Q₃) แสดงว่า นักเรียนพยาบาลมีลักษณะนิสัยชอบคบคน ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้เร็ว มีไมตรีจิตสนใจความรู้สึกรักของผู้อื่น กระตือรือร้น เหนียวทนอด อดทนอดบอบ มีวิจรรณญาณในการแก้ปัญหา ความรับผิดชอบ มโนธรรมสูง เป็นคนใฝ่รู้ ทะเยอทะยาน มีจรรยาบรรณ อ่อนโยน เมตตา กรุณา ระมัดระวังตัว มีอิสระในการคิด เชื่อมมั่นในตัวเอง มีวินัยในตนเอง ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี เข้าระเบียน อาจเนื่องมาจาก การกล่อมเกลางานด้านจรรยาบรรณของวิชาชีพ สภาพสังคมของนักเรียนพยาบาลและลักษณะงานพยาบาล ซึ่งประกอบด้วย การจัดการศึกษาจะต้องให้ผู้เรียนมีพัฒนาการ ในด้านสติปัญญา และทักษะการปฏิบัติงาน ตระหนักถึงความรับผิดชอบ ในการเรียนรู้ด้วยตนเองมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน นักเรียนพยาบาล จะต้องมีความเมตตา กรุณาและเสียสละ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ และการประสานงานที่ดี พัฒนาตนเองอยู่เสมอ สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ ชีวมันในจรรยาบรรณของวิชาชีพ มีระเบียบวินัยแบบธรรมเนียมทหารและตำรวจ พร้อมทั้งเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม เป็นพลเมืองที่ดีของชาติด้วย (วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศและวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ . 2540 : 1-2) สภาพสังคมของนักเรียนพยาบาล เนื่องจากนักเรียนพยาบาลต้องมาอยู่ร่วมกันในหอพัก เพื่อสะดวกในการศึกษาภาคปฏิบัติ ทำให้นักเรียนพยาบาลได้มีการเรียนรู้และมีประสบการณ์ในการอยู่ร่วมกัน ได้เห็นและรู้จักบทบาทของตนเองมากขึ้น ทำให้นักเรียนพยาบาลมีการปรับตัว มีความกระตือรือร้น และให้ความร่วมมือกันมากขึ้น อีกทั้งลักษณะงานพยาบาล นักเรียนพยาบาลจะต้องมีทักษะในการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการแก้ปัญหา ต้องใช้ไหวพริบและความสามารถทางสติปัญญา การตัดสินใจอย่างฉับพลัน เพื่อให้ผู้ป่วยปลอดภัย เมื่อต้องเผชิญกับภาวะคับขันในการช่วยชีวิตผู้ป่วย นักเรียนพยาบาลจะต้องควบคุมอารมณ์ของตนได้ ไม่กระทำในสิ่งที่จะเป็นผลเสียแก่ผู้ป่วย และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของแคทเทล เอเบอร์และแทตซูกา (Cattell, Eber and Tatsuoka. 1970 : 204 -205) ที่ศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลมหาวิทยาลัยมิชิแกน พบว่า บุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งถือว่าเป็น เกณฑ์ปกติ ทั้ง 16 องค์ประกอบ และนักเรียนพยาบาลที่ประสบความสำเร็จจะมีบุคลิกภาพด้านสติปัญญาสูง (B⁺) ความร่าเริง (F⁺) ความวิตกกังวล (O⁻) และสอดคล้องกับ ศรีไพบูลย์ สังข์บัวลี (2525 : 116) ที่กล่าวว่า การที่นักศึกษาพยาบาลจะเป็นพยาบาลที่มีประสิทธิภาพที่ดีจะต้อง มีลักษณะความเป็นผู้นำ มีความเชื่อมั่นในตนเอง จิตใจอ่อนโยน เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีอิสระในการคิดและการกระทำ มีการตัดสินใจที่ดี

1.2 องค์ประกอบที่มีความเบี่ยงเบนอยู่เล็กน้อย 8 องค์ประกอบ โดยจะมีแนวโน้มไปทางบวก 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N⁺) องค์ประกอบด้านความวิตกกังวล (O⁺) องค์ประกอบด้านความเครียด (Q₄⁺) แสดงว่า นักเรียนพยาบาลมีลักษณะนิสัยชอบช่วยเหลือผู้อื่น เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น ไวต่อความคิดของคนอื่น เสียสละ มีความ วิตกกังวลและมีความเครียด อาจเนื่องมาจาก งานพยาบาลเป็นงานที่หนัก ต้องอาศัยความรู้ความสามารถและความรับผิดชอบสูง ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์โดยตรง ต้องเผชิญต่อโรคร้ายไข้เจ็บอยู่ตลอดเวลา ก่อให้เกิดความเครียดและความวิตกกังวล สอดคล้องกับรีส (Reece. 1961 : 172) ที่กล่าวว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพพยาบาล จึงต้องมีความเสียสละ มีเมตตากรุณา เห็นอกเห็นใจเข้าใจผู้ป่วย มีความอดทนถึงแม้ว่าจะต้องเหน็ดเหนื่อยทั้งร่างกายและจิตใจ ก็ตาม สอดคล้องกับผลการวิจัยของพรทิพย์ อินทรวีเชียร (2539 : 65) ที่ได้ศึกษา ลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลทหารเรือ ตามที่ประเมินโดยแบบทดสอบ 16PF (ฟอรั่ม A) พบ

ว่า นักศึกษาพยาบาลมีลักษณะเด่นในองค์ประกอบบุคลิกภาพ คือ มีไหวพริบสามารถปรับตัวได้ดี (N+) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อาดัมและเคลน (Adam and Klein . 1970 : 362 -365) ที่ศึกษา ลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาล พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีลักษณะเด่นในเรื่อง การช่วยเหลือผู้อื่น การเข้าใจตนเองและผู้อื่น การมีไมตรีสัมพันธ์กับผู้อื่น

องค์ประกอบที่มีแนวโน้มไปทางลบ 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านความมั่นคงทางจิตใจ (C⁻) องค์ประกอบด้านการแสดงออก (E⁻) องค์ประกอบด้านความร่าเริง (F⁻) องค์ประกอบด้านความกล้าหาญ (H⁻) และองค์ประกอบด้านการจินตนาการ (M⁻) แสดงว่า แสดงว่า นักเรียนพยาบาลมีลักษณะนิสัย ตื่นเต้นง่าย เปลี่ยนใจง่าย ไม่อดทน อ่อนน้อม ไม่มั่นใจ สงบ เสงี่ยม เงียบ ขี้อาย ไม่กล้าแสดงออก ไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่แจ่มใส ไม่กล้า ขาดความเชื่อมั่น ระวังระมัดระวัง ว่องไว มีสติ ควบคุมตัวเองได้ดี อาจเนื่องมาจาก การปฏิบัติงานของนักเรียนพยาบาล มีความ เกี่ยวข้องโดยตรงกับชีวิตของผู้ป่วย จึงทำให้นักเรียนพยาบาลต้องมีความระมัดระวัง มีความ ละเอียด ทนต่อเหตุการณ์ มีความพร้อมในการทำงาน ต้องทำงานเป็นทีมและมีการประสานงานเป็น อย่างดี ถ้าเกิดความผิดพลาดขึ้นจะเกิดอันตรายแก่ชีวิตผู้อื่นได้ จึงทำให้นักเรียนพยาบาลมี บุคลิกภาพดังกล่าวข้างต้น ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของประภา เชื้อภักดี (2526 : 81) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบุคลิกภาพกับผลการปฏิบัติงานของพยาบาลศิริราช พบว่า บุคลิกภาพของพยาบาลมีลักษณะ ก่อนข้างจะรอบคอบ ปรับตัวเก่ง มีแนวโน้มที่จะมีลักษณะ ลำรวม อารมณ์อ่อนไหวง่าย ถ่อมตน ขี้อาย จิตใจกล้าแข็ง ช่างสงสัยและเป็นนักทดลอง และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของของสมิท (Smith. 1968 : 140 - 144) ที่ได้สำรวจลักษณะบุคลิกภาพ ของ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ในขณะเริ่มเข้าศึกษาพยาบาล พบว่า นักศึกษาพยาบาลเป็นผู้ที่มี จิตใจอ่อนโยน มีความตั้งใจจริง เชื่อถือโชคกลาง ไม่มีลักษณะความเป็นผู้นำ อ่อนน้อมถ่อมตน

2. บุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลจำแนกตาม ระดับชั้นปี เหล่าทัพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล การปรับตัวในหอพัก ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้องและความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

2.1 จำแนกตามระดับชั้นปี

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลในแต่ละชั้นปี มีบุคลิกภาพ ด้าน สถิติปัญญา (B) การแสดงออก (E) ความกล้าหาญ (H) ความอ่อนโยน (I) ความระแวง (L) การจินตนาการ (M) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ความวิตกกังวล (O) และ การควบคุมอารมณ์ (Q₃) แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า นักเรียนพยาบาล ที่มีระดับชั้นปีต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ของคะแนนบุคลิกภาพ แต่ละด้านของนักเรียนพยาบาลในแต่ละชั้นปี พบว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีบุคลิกภาพ ด้าน สติปัญญา (B) สูง มีการจินตนาการ (M) สูง มีความระแวดระวัง (L) ต่ำและมีการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ต่ำกว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีลักษณะนิสัยเฉื่อยฉวยฉลาด รอบคอบ หันสม้ยต่อเหตุการณ์ต่างๆในชีวิตประจำวัน มีวิจรรย์ญาณในการแก้ปัญหา ชอบความสวยงาม เป็นนักจินตนาการ เชื่อใจคน ไม่ค่อยเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น อาจเนื่องมาจากนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 เป็น นักเรียนพยาบาลที่ได้มาจากการสอบคัดเลือกซึ่งได้มีการเตรียมความพร้อมในด้านวิชาความรู้สาขาต่างๆและความรู้รอบตัว เมื่อนักเรียนเข้ามาศึกษาในวิทยาลัยพยาบาล การเรียนการสอนของนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 เน้นภาคทฤษฎีเป็นส่วนใหญ่ ในเนื้อหาวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล ทำให้นักเรียนพยาบาลได้รับความรู้และมีประสบการณ์ มีทักษะในการจัดลำดับปัญหา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาพยาบาล เน้นว่า นักเรียนพยาบาลจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ เสียสละอดทน รับผิดชอบต่อหน้าที่ รอบคอบเห็นการณ์ไกล รู้จักตัดสินใจ แก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผลและใช้วิจรรย์ญาณในการแก้ปัญหา (กองงานวิทยาลัยพยาบาล. 2526 : 9) และการที่นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีการระมัดระวังตัว มีการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น น้อยกว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 อาจเนื่องมาจาก นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 ยังไม่ได้มีการปฏิบัติงานกับผู้ป่วย ส่วนนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 ได้มีการปฏิบัติงานกับผู้ป่วยแล้ว ได้มีการนำทักษะต่างๆที่ได้เรียนมาประยุกต์ใช้ในการให้การพยาบาลกับผู้ป่วย อีกทั้งได้เรียนรู้ถึงความต้องการของผู้ป่วย และให้การพยาบาลได้ถูกต้อง จึงส่งผลให้นักเรียนพยาบาลมีการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นและมีการระมัดระวังตัวมากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของพรทิพย์ อินทรวชิเร (2539 : 60-62) ได้ศึกษา ลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลทหารเรือ ตามที่ประเมินโดยแบบทดสอบ 16 PF (ฟอรั่ม A) พบว่า นักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปี มีลักษณะบุคลิกภาพในองค์ประกอบบุคลิกภาพ ด้านช่วงสงสัย (L) ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ นักศึกษาพยาบาล ชั้นปี 4 มีองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านช่วงสงสัยสูงกว่านักศึกษาพยาบาล ชั้นปี 1

นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 และ 2 มีบุคลิกภาพ ด้านการแสดงออก (E) สูงกว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 และ 2 มีลักษณะนิสัยชอบทำตามใจตนเอง เชื่อมมั่นใจตัวเอง กล้าทำ มีเสรีในการกระทำ ชอบเข้าสังคม เปิดเผย กล้าแสดงออก สูงกว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 อาจเนื่องมาจาก นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 และ 2 จะใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมต่างๆมากกว่า ซึ่งการทำกิจกรรมนี้จะมีทั้งในวิทยาลัยเอง และร่วมกับวิทยาลัยอื่น เช่น เติ่น – วังการกุศล งานกาชาด การประกอบพิธีสำคัญต่างๆ การแข่ง

ชั้นกีฬาเดี่ยวห้าทัพ เป็นต้น ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมจะเป็นนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 และ 2 ซึ่งจะมีทั้งสมัครใจและได้รับมอบหมายจากทางวิทยาลัย การที่นักเรียนพยาบาลได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆจะทำให้นักเรียนพยาบาลได้รู้จักกับเพื่อนต่างสถาบันมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ส่งเสริมให้นักเรียนพยาบาลมีความมั่นใจและพอใจตนเองยิ่งขึ้น และฝึกการเข้าสังคมแก่นักเรียนพยาบาลและช่วยสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวซึ่งจะมีผลในการช่วยเหลือกันในระหว่างการทำงานในภายหลัง (มันทนา แขวงโสภ. 2538 : 29-30) แต่นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีแนวโน้มที่จะประพฤติตัวเรียบร้อย ไม่แสดงออกมาก ต้องอยู่ในกฎระเบียบ อาจเนื่องมาจากอยู่ในช่วงการพิจารณาบรรจุเข้ารับราชการซึ่งอัตราการรับบรรจุน้อย ถ้าความประพฤติไม่ดีจะไม่ได้รับการพิจารณาบรรจุได้ สอดคล้องกับ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 60) ที่กล่าวว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ไม่ค่อยยุ่งเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มักจะเริ่มสนใจเกี่ยวกับการหางาน การศึกษาต่อและความก้าวหน้าในอนาคต

นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีบุคลิกลักษณะด้านความกล้าหาญ (H) สูงกว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีลักษณะนิสัยกล้าแสดง ขอบพบปะผู้คน ชอบอยู่เป็นกลุ่ม ใจดี เป็นมิตร เปิดเผย กล้าเผชิญ เชื่อมั่นในตัวเอง ชอบทำและคิดอะไรใหม่ ๆ ริเริ่ม สร้างสรรค์ ชอบการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงตัวเองอยู่เสมอ ชอบช่วยเหลือผู้อื่นสูงกว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 3 อาจเนื่องมาจาก นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 เริ่มต้นการใช้ชีวิตในสภาพแวดล้อมใหม่ เจอกับเพื่อนใหม่ นักเรียนพยาบาลจึงมีความตื่นเต้น มีความกล้าเผชิญและสนใจทุกสิ่งรอบด้าน โดยไม่รู้ว่าทางวิทยาลัยพยาบาลมีกฎระเบียบมากมาย สอดคล้องกับทองเรือน อมรรชกุล (2525 : 39) ที่กล่าวว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยจะมีลักษณะดังนี้ แสวงหาความสำเร็จในเชิงวิชาการจึงสนใจการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ความคิดต่างๆ เข้าใจตนเอง เข้าใจปัญหาของสังคม รวมทั้งแสวงหาเอกลักษณ์ของตน ชอบอยู่ในกลุ่มเพื่อน ผูกพันกับเพื่อน ให้ความคุ้มครองและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ส่วนนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 3 ซึ่งมีความคุ้นเคยกับสภาพกฎเกณฑ์ในวิทยาลัยพยาบาลมากกว่า จึงทำให้มีความกล้าหาญน้อยลง

นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2 และ 3 มีบุคลิกลักษณะด้านความวิตกกังวล (O) สูงกว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 3 เป็นนักเรียนที่มีการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่ต้องขึ้นฝึกปฏิบัติงาน ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยและมีสถานการณ์วิกฤติ จุกเจิน ต้องมีความตื่นตัวและระมัดระวังตัวอยู่เสมอ จนก่อให้เกิดความวิตกกังวลได้ เช่น การฝึกปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉิน ในห้องผ่าตัด ในห้องคลอด และจิตเวช เป็นต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของพวงพยอม เดชฤทธิ์ (2524 : 74) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของพยาบาลต่อนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านสูติกรรม พบว่า นักศึกษาพยาบาล มีความ

กลัว หนักใจ และวิตกกังวลในการปฏิบัติงานด้านสุติกรรมมาก เนื่องจาก นักศึกษาพยาบาลไม่คุ้นเคยกับลักษณะงาน และไม่สามารถปรับตัวได้ ส่วนนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2 เป็นนักเรียนที่มีการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนมีทั้งภาค ทฤษฎีควบคู่กับการฝึกปฏิบัติ ซึ่งจะฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย อายุรกรรมและศัลยกรรมตลอดปีการศึกษา ซึ่งการเรียนภาคปฏิบัติของนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2 ต้องฝึกกระทำจริงกับผู้ป่วยทำให้นักศึกษามีการเผชิญปัญหาเฉพาะหน้าต่างๆมากมาย มีแนวโน้มที่จะมีความวิตกกังวลได้สูง ส่วนนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 การเรียนการสอนจะมุ่งเน้นภาคทฤษฎีและยังไม่ได้เผชิญกับสภาพเป็นจริง ที่ต้องรับผิดชอบต่อชีวิตผู้ป่วย จึงมีความวิตกกังวลน้อยกว่า

นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีบุคลิกภาพ ด้านการควบคุมอารมณ์ (Q₁) สูงกว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีลักษณะนิสัยมีวินัยในตนเอง จริงจัง ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี เข้าระเบียบ คัดสินใจเด็ดขาด ตรงต่อเวลา สูงกว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 อาจเนื่องมาจาก นักเรียนพยาบาลจะต้องมาอยู่ร่วมกันในหอพักตั้งแต่ชั้นปี 1-4 ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ วินัยของวิทยาลัยพยาบาลและต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ วินัยของทหารและตำรวจอีกด้วย และลักษณะสังคมของพยาบาลเป็นสังคมใหญ่ ทำให้ระบบอาวุโสเข้ามามีบทบาทอย่างมาก (ประภา เชื้อภักดี. 2526 : 81) นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 ซึ่งผ่านกฎระเบียบต่างๆมาตั้งแต่เรียนอยู่ชั้นปี 1- 4 จึงมีลักษณะของความมีระเบียบวินัยในตนเอง จริงจัง ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี คัดสินใจเด็ดขาด ตรงต่อเวลาสูง อีกทั้งต้องได้รับการมอบหมายจากครูปกครองให้ควบคุมดูแลน้องนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 – 3 อีกด้วย จึงทำให้นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 ได้มีการเรียนรู้และมีประสบการณ์มากขึ้นมีวุฒิภาวะสูงขึ้น ได้เห็นและรู้จักบทบาทของตนเองมากขึ้น มีความคิดเป็นของตนเองมากขึ้น สามารถปกครองรุ่นน้องและรับผิดชอบในกิจการงานมากกว่าปีอื่นๆ (พรทิพย์ อินทรวชิร. 2539 : 67) แต่ นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 อยู่ในระยะเริ่มแรกของการเข้ามาสู่กฎระเบียบของทหารและตำรวจ จึงทำให้มีระเบียบวินัยในตนเองน้อยกว่า

2.2 จำแนกตาม เหล่าทัพ

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีเหล่าทัพต่างกัน มีบุคลิกภาพ ด้าน ความอ่อนโยน (I) ความระแวดระวัง (L) และ ความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3. ที่ว่า นักเรียนพยาบาลที่มีเหล่าทัพต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนนบุคลิกภาพ แต่ละด้านของนักเรียนพยาบาล พบว่า นักเรียนพยาบาลกองทัพบก มีบุคลิกภาพ ด้านความอ่อนโยน (I) สูงกว่านักเรียนพยาบาลตำรวจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนพยาบาล

กองทัพบก มีลักษณะนิสัย อ่อนโยน ใจอ่อน สงสารคนง่าย เมตตากรุณา สูงกว่านักเรียนพยาบาลตำรวจ อาจเนื่องมาจาก สภาพการฝึกปฏิบัติงานที่นักเรียนพยาบาลกองทัพบก ได้ฝึกปฏิบัติงานนั้น อาจเจอกับผู้ป่วยที่มีปัญหา และมีความต้องการในการดูแล แตกต่างกัน ในโรงพยาบาลพระมงกุฎ อาจพบผู้ป่วยหนักมากกว่าและต้องการให้นักเรียนพยาบาล เข้าไปดูแลรักษาทั้งร่างกายและจิตใจ มากกว่า เช่น ทหารผ่านศึก จึงส่งผลให้นักเรียนพยาบาลกองทัพบก มีความอ่อนโยนมากกว่า ส่วนนักเรียนพยาบาลตำรวจ อาจได้ฝึกปฏิบัติกับผู้ป่วยหนักน้อยกว่า และมีความใกล้ชิดกับผู้ป่วยน้อยกว่า จึงมีความอ่อนโยนน้อยกว่า

นักเรียนพยาบาลกองทัพบกและนักเรียนพยาบาลตำรวจ มีบุคลิกภาพ ด้าน ความระแวดระวัง (L) สูงกว่านักเรียนพยาบาลกองทัพบก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนพยาบาลกองทัพบกและ นักเรียนพยาบาลตำรวจ มีลักษณะนิสัย ไม่เชื่อใจคน ระมัดระวังตัว มากกว่านักเรียนพยาบาลกองทัพบก อาจเนื่องมาจาก การทำงานของนักเรียนพยาบาล จะต้องมีการใช้อาวุธเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างมาก เช่น ระบบที่มีพี่คอยช่วยเหลือซึ่งเข้าใจทุกคน ให้คำแนะนำในเรื่องการเรียน การปฏิบัติตัวต่างๆ มีการถ่ายทอดการยอมรับนับถือกัน เคารพเชื่อฟังรุ่นพี่ เมื่อขึ้นปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ก็ได้รับการช่วยเหลือถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้จากรุ่นพี่ นักเรียนพยาบาล พยาบาล หัวหน้าเด็ก การที่นักเรียนพยาบาลกองทัพบกและ นักเรียนพยาบาลตำรวจมีลักษณะนิสัย ไม่เชื่อใจคน ระมัดระวังตัว คล้อยตามความคิดของคนอื่นยากกว่า อาจเนื่องมาจาก ระบบอาวุธ ยังไม่มีบทบาทมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของพรทิพย์ อินทวิเชียร (2539 : 65) ที่ได้ศึกษา ลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลทหารเรือ ตามที่ประเมินโดยแบบทดสอบ 16 PF (ฟอรัม A) พบว่า นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลทหารเรือ มีลักษณะเด่นในองค์ประกอบ M N และ L ซึ่งแสดงถึง นักศึกษาพยาบาลมักจะทำอะไรที่เน้นถึงความเป็นจริงที่เห็น จับต้องได้ ชอบลงมือปฏิบัติ มีความตั้งใจจริง กระตือรือร้น ระมัดระวังในเรื่องกฎเกณฑ์ และระเบียบแบบแผน สามารถใช้ไหวพริบในการปรับตัวได้ดีตามสมควร ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ และมีลักษณะสนใจ ช่างสงสัยสิ่งต่างๆรอบตัว ส่วนนักเรียนพยาบาลกองทัพบกมีรุ่นพี่คอยให้ความช่วยเหลือและแนะนำในเรื่องการเรียน และการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดมากกว่านักเรียนพยาบาลกองทัพบกและนักเรียนพยาบาลตำรวจจึงทำให้นักเรียนพยาบาลมีความไว้วางใจ เชื่อใจ คล้อยตามความคิดของผู้ที่มีอาวุโสมากกว่า สอดคล้องกับประภา เชื้อภักดี (2526 : 85) ที่กล่าวว่า ลักษณะงานของพยาบาลให้ความสำคัญต่อระบบอาวุโสอย่างมาก โดยเฉพาะการให้การยอมรับผู้ที่มีการประสบการณ์มาก จึงทำให้พยาบาลมีลักษณะ อ่อนน้อม ถ่อมตน โอนอ่อนผ่อนตามผู้อื่น สุภาพและเกรงใจผู้ที่มีอาวุโสกว่า

นักเรียนพยาบาลกองทัพบกเรือมีบุคลิกภาพ ด้าน ความวิตกกังวล (O) สูงกว่านักเรียนพยาบาลกองทัพบก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจาก ช่วงที่ผู้วิจัยไปเก็บข้อมูล นั้นเป็นช่วงที่นักเรียนพยาบาลกองทัพบก กำลังอยู่ในสัปดาห์สอบ จึงทำให้ คะแนนและการสอบ นั้นมีความสำคัญและมีผลกระทบต่อจิตใจของนักเรียนพยาบาลกองทัพบกเป็นอย่างยิ่ง ในช่วง สัปดาห์สอบนักเรียนพยาบาลต้องเตรียมตัวให้พร้อมทุกด้าน ทั้งความรู้และทักษะในการพยาบาล จึงทำให้นักเรียนพยาบาลพยายามค้นหาความรู้จากตำรา เอกสารต่างๆ เพื่อให้เกิดความมั่นใจ ไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการสอบ จะได้มีคะแนนจากการสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ดี จึง ก่อให้เกิดความวิตกกังวลได้ และหลังจากการสอบ ถ้านักเรียนไม่แน่ใจในความรู้ความสามารถของตน ไม่มั่นใจว่าจะจะมีคะแนนรู้เพียงพอในการสอบ ก็จะทำให้ผลให้นักเรียนพยาบาลมีความวิตกกังวล สูง ส่วนนักเรียนพยาบาลกองทัพบกจะเรียนและขึ้นฝึกปฏิบัติงานตามปกติ จึงมีความวิตกกังวล น้อยกว่า ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของเฮย์ (ชมพูนุท พงษ์ศิริ. 2535 : 70 ; อ้างอิงมา จาก Hayes. 1966) ได้ศึกษาระดับความวิตกกังวลของนักเรียนพยาบาลในสถานการณ์ต่างๆ ผล การศึกษาพบว่า นักเรียนพยาบาลที่กำลังจะสอบจะมีความวิตกกังวลอยู่ในระดับสูงกว่านักเรียน พยาบาลที่อยู่ในชั้นเรียนและนักเรียนพยาบาลที่ฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

2.3 จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีบุคลิกภาพ ด้าน ความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานข้อที่ 4.ที่ว่า นักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนนบุคลิกภาพ แต่ละด้านของนักเรียน พยาบาล พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล (O) สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจาก การศึกษาพยาบาลนั้นเป็นการนำเอาหลักวิชาด้านทฤษฎี ที่เน้นให้นักเรียนมีความรู้ พื้นฐานในวิชาชีพโดยตรง เน้นให้นักเรียนรู้จักแก้ปัญหา และเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (สมคิด รักษาสัตย์และประนอม โอทกานนท์.2525 : 1) และนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานกับ ผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่จะรู้ว่่านักเรียนพยาบาลเกิดการเรียนรู้และนำความรู้มาประยุกต์ ใช้ในการปฏิบัติงาน ได้นั้นจะต้องมีการประเมินความรู้ความสามารถของนักเรียนนั่นเอง เมื่อ นักเรียนประสบความสำเร็จในด้านการเรียนและการปฏิบัติงาน จะส่งผลให้นักเรียนมีแนวโน้มที่จะ มีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง เชื่อมมั่นในตนเอง ควบคุมอารมณ์ได้ดี สามารถปรับตัวได้ และมีสุขภาพจิตดี ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีความวิตกกังวล ท้อถอย ซึ่งถ้ามีความ วิตกกังวลมาก ๆ จะทำให้คนนั้นมีสุขภาพจิตไม่ดี(Ringness. 1968 : 131) สอดคล้องกับผลการวิจัย

ของวิทลา (Whittle, 1969 : 92-93) ที่ได้สรุปผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับบุคลิกภาพ โดยพบว่า นักเรียนมีจะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ถ้านักเรียนควบคุมตนเองได้ มีความวิตกกังวลต่ำ ชอบความเป็นอิสระ ชอบเข้าสังคมและอารมณ์มั่นคง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพียร์ดี เปี่ยมมงคล (2527 : 48) ที่ได้ศึกษา มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวลในการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาลรามาริบัติ พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีความวิตกกังวลในการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนนักศึกษาพยาบาลที่มีความวิตกกังวลในการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยต่ำจะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

2.4 จำแนกตามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลต่างกัน มีบุคลิกภาพ ด้าน ความมั่นคงทางจิตใจ (C) ความร่าเริง (F) มโนธรรม (G) ความกล้าหาญ (H) ความวิตกกังวล (O) ความอิสระเสรี (Q_1) การควบคุมอารมณ์ (Q_2) และ ความเครียด (Q_4) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลต่างกัันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนนบุคลิกภาพ แต่ละด้านของนักเรียนพยาบาล พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางจิตใจ (C) ความร่าเริง (F) และมีความกล้าหาญ (H) สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ปานกลางและไม่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี มีลักษณะนิสัยอารมณ์มั่นคง จิตใจมั่นคงแน่นอน ควบคุมตนเองได้ อดทน แก้ปัญหาด้วยเหตุผล ร่าเริง เป็นมิตร มีความรับผิดชอบ กล้าเผชิญเชื่อมั่นในตัวเอง ชอบทำและคิดอะไรใหม่ ๆ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบช่วยเหลือผู้อื่นสูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ปานกลางและไม่ดี อาจเนื่องมาจาก นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี จะมองเห็นคุณค่าและความสำคัญของการประกอบวิชาชีพ โดยตระหนักว่า งานพยาบาลเป็นงานที่ต้อง อดทน ใช้ความรู้ ต้องมีความรับผิดชอบ ต้องมีความละเอียดรอบคอบ และเป็นงานที่มีประโยชน์ต่อสังคม (สิริยา สัมมาวาท. 2540 : 64) และเมื่อขึ้นฝึกภาคปฏิบัติต้องพบปัญหามากมาย นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี จึงมีความอดทน ควบคุมตนเองได้ มีความพร้อมที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างมีเหตุผล ประกอบกับการปฏิบัติงาน นักเรียนพยาบาลต้องทำหน้าที่เป็นผู้แทนผู้ป่วย ควรมีความอ่อนโยน ช่างสังเกตละเอียดละออ ร่าเริง มีความใส่ใจที่จะช่วยเหลือผู้ป่วยอย่างไม่เบียดเบียน (ฟาริดา อิบราฮิม. 2538 : 249) และการที่นักเรียนพยาบาลมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาล จะช่วยให้ให้นักเรียนพยาบาล

ใช้ความรู้ความสามารถและทักษะต่างๆที่ได้รับการศึกษาอบรมมาได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้นักเรียนพยาบาลมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น สามารถให้การพยาบาลที่มีคุณภาพแก่ประชาชนและครอบครัว ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมได้ (พัฒน์วดี เสรินทวัฒน์ และ จริยาวัตรคมพัญญ์. 2531 : 1) ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อารีย์ สุขก้องวารี (2538 : 95) ที่ได้ศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษายาบาล เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ด้านลักษณะวิชาชีพ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อความที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี คือ ข้าพเจ้าเชื่อว่าวิชาชีพการพยาบาล สอนให้เป็นคนที่มีความรับผิดชอบสูง เป็นคนที่มีความอดทน เสียสละ มีเมตตา กรุณา ส่วนนักศึกษาพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ปานกลางและไม่ดี จะมองไม่เห็นคุณค่าของการประกอบวิชาชีพ โดยเห็นว่า งานพยาบาลเป็นงานหนัก ต้องเสียสละทำงานอยู่กับความเจ็บป่วยและความตายของผู้อื่น จึงทำให้ไม่เต็มใจที่จะปฏิบัติงาน เกิดความท้อถอย ยอมแพ้ ไม่สู้แรง ไม่มีความเชื่อมั่นในการที่จะช่วยเหลือผู้ป่วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วินิตรา แนนหนา (2539 : 73) ที่ได้ศึกษา ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษายาบาล เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลด้านลักษณะวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง โดยนักศึกษาพยาบาลมองเห็นว่า ลักษณะวิชาชีพการพยาบาล ทำให้นักศึกษามีลักษณะนิสัยเจ้าระเบียบจนขาดความยืดหยุ่น ขาดบุคลิกภาพของความเป็นธรรมชาติ ไม่เป็นตัวของตัวเอง

นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดีและปานกลาง มีบุคลิกภาพ ด้าน มโนธรรม (G) สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ไม่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดีและปานกลาง มีลักษณะนิสัยยากนั้น มีความรับผิดชอบ มโนธรรมสูง รอบคอบ สนใจผู้อื่น เป็นคนใฝ่รู้ สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ไม่ดี อาจเนื่องมาจาก นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดีและปานกลาง เป็นกลุ่มบุคคลที่เข้ามาในวิชาชีพพยาบาลโดยความสมัครใจ คือ ชอบวิชาชีพนี้อยากจะเป็นพยาบาล โดยความรู้สึกลึกซึ้งส่วนตัวที่เห็นความสำคัญและเห็นคุณค่า ของการประกอบวิชาชีพ โดยมองว่า การพยาบาลเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับความเจ็บป่วย และช่วยเหลือผู้ป่วยให้พ้นทุกข์จากการเจ็บป่วยนั้นๆ การพยาบาลจะช่วยให้เกิดการพัฒนาตนเองได้ เช่น การฝึกความอดทน การสร้างนิสัยที่ดีมีความมั่นใจ กล้าตัดสินใจ รอบคอบ มีความรับผิดชอบต่อชีวิตเพื่อนมนุษย์ ทำให้มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี (อารีย์ สุขก้องวารี. 2538 : 52) ทำให้นักเรียนพยาบาล อยู่ในวิชาชีพนี้ด้วยความสุข มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานไม่ทอดทิ้งโดยง่าย มีความเชื่อมั่นในตนเอง (ทศนา บุญทอง. 2533 : 58) สอดคล้องกับผลการวิจัยของทีรอล์ฟ

(Tetreault. 1976 : 49 - 53) ที่ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ระดับสูง มีความสนใจในการปฏิบัติทางการพยาบาลสูง มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานทั้ง ประสิทธิภาพในหลักสูตรและนอกหลักสูตรและครุมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิด ความเอื้ออาทร ความเอาใจใส่ต่อผู้อื่น ส่วนนักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ไม่ดี จะก่อให้เกิด ปัญหาทางการพยาบาล โดยมีทัศนคติที่ไม่ดี ขาดความรอบคอบ ไม่สนใจในการดูแลผู้ป่วย

นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ไม่ดี มีบุคลิกภาพด้านการควบคุม อารมณ์ (Q_3) ต่ำ มีความวิตกกังวล (O) สูง และ ความเครียด (Q_4) สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มี ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล คืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนพยาบาลที่ มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ไม่ดี มีลักษณะนิสัยไม่สามารถควบคุมตนเองได้ อารมณ์ไม่มั่นคง ถึงเลใจไม่กล้าตัดสินใจ มีความวิตกกังวลสูงและมีความเครียดสูง อาจเนื่องมาจาก นักเรียนพยาบาล ที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ไม่ดี เป็นกลุ่มนักเรียนพยาบาลที่เข้ามาในวิชาชีพพยาบาล โดยที่ ตนเองมีความรู้สึกไม่ชอบวิชาชีพนี้ แต่พ่อแม่ ผู้ปกครองชอบและสนับสนุนให้เข้าศึกษา หรือบาง รายอาจบังคับให้บุตรหลานเข้ามาเรียน โดยพ่อแม่หรือผู้ปกครองเห็นความสำคัญและประโยชน์ ของวิชาชีพพยาบาล แต่ผู้เข้าศึกษาเองไม่ชอบและมีเจตคติไม่ดีต่อวิชาชีพโดยส่วนตัว นักเรียน พยาบาลกลุ่มนี้จะมีความรู้สึกฝืนใจ ขาดแรงจูงใจและขาดความสุขในการทำงาน พยายามหาช่อง ทางและโอกาสที่จะเปลี่ยนวิชาชีพไปทำอย่างอื่นแทน ในบางรายที่มีความรู้สึกฝืนใจมากจะขาด ความสุข มีผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพของงานและมีผลกระทบต่อบุคลิกภาพของตัวพยาบาลผู้นั้น ด้วย กล่าวคือ จะกลายเป็นบุคคลที่ขาดความกระตือรือร้น หงอยเหงา ขาดกำลังใจ ไม่กล้า ตัดสินใจในการให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วย บางรายอาจไม่ยินดียินร้ายหรืออาจกลายเป็นคนต่อต้าน ก้าวร้าวได้ (ทศนา บุญทอง. 2533 : 58) อีกทั้งการประกอบวิชาชีพการพยาบาล นักเรียน พยาบาลต้องทำงานที่ต้องเสียสละ รับผิดชอบสูงและมีความอดทนอย่างมาก จนก่อให้เกิดปัญหาแก่นักเรียนพยาบาลในแง่ของความเครียด ความวิตกกังวลสูง ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาการปรับตัว และบางรายมีปัญหาเรื่องการเรียนต้องตกชั้นหรือลาออก (พรทิพย์ อินทรวิเชียร. 2539 : 2) ส่วน นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ดี จะมีความตั้งใจในการประกอบ วิชาชีพมี ความสุขและสนุกสนานกับการทำงาน มีความกระตือรือร้น ส่งผลให้มีความวิตกกังวล และมีความเครียดต่ำ มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ได้เมื่อต้องเผชิญกับภาวะคับขันใน การช่วยชีวิตผู้ป่วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทร์จิรา เหล่าพจันนันทน์ (2533 : 79-81) ที่ได้ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะกับความพึงพอใจในอาชีพของพยาบาล สังกัดสำนักงาน แพทย์ กรุงเทพ โดยศึกษาคุณลักษณะของพยาบาล 8 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถทางการ

พยาบาลทักษะในการพยาบาล ความสามารถในการตัดสินใจ ความรับผิดชอบการมีมนุษยสัมพันธ์ ความเสียสละ ความอดุสาหะ ความมีวินัยในตนเอง พบว่า คุณลักษณะของพยาบาลแต่ละด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในอาชีพพยาบาล พยาบาลที่มีลักษณะที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพพยาบาลจะมีความรู้สึกรับชอบ มีความสุขและสนุกสนานกับการทำงาน จะทุ่มเทกายใจในการทำงานและมีความสำเร็จในการทำงาน

2.5 จำแนกตามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลต่างกัน มีบุคลิกภาพ ด้านสติปัญญา (B) มโนธรรม (G) และความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 6 ที่ว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนนบุคลิกภาพ แต่ละด้านของนักเรียนพยาบาล พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ดี มีบุคลิกภาพ ด้าน สติปัญญา (B) สูง มีมโนธรรม (G) สูง และความวิตกกังวล (O) ต่ำกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ไม่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ดี ซึ่งได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ จะทำให้นักเรียนพยาบาลมีลักษณะนิสัยเฉลียวฉลาด รอบคอบ มีวิจารณญาณในการแก้ปัญหา มีความรับผิดชอบ มโนธรรมสูง ยึดมั่นในระเบียบ สนใจผู้อื่น เป็นคนใฝ่รู้ และมีความวิตกกังวลต่ำกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ไม่ดี อาจเนื่องมาจากนักเรียนพยาบาลทุกคนจะต้องใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในวิทยาลัยพยาบาล สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล จึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล สอดคล้องกับวิจิตร ศรีสะอ้าน (2519 : 17) ได้กล่าวว่า การศึกษาขั้นปริญญาอันเป็นงานสร้างบัณฑิต ต้องคำนึงถึง คุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาเป็นสำคัญ งานคุณภาพเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ ต่อเมื่อสถาบันอุดมศึกษาได้จัดสภาพแวดล้อมต่างๆอย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้บัณฑิตพัฒนาศักยภาพทางด้านบุคลิกภาพ สติปัญญา ตลอดจนการรู้จักแก้ปัญหาอย่างเฉลียวฉลาด และสอดคล้องกับคอสมาเยอร์ (Klausmeier. 1985 : 46) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ผ่านช่วงเวลาในสถานศึกษานั้น ทำให้เกิดการสั่งสมของบุคลิกภาพ ซึ่งนำไปสู่การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ทำให้มีอุดมโนทัศน์ทางบวก รู้จักการควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งคุณสมบัติที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลและสังคมด้วย เมื่อนักเรียนพยาบาลมีการปรับตัวที่ดีย่อมส่งผลทำให้นักเรียนพยาบาลมีความเชื่อมั่นและมีความภาคภูมิใจในตนเอง ตระหนักในคุณค่าและภาระหน้าที่ของตน มีความพร้อมที่จะรับประสบการณ์ใหม่และสนใจเข้าร่วมกิจกรรมรอบตัว มีจิตใจหนักแน่น มั่นคง

ไม่ทอดย ไม้เคร่งเครียดหรือวิตกกังวลจนเกินเหตุ (นิภา นิษยาณ. 2520 : 230-232) ส่วนนักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ไม่ดี จะส่งผลต่อบุคลิกภาพด้วย เช่น ถ้าวิทยาลัยพยาบาลนั้นหรือส่งเสริมเรื่อง การแข่งขันมาก บุคลิกภาพของการจึงดี จึงเด่น อัจฉา เห็นแก่ตัวของนักเรียนจะ ปรากฏมากขึ้น การที่นักเรียนที่ต้องอยู่ในระเบียบอันเคร่งครัด ย่อมทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกว่าขาดอิสระภาพ ไม่กล้าแสดงออกและพร้อมที่จะต่อต้านเสมอและเมื่อนักเรียนเข้าอยู่ในสังคมของวิทยาลัย ย่อมมีการปรับตัวทำให้มีบุคลิกภาพคล้ายไปกับการปรับตัวนั้นๆ (วันดี ระเจริญ. 2531: 132-133 ; อ้างอิงมาจาก Adler. 1970)

2.5.1 จำแนกตามสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม (G) สูง และมีความวิตกกังวล (O) ต่ำกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ไม่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ดี จะมีลักษณะนิสัยยึดมั่นในระเบียบ รอบคอบ มีความรับผิดชอบ มโนธรรมสูง เป็นคนใฝ่รู้ และมีความวิตกกังวลต่ำกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ไม่ดี อาจเนื่องมาจาก นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพหรือบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดี ซึ่งได้แก่ ครูพยาบาลมีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี สอนเป็นลำดับขั้น เข้าใจง่าย ตั้งใจสอน เอาใจใส่ ชักถามผู้เรียน มีการใช้สื่อการสอนและอุปกรณ์การสอนที่ตรงตามจุดประสงค์ทางการเรียน จะทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ สนใจและกระตือรือร้นที่จะใฝ่หาความรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักเรียนพยาบาลที่ดีจะทำให้นักเรียนกล้าซักถามเมื่อเกิดความสงสัยในบทเรียน ทำให้นักเรียนพยาบาลมีความวิตกกังวลลดลง ดังที่เพอร์กี (นันทนา น้าฝน. 2538 : 81 - 82 ; อ้างอิงมาจาก Purkey. 1970) กล่าวว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูพยาบาลและนักเรียนพยาบาลที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนพยาบาลพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะแบบตามพยาบาลวิชาชีพขึ้นในตนเองได้นั้น พฤติกรรมการแสดงออกของครูพยาบาล และประสบการณ์ที่จัดให้แก่ นักเรียนพยาบาล เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง บรรยากาศในการเรียนการสอน ที่ครูพยาบาลสามารถสร้างขึ้นเพื่อพัฒนาภาพพจน์ของนักเรียนพยาบาลให้มีต่อตนเองในทางที่ดี และสอดคล้องกับบรรณพคุณพันธ์ (2522 : 61) ที่กล่าวว่า ถ้าบรรยากาศในการเรียนการสอนดี มี ประสิทธิภาพ ย่อมทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นบัณฑิตที่ทรงไว้ซึ่งความรู้ ความสามารถและมีคุณธรรมตามความมุ่งหมายของวิทยาลัย ส่วนนักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ไม่ดี ได้แก่ ครูผู้สอนไม่ตั้งใจสอน ขาดความพร้อมในการสอน ขาดสื่ออุปกรณ์การสอน ที่จะกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียน จะส่งผลให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ขาดความมั่นใจในการนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ทำให้นักเรียนมีความวิตกกังวลได้

2.5.2 จำแนกตามสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน ดี มีบุคลิกภาพ ด้านสติปัญญา (B) และ ด้านมโนธรรม (G) สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนไม่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 แสดงว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนที่ดี มีลักษณะนิสัยเฉลียวฉลาด ถ้าคิดมีวิจารณญาณในการแก้ปัญหา รอบคอบ มีความรับผิดชอบ มโนธรรมสูง สนใจผู้อื่น เป็นคนใฝ่รู้มากกว่านักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนไม่ดี อาจเนื่องมาจาก นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน ดี ได้แก่ ลักษณะการจัดบริการต่างๆ ที่วิทยาลัยพยาบาลจัดให้นักเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกและพัฒนาตนเองของนักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมจะช่วยให้ นักเรียนพยาบาลได้รับประสบการณ์ชีวิตในวิทยาลัย มีส่วนร่วมในการทำงาน การตัดสินใจ การปรับบุคลิกภาพและการรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในสังคม (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530 : 144-145) สอดคล้องกับมันทนา แขวงโสภา (2538 : 46) ที่กล่าวว่า กิจกรรมที่ทางวิทยาลัยพยาบาลจัดให้นักเรียนพยาบาล เป็นการฝึกการเข้าสังคม การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สร้างความมีระเบียบวินัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิทยาลัยพยาบาล การบริการแนะแนวทางการศึกษา จะช่วยให้นักเรียนพยาบาลที่มีปัญหาทางการเรียน การปฏิบัติงาน มีความสามารถในการปรับตัว อดทนต่ออุปสรรค พยายามแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองให้ประสบความสำเร็จได้ การให้บริการห้องสมุด จะช่วยให้นักเรียนพยาบาลได้ค้นคว้าหาความรู้ ฝึกการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งผลให้เป็นผู้ที่ใฝ่รู้ได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของประภาศรี สุฉันทบุตร (2522 : 15) ที่ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในทัศนะของนักศึกษาพบว่า บรรยากาศการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย ด้วยการส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยที่มหาวิทยาลัยจัดสภาพแวดล้อมให้อ่านยืมต่อการค้นคว้าด้วยตนเอง จะสร้างประสบการณ์ที่ดี ก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีงามและเป็นการริเริ่มนิสัยทางการเรียนที่ดี การบริการด้านสุขภาพ การให้บริการด้านอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ ที่มีคุณภาพและมีจำนวนเพียงพอ จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนพยาบาลมีสุขภาพแข็งแรง ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จของการศึกษา ส่วนนักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนไม่ดี จะทำให้เบื่อหน่าย อึดอัดใจ ท้อทอยในการเรียนและการปฏิบัติงานได้

2.5.3 จำแนกตามสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ดี มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม(G) สูง และมีความวิตกกังวล (O) ต่ำกว่านักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ปานกลางและไม่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดง

ว่า นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ดี จะมีลักษณะนิสัยยึดมั่นในระเบียบรอบคอบ มีความรับผิดชอบ มโนธรรมสูง สนใจผู้อื่น เป็นคนใฝ่รู้ และมีความวิตกกังวลต่ำ อาจเนื่องจาก ลักษณะอาคารสถานที่ ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน ได้แก่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติงาน ห้องสมุด โรงอาหารและสนามกีฬา รวมทั้งการตกแต่งอาคารสถานที่ที่สะอาด สวยงามและความปลอดภัย จะทำให้ผู้เรียนเกิดความตื่นตัว และกระตือรือร้นที่จะเรียน ดังที่สุพิชญา ธีรกุลและคนอื่นๆ (2524 : 182-187) กล่าวว่า สถานที่มีส่วนช่วยสร้างความรู้สึกละและสร้างบรรยากาศของการเรียน จะทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกเบื่อ ช่วยให้สังคมของนักเรียนดีขึ้น ทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ระเบียบวินัยและข้อบังคับต่างๆ ได้ดี ส่วนนักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ปานกลางและไม่ดี ได้แก่ สภาพอาคารสถานที่ที่ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ให้เกิดความงามแล้ว นักเรียนจะเฉยเมย ไม่ยินดียินร้ายกับสภาพอาคารสถานที่ที่ไม่สวยงาม ถ้าสถานที่เรียนมีเสียงดัง รบกวนการเรียน จะทำให้รู้สึกรำคาญ หงุดหงิด เครียด กระวนกระวายใจและเหน็ดเหนื่อยได้ เสียงรบกวนเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจในการสื่อสารความหมายระหว่างครูกับนักเรียน การปลั่งเสียงพูดให้ดังขึ้น เพื่อแข่งเสียงรบกวนต่างๆ อาจทำให้เหน็ดเหนื่อยและเครียดได้ (วิจิตร วรุตบางกูร. 2524 : 150 - 157)

2.6 จำแนกตามการปรับตัวในหอพัก

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพักต่างกัน มีบุคลิกภาพด้าน ความวิตกกังวล (O) และ การพึ่งตนเอง (Q_2) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 7 ที่ว่า นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพักต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนนบุคลิกภาพแต่ละด้านของนักเรียนพยาบาล พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพักปานกลางและไม่ดี มี บุคลิกภาพ ด้าน ความวิตกกังวล (O) และการพึ่งตนเอง (Q_2) สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพัก ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพัก ปานกลางและไม่ดี มีลักษณะนิสัยยึดความคิดของตนเป็นใหญ่ ชอบทำอะไรด้วยตนเอง เชื่อมมั่นในตัวเอง มีความวิตกกังวลสูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพัก ดี อาจเนื่องจาก นักเรียนที่เข้ามาเรียนในวิทยาลัยพยาบาลสี่เหล่าทัพ ทุกคนจะต้องอยู่ประจำโดยพักรวมกันในหอพักของวิทยาลัยพยาบาล ซึ่งการจัดหอพักนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ นักเรียนมีที่อยู่อาศัยในขณะที่ศึกษา ตลอดจนเพื่อปรับพฤติกรรมของนักเรียนให้มีระเบียบวินัย ได้เรียนรู้กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและค่านิยมและให้นักเรียนได้รับบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบที่ควรปฏิบัติอย่างถูกต้อง มีความสามารถในการพัฒนาความสัมพันธของ นักเรียนกับบุคคลอื่นได้ ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักการใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นๆ ในสังคม (กรมตำรวจ.

2540 : 2) ความสัมพันธ์ของนักเรียนกับเพื่อนและครูที่ให้คำปรึกษาในหอพัก สภาพความเป็นอยู่ในหอพัก การบริการที่นักเรียนจะได้รับในหอพัก มีความสำคัญต่อการปรับตัวด้านอารมณ์และด้านสังคมของนักเรียนพยาบาลด้วย ถ้านักเรียนพยาบาลไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน จะทำให้นักเรียนรู้สึกโดดเดี่ยว ขาดความรักความอบอุ่น ต้องทำงานโดยลำพัง ก่อให้เกิดความวิตกกังวลได้ ส่วนนักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพัก คือ จะได้รับการยอมรับจากเพื่อน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกิดความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีการแสดงออกที่เหมาะสมและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ดังที่ สุรวดี บุญดวงค์ (2539 : 1 , 23) กล่าวว่า การจัดบริการหอพักเป็นบริการสำคัญอย่างหนึ่งที่สถาบันอุดมศึกษา ใช้เป็นแหล่งเสริมสร้างพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ การปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม รู้จักรับผิดชอบต่อส่วนรวม และอำนวยความสะดวกในการศึกษาเล่าเรียน นักศึกษาพยาบาลจะต้องมีการปรับตัว และเตรียมความพร้อมในหลายๆด้าน เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ความเป็นอยู่ กฎระเบียบของสถาบัน สิ่งเหล่านี้ล้วนผลักดันให้ นักศึกษาพยาบาลต้องพบกับปัญหาและต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการปรับตัว (อุทัยวรรณ หวังชูขอบ. 2536 : 47) ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของแองกัส (Angus. 1982 : 669) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาและแหล่งที่นักศึกษาขอคำแนะนำ พบว่า การจัดบริการหอพักมีผลกระทบอย่างมากต่อการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาทางการเรียนมากกว่าปัญหาส่วนตัว ปัญหาการประกอบอาชีพและปัญหาทางสังคม นักศึกษาที่อยู่ประจำหอพักและประเภทเดินเรียนจะประสบปัญหาไม่แตกต่างกันและจะขอคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาจากผู้อื่นแตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่จะขอคำแนะนำจากเพื่อนในหอพักเดียวกัน

2.7 จำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ต่างกันมีบุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 8 ที่ว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้องต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนนบุคลิกภาพ แต่ละด้านของนักเรียนพยาบาล พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ไม่ดีและปานกลาง มีบุคลิกภาพ ด้านความ วิตกกังวล (O) สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง คือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาพยาบาลรุ่นพี่เป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาลรุ่นน้องเป็นอย่างมาก เนื่องจาก มีการปฏิสัมพันธ์กันในกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมรับน้องใหม่ การส่งรุ่นพี่ การแสดงความยินดีกับบัณฑิต การปรึกษาหารือเรื่องการเรียนกับรุ่นพี่ การช่วยเหลือของรุ่นพี่ต่อรุ่นน้องในการปรับตัว

เมื่อเข้าสู่สถาบันการศึกษา การทำงานร่วมกันและร่วมมือกันในการเรียนรู้ ลักษณะการปฏิสัมพันธ์กัน อาจประกอบไปด้วย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การทำรายงานการศึกษา ร่วมกัน การทำงานในโครงการเดียวกันและการร่วมฝึกปฏิบัติการพยาบาลร่วมกัน ความสัมพันธ์ในกลุ่มทำให้เกิดความผูกพันเป็นพวกพ้อง รักกันฉันท์พี่น้อง นอกจากนี้การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน การเอาใจเขามาใส่ใจเรา เป็นการกระทำที่ประสานร่วมมือกัน ทำให้เกิดการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกัน รู้จักเสียสละ มีน้ำใจ สร้างความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม (นันทนา น้ำฝน. 2538 : 87- 88) ประกอบกับการศึกษาวิชาชีพพยาบาลจะมีลักษณะแตกต่างจากวิชาชีพอื่นๆ คือ นักเรียนพยาบาลจะต้องศึกษาเกี่ยวกับมนุษย์ ปฏิบัติโดยตรงกับชีวิตมนุษย์ ซึ่งไม่ได้อยู่ในภาวะที่จะทดลองได้ และถูกปลูกฝังให้มีความตระหนักถึงความสำคัญของชีวิตมนุษย์เป็นอันดับแรก พร้อมทั้งถูกคาดหวังว่าจะทำงานได้ถูกต้อง ไม่มีข้อผิดพลาด ในขณะที่ฝึกปฏิบัติ นักเรียนพยาบาลจะต้องได้รับการนิเทศงานอย่างใกล้ชิดจากพยาบาลและครูประจำฝึก ให้นักเรียนพยาบาลเกิดความรู้สึก อึดอัด ไม่เป็นส่วนตัว รู้สึกตื่นเต้น กลัวว่าจะทำงานผิดพลาด จนก่อให้เกิดความเครียดและวิตกกังวลได้ เมื่อนักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ไม่ดีและปานกลาง เมื่อมีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นนักเรียนพยาบาลจะไม่กล้าเข้าไปขอความช่วยเหลือจากรุ่นพี่รุ่นน้อง จึงทำให้มีความวิตกกังวลสูง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เดิมศักดิ์ คทวณิช (2540 : 123) ที่ได้ศึกษา ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ พบว่า ปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน บรรยากาศทางการเรียน และสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล ได้แก่ สัมพันธ์ภาพระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง สัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนกับเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ดี เวลาที่นักเรียนพยาบาลมีปัญหาเกิดขึ้น จะเข้าไปขอความช่วยเหลือจากนักเรียนพยาบาลรุ่นพี่รุ่นน้องได้ จึงทำให้นักเรียนพยาบาลมีความวิตกกังวลน้อยกว่า ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยาและคนอื่นๆ (2527 : 18- 23) ที่ได้ศึกษาลักษณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาพบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่มาจากภูมิถิ่นฐานแตกต่างกันเมื่อต้องมาเผชิญกับสิ่งแวดล้อมที่แปลกใหม่ในมหาวิทยาลัย จะมีความรู้สึกตื่นเต้น ไม่ค่อยมีความมั่นใจในตนเองและรู้สึกเหงา นักศึกษารุ่นพี่จะเป็นผู้มีบทบาทและความสัมพันธ์กับ นักศึกษาใหม่ ในการให้คำปรึกษาทั้งในด้านการเรียนและการดำเนินชีวิตในวิทยาลัย

2.8 จำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนต่างกัน มีบุคลิกภาพ ด้าน สถิติปัญญา (B) ความมั่นคงทางจิตใจ (C) มโนธรรม (G) ความกล้าหาญ (H) ความอ่อนโยน (I) ความวิตกกังวล (O) การพึ่งตนเอง (Q₂) การควบคุมอารมณ์ (Q₃) และ ความเครียด (Q₄) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 9 ที่ว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนต่างกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนนบุคลิกภาพ แต่ละด้านของนักเรียนพยาบาล พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดี มีบุคลิกภาพ ด้าน สถิติปัญญา (B) สูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไม่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดี มีลักษณะนิสัยเฉลียวฉลาด กล้าคิด รอบคอบ ทันสมัยต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน มีวิจารณญาณในการแก้ปัญหาสูงกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไม่ดี อาจเนื่องมาจากกลุ่มเพื่อนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิต ถ้าหากนิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ ได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อน นิสิตจะสามารถเรียนรู้บทบาทของคนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน ช่วยให้เกิดความรู้สึกรอบอุ้มใจ มีความมั่นคง เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีสุขภาพจิตที่ดี สามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ศุภวดี บุญญวงศ์, 2539 : 19) กลุ่มเพื่อนจะตอบสนองความสนใจของนักศึกษา ที่ไม่ได้รับการตอบสนองด้านวิชาการหรือมีความล้มเหลวทางวิชาการมาแล้ว กลุ่มเพื่อนจะช่วยฝึกการเข้าสังคม และการสร้างสัมพันธ์ส่วนตัวมีผลทำให้นักศึกษาสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ช่วยฝึกทักษะทางสังคม ช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพที่มั่นคง (Feldman and Newcomb, 1976 : 325 -230) และการที่นักเรียนพยาบาลอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ดี เมื่อเกิดปัญหา กลุ่มเพื่อนจะช่วยกันแก้ปัญหาทำให้นักเรียนพยาบาล มีวิจารณญาณในการแก้ปัญหาสูง กล้าคิด รอบคอบ สอดคล้องกับเคลแมน (Kelman, 1969 : 399-401) ที่กล่าวว่า การที่นักศึกษาเข้ากลุ่มจะทำให้ นักศึกษาไม่รู้สึกละโดดเดี่ยว รู้จักตนเองและยอมรับตนเอง สามารถปรับตัวและพัฒนาตนเองได้ ส่วนนักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไม่ดี จะรู้สีกว่าหวาดโหดเดียว ไม่ได้รับความสนใจจากคนรอบข้าง รู้สึกหมดคุณค่า ไม่สามารถปรับตัวได้ เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ไม่สามารถแก้ปัญหาได้

นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดี มีบุคลิกภาพ ด้าน ความมั่นคงทางจิตใจ (C) สูง มีความกล้าหาญ (H) สูงและมีความเครียด (Q₄) ต่ำกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไม่ดีและปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดี มีลักษณะนิสัยอารมณ์มั่นคง ควบคุมตนเองได้ อดทน แก้ปัญหาด้วยเหตุผลและกฎเกณฑ์ ของสังคม กล้าเผชิญ เชื้อมั่นในตัวเอง ชอบทำและคิดอะไรใหม่ ๆ ริเริ่ม สร้างสรรค์ ชอบช่วยเหลือ ผู้อื่น มีความเครียด ต่ำกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไม่ ดีและปานกลาง อาจเนื่องมาจาก กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย หากกลุ่มเพื่อน มีความเป็นกันเอง เข้าอกเข้าใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จะทำให้นักเรียนพยาบาลเกิดความรู้สึก อบอุ่นใจ ผูกพันกัน ชอบคิดและทำสิ่งต่างๆร่วมกัน และมีความเชื่อมั่นในตนเอง เพื่อนจึงเป็นส่ ่นสนับสนุนทางสังคมประการแรกที่ทำให้นักเรียนปรับตัวได้เมื่อมีปัญหา จึงส่งผลทำให้นักเรียน พยาบาลมีความเชื่อมั่นและมีความภาคภูมิใจในตนเอง อบอุ่นเป็นมิตร กล้าที่จะเผชิญกับความจริง ในชีวิต มีจิตใจหนักแน่น มั่นคง ควบคุมอารมณ์ได้ ไม่เคร่งเครียดหรือวิตกกังวลจนเกินเหตุ อยู่ ร่วมกับเพื่อนได้อย่างมีความสุข ย่อมปรารถนาที่จะมีความสัมพันธ์กับคนอื่นเพิ่มขึ้นและมีทัศนคติที่ ดีต่อคนทั่วไป (นิภา นิธยาชน. 2520 : 230-232) ส่วนนักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไม่ดีและปานกลาง จะเข้ากับกลุ่มเพื่อนไม่ได้ ทำให้เกิดความตึงเครียด ทางอารมณ์และมีความสุข สอดคล้องกับอัลแมน (เมตตา จินดารักษ์. 2525 : 48 ; อ้างอิงมาจาก Ullman, 1957) ที่กล่าวว่าวัยรุ่นที่มีปัญหาสัมพันธ์ภาพกับเพื่อน จะมีปัญหาด้านการเรียน และปัญหา ทางอารมณ์ตามมาด้วย

นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดีและปานกลาง มี บุคลิกภาพ ด้าน มโนธรรม (G) สูง มีการควบคุมอารมณ์ (Q₃) สูง มีการพึ่งตนเอง (Q₂) สูงและมี ความวิตกกังวล (O) ต่ำกว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไม่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดีและปานกลาง มีลักษณะนิสัยขบถนั้น มีความรับผิดชอบ มโนธรรม สูง รอบคอบ สนใจผู้อื่น เป็นคนใฝ่รู้ ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี เจ้าระเบียบ เชื้อมั่นใน ตนเอง มีความวิตกกังวลต่ำ อาจเนื่องมาจาก นักเรียนพยาบาล จะต้องจากครอบครัว สังคมเดิมเข้า มาอยู่ในสังคมสิ่งแวดล้อมใหม่ที่แตกต่างจากการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผู้วิชาชีพการพยาบาล ที่ ต้องมีความรับผิดชอบและการตัดสินใจด้วยตนเองมากขึ้น ในการอยู่ร่วมกัน นักเรียนพยาบาลจะมี ปฏิบัติงานร่วมกัน ทำให้มีโอกาสดำเนินการเปลี่ยนแปลงปัญหาและประสบการณ์ร่วมกัน (สุมาลี สุวรรณ ภัคดี. 2540 : 103 ; อ้างอิงมาจาก Garrison. 1965) โดยเฉพาะนักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ดี จะทำให้นักเรียนพยาบาลเกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน ผูกพันกัน ชอบทำกิจกรรมร่วมกัน เมื่อขึ้นปฏิบัติงานก็จะคอยช่วยเหลือกัน เป็นผู้ร่วมงานและผู้ตามที่ดี เคารพในความคิดเห็นของเพื่อน สอดคล้องกับบุปผา การ์เวท (2527 : 50) ที่กล่าวว่า การคบเพื่อน

ทำให้นักศึกษามีวุฒิภาวะทางอารมณ์และมีความมั่นใจในตนเองสูง ส่วนนักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ไม่ดี เมื่อขึ้นปฏิบัติงานจะทำแต่งานของตนเอง ไม่สนใจผู้อื่น เมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานจะไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ไม่มีเพื่อนคอยช่วยเหลือ ส่งผลให้มีความวิตกกังวลในการปฏิบัติงานสูง สอดคล้องกับกรอนลันด์ (เดิมศักดิ์ ทวณิช. 2540 : 35 ; อ้างอิงมาจาก Gronlund. 1959) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีปัญหาด้านสัมพันธ์ภาพกับบุคคลอื่นมักจะมีปัญหาด้านการเรียนด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความขัดแย้งในกลุ่มเพื่อน อาจทำให้การเรียนไม่มีประสิทธิภาพและทำให้เกิดความตึงเครียดทางอารมณ์และไม่มีความสุข และสอดคล้องกับผลการวิจัยของรัตนศิริพานิช (2530 : 60) ที่ได้ศึกษาปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาไทย ศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า นักศึกษามีปัญหาในการปรับตัวด้านการเรียนการสอนมากที่สุด คือ มีความรู้สึกว่าการแข่งขันในการเรียน วิตกกังวลมากเกี่ยวกับการเรียน แบ่งเวลาเรียนไม่ถูกและรู้สึกว่าตัวเองไม่อบอุ่นมั่นคง รองลงมา คือ ปัญหาการปรับตัวด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกันกับเพื่อน คือ รู้สึกว่าตนเองว่าห่วยเมื่อขาดเพื่อน รู้สึกเกรงใจเพื่อนเมื่อไปขอความช่วยเหลือ รู้สึกว่าเพื่อนไม่จริงใจต่อกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ได้ข้อมูลที่เป็นแนวทางในการคัดเลือกนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ ว่า ถ้าจะคัดเลือกนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ ควรคัดเลือกให้มีบุคลิกภาพดังนี้ มีองค์ประกอบการเข้าสังคม (A) องค์ประกอบด้านสติปัญญา (B) องค์ประกอบด้านมโนธรรม (G) องค์ประกอบด้านความอ่อนโยน (I) องค์ประกอบด้านความระแวดระวัง (L) องค์ประกอบด้านความอิสระเสรี (Q₁) องค์ประกอบด้านการพึ่งตนเอง (Q₂) องค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ (Q₃) อยู่ในระดับปานกลางและองค์ประกอบด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N⁺) องค์ประกอบด้านความวิตกกังวล (O⁺) องค์ประกอบด้านความเครียด (Q₄⁺) องค์ประกอบด้านความมั่นคงทางจิตใจ (C⁻) องค์ประกอบด้านการแสดงออก (E⁻) องค์ประกอบด้านความร่าเริง (F⁻) องค์ประกอบด้านความกล้าหาญ (H⁻) และองค์ประกอบด้านจินตนาการ (M⁻) ซึ่งอนุโลมให้มีความเชื่อมโยงกันไปเล็กน้อยได้ ดังนั้นผู้บริหารของวิทยาลัยพยาบาลและอาจารย์ ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล ให้ความสำคัญเอาใจใส่นักเรียนพยาบาลอย่างใกล้ชิด และปรับปรุงบุคลิกภาพที่

มีความเบี่ยงเบนไปเล็กน้อย ให้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมโดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยาเข้าช่วย เช่น การเสริมแรง การชี้แนะ การใช้เทคนิคแม่แบบ กิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น

1.2 เนื่องจากบุคลิกภาพเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ ตามสภาพแวดล้อมและงานอาชีพจึงน่าจะนำคุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับระดับชั้นปี เหล่าทัพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล การปรับตัวในหอพัก ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทาง เพื่อฝึกอบรมและส่งเสริมบุคลิกภาพแก่นักเรียนพยาบาล ควรมีการจัดกิจกรรมบางอย่าง เช่น การจัดบริการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคลเพื่อลดความวิตกกังวลและความเครียด ส่งเสริมให้นักเรียนพยาบาลทำกิจกรรมต่างๆร่วมกันในหอพัก เพื่อให้ นักเรียนมีการปรับตัวที่ดีและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาล โดยให้มองเห็นคุณค่าและความสำคัญของการประกอบวิชาชีพ จัดสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลให้เหมาะสม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนพยาบาลพัฒนาศักยภาพทางด้านบุคลิกภาพได้ ซึ่งเป็นผลดีที่จะทำให้ปรับตัวอย่างกระตือรือร้นในด้านบุคลิกภาพเมื่อสำเร็จไปเป็นพยาบาลแล้ว

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขและนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลอื่น ๆ เหล่าทัพ ว่ามีเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพที่คล้ายคลึงหรือแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบัณฑิตพยาบาล ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว กับนักเรียนพยาบาลที่กำลังศึกษาอยู่

2.3 ควรมีการศึกษามูลนิธิของบุคคลในสายวิชาชีพอื่นๆ ที่ทำงานในโรงพยาบาล จะมีบุคลิกภาพที่คล้ายคลึงหรือแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

2.4 ควรมีการใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น กิจกรรมกลุ่ม การปรับพฤติกรรม เป็นต้น เพื่อใช้พัฒนาบุคลิกภาพบางอย่างที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์ปกติ เช่น องค์ประกอบด้านความวิตกกังวล(O^+) องค์ประกอบด้านความเครียด (Q_4^+) องค์ประกอบด้านความมั่นคงทางจิตใจ (C^-) องค์ประกอบด้านการแสดงออก (E^-) องค์ประกอบด้านความร่าเริง (F^-) องค์ประกอบด้านความกล้าหาญ (H^-) และองค์ประกอบด้านจินตนาการ (M^-) เป็นต้น

•

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. สุขภาพจิตในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
- _____. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- กองงานวิทยาลัยพยาบาล สังกัดงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วย การศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์และผลคุณวุฒิขั้นสูง. กรุงเทพฯ : 2526.
- กุลธิดา รงค์จิตประภัสร์. การสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF(ฟอร์ม A) ใน นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535. อัดสำเนา.
- เกษร จีจุมปิ่น. การอบรมเลี้ยงดูที่มีต่ออรรถภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- กันยา สุวรรณแสง. บุคลิกภาพและการปรับตัว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา, 2536.
- คณะอนุกรรมการศึกษาและวิจัยทางการศึกษา. “องค์ประกอบด้านบุคลิกภาพในการกำหนดสมรรถภาพของพยาบาลวิชาชีพ,” ใน รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- จุฑาทิพ วงษ์สุวรรณ. การสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF(ฟอร์ม A) ในกลุ่มประชาชนทั่วไป ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535. อัดสำเนา.
- จินตนา ยูนิพันธ์. การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการพยาบาลศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- จันทร์จิรา วงษ์ขมทองและคนอื่นๆ. รายงานการวิจัย เรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงาน คุณลักษณะและความพึงพอใจในงานของผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2533 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สถาบันอุดมศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยกรุงเทพคริสเตียน, 2536.
- จันทร์จิรา เหล่าพงษ์นันทน์ . การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะกับความพึงพอใจในอาชีพของพยาบาล สังกัดสำนักงานแพทย์ กรุงเทพ . ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

- จำเนียร สุขหลาย. การวัดผลและเทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่าง. เอกสารประกอบคำบรรยายใน
การอบรมหลักสูตรคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2528.
- เฉลียว บุรีภักดี. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : 2517.
- ชมพูนุท พงษ์ศิริ. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของ
นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- เชิดศักดิ์ โฉวสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2520.
- ครุณี ขุนหวัด พิมพา สมพงษ์และไพเราะ ผ่องโชค. รายงานผลการวิจัยเรื่องทัศนคติต่อวิชาชีพ
พยาบาลของนักศึกษาพยาบาล. ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล, 2523.
- ดวงฤดี ช่วยขำ. ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
สุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- ดุษฎี ชุมสาย. จิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2514.
- เต็มศักดิ์ คทวนิช. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของ
นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต
เทคนิคกรุงเทพ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- เตือนใจ เกตุษา. การสร้างแบบทดสอบ 1. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2532.
- ตำรวจ, กรม. เอกสารประกอบการพิจารณารับวิทยาลัยพยาบาลตำรวจเป็นสถาบันบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. เล่ม 2 กรุงเทพฯ : วิทยาลัยพยาบาลตำรวจสำนักงานแพทย์
ใหญ่ กรมตำรวจ, 2540. อัดสำเนา.
- ทองเรือน อมรัชกุล. “ การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม, ” กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียนพินิจโลก.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
- ทิพาพันธ์ ศศิธรเวชกุล. “ มนุษย์สัมพันธ์กับงานพยาบาล, ” วารสารพยาบาลศาสตร์. 4(1) : 17 ;
มกราคม - มีนาคม 2529.
- ทัศนา บุญทอง. “ การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในวิชาชีพการพยาบาล, ” ใน การสัมมนาพยาบาล
ศาสตร์แห่งชาติครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2533.

ธาดา ปุณศรี. การปรับตัวทางสังคมในสถานศึกษาของนักเรียนพลตำรวจ สังกัดกองกำกับการตำรวจภูธร 7 จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533. อัดสำเนา.

ธีรเดช ฉายอรุณ. ลักษณะบุคลิกภาพของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วัดโดยแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534. อัดสำเนา.

นงเยาว์ สมพิทยานุรักษ์. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวในหอพักของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

นวลละออ สุภาพล. ทฤษฎีบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

นิภา นิธยาน. “การปรับตัวและบุคลิกภาพ,” ใน จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต. กรุงเทพฯ : สารศึกษาการพิมพ์, 2520.

นิภา พุทธสุวรรณ. สภาพแวดล้อมหอพักของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในกรุงเทพมหานครในทศวรรษของผู้บริหารและนิสิตนักศึกษาหอพัก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

นันทนา น้าฝน. เอกลักษณ์ของพยาบาลวิชาชีพ. กรุงเทพฯ : เทมการพิมพ์, 2538.

บ. ประดิษฐ์วิช (นามแฝง). คู่มือการพยาบาลภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2527.

บุหงา ไสวภาค. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักศึกษาที่เป็นสมาชิกใหม่ สมาชิกระดับหน่วยภาค และ สมาชิกระดับชาติ ขององค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยวิทยาลัยเกษตรกรรม ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2539. อัดสำเนา.

บุญเชิญ ภิญโญอนันตพงษ์. การวัดผลทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.

บุญส่ง นิลแก้ว และวิไลวรรณ ยามาดี. การคัดแปลงสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบและวิเคราะห์บุคลิกภาพของนักศึกษาไทยระดับมหาวิทยาลัย. เชียงใหม่ : ฝ่ายผลิตตำราและเอกสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2521.

- บุปผา การ์เวท. สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- ประคอง เกื้ออนการ. การศึกษามูลคณภาพของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยใช้แบบทดสอบ 16 PF. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- ประพิมพรรณ สุวรรณคุณ. การศึกษาความเครียดของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลนพรัตนราชธานี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- ประภา เชื้อภักดี. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบุคลิกภาพกับผลการปฏิบัติงานของพยาบาลศิริราช. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2526. อัดสำเนา.
- ประกาศรี สุฉันทบุตร. สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหงในทัศนะของนักศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- ปรารค์ทิพย์ อุจะรัตน์ ฉวีวรรณ โพธิ์ศรีและบุญนาค หิมพงษ์. “ความพร้อมในการปฏิบัติงานในฐานะพยาบาลวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต,” วารสารพยาบาลศาสตร์. 14 (4) : 40 ; ตุลาคม - ธันวาคม 2539.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์, 2530.
- พวงพยอม เดชฤทธิ์. การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของพยาบาลต่อนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านสูติกรรม. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : บริษัทฟิงเกอร์ปรีน แอนด์ มีเดีย จำกัด, 2536.
- พรทิพย์ อินทรวิเชียร. ลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลทหารเรือ ตามที่ประเมินโดยแบบทดสอบ 16 PF ฟอร์ม A. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539. อัดสำเนา.
- พัฒน์วดี เสรีนทวัฒน์และจริยา คมพยัคฆ์. รายงานการวิจัย ทัศนคติของนักศึกษาพยาบาลต่อวิชาชีพการพยาบาล. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล , 2531.
- พัน ทองชุมนุ. “กิจกรรมกับการพัฒนานักศึกษา,” วารสารศึกษาศาสตร์. 5 : 13 ตุลาคม 2531-2532.

- เพียรดี เปี่ยมมงคล. การศึกษามโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวลในการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาลรามาริบัติ.
 ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
 อัดสำเนา.
- ไพฑูรย์ สันถารัตน์. เสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะ
 ศึกษาศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- พาริศา อิบราฮิม. สาระแห่งวิชาชีพการพยาบาล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สยามเจริญพาณิชย์,
 2535.
- _____. “เมื่อพยาบาลเป็นผู้แทนของผู้ป่วย,” วารสารพยาบาล. 46 (4) : 249 ; ตุลาคม –
 ธันวาคม 2538.
- ภาวนา ใจประสาธ. การศึกษาคำร่างชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ .
 ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
 อัดสำเนา.
- มณทิรา เขียวยิ่ง, เจือจันทร์ เรื่องศรีและกนกวรรณ พุ่มทองดี. รายงานการวิจัยบุคลิกภาพของ
 นักศึกษาพยาบาล. ขอนแก่น : ภาควิชาการพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
 2531. อัดสำเนา.
- มหาวิทยาลัยมหิดล คณะพยาบาลศาสตร์. คำแนะนำสำหรับการสมัครเข้าศึกษาวิชาการพยาบาล.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2540.
- มันทนา แขวงโสภ. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ใน
 ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- เมตตา จินดารักษ์. ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มในการพัฒนาความสามารถในการปรับตัวทางสังคม
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี กรุงเทพมหานคร.
 ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
 อัดสำเนา.
- รัตนา ศรีพานิช. ได้ศึกษาปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาไทย ศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัย
 ธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สาขาวิชาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ธรรมศาสตร์, 2530. อัดสำเนา.

- ลัดดา แพทย์จรัส. การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา กับนักเรียน
นายร้อยตำรวจ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.
- ลัดดา อะยะวงส์. การทดสอบเชาว์ปัญญา. ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ,
 2529.
- วรรณะ แก้วมณีเอี่ยม. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านธุรกิจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
เขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- วลีวรรณ ศรีตะวิวัฒน์. ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่ม
ภาคเหนือ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536. อัดสำเนา.
- วิจิตร วรุตบางกูร. การวางแผนผังและพัฒนาสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ขนิษฐาการพิมพ์และ
โฆษณา, 2524.
- วิจิตร ศรีสะอาด. หลักการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2519.
- วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก. คู่มือนักเรียนพยาบาลกองทัพบก. กรุงเทพฯ : 2540. อัดสำเนา.
- วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ. คู่มือนักเรียนพยาบาลกองทัพอากาศ. กรุงเทพฯ : 2540. อัดสำเนา.
- วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ. คู่มือนักเรียนพยาบาลทหารอากาศ. กรุงเทพฯ : 2540. อัดสำเนา.
- วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. คู่มือนักเรียนพยาบาลตำรวจ. กรุงเทพฯ : 2540. อัดสำเนา.
- วินิตรา แน่นหนา. ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถาบันการศึกษา
พยาบาล เขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- วิไล ดังทัดสวัสดิ์. สภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจในทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา
พยาบาล. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- วัชรินทร์ แก้วลา. สภาพแวดล้อมสังคมในกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครู
นครราชสีมา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- วิญญา วิศาลาภรณ์. การความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบุคลิกภาพกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.

- วันดี ระเจริญ. บุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยราไพพรรณี, 2531.
- วัลภา ตันตโยทัย. “ หัวหน้าพยาบาลและการประกันคุณภาพการพยาบาลในโรงพยาบาล,” ประมวลการประชุมการพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. “งานสวัสดิการและบริการนิสิตนักศึกษา,” ในนิตินักศึกษา: หลักการแนวปฏิบัติและปัญหา. กรุงเทพฯ : ขนิษฐาการพิมพ์และโฆษณา, 2525.
- _____. งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยาและคนอื่น. รายงานการวิจัย เรื่อง นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- ศรีไพบุลย์ สังข์บัวสี. ผลการปฏิบัติงานและคุณลักษณะบุคลิกภาพของพยาบาลวิชาชีพ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539. อัดสำเนา.
- ศรีธนา วรรณวงศ์. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลงานภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2535. อัดสำเนา.
- ศุภวดี บุญวงศ์. รายงานการวิจัยเรื่องการแก้ปัญหาการปรับตัวของนิสิตในหอพักด้วยการให้คำปรึกษารายกลุ่ม. คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา, 2539. อัดสำเนา.
- สมคิด รักษาศักดิ์และประนอม โอทกานนท์. การจัดการเรียนการสอนในหอผู้ป่วย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- สมสร เชื้อหิรัญ. “ การสำรวจปัญหาสุขภาพจิตนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ศิริราชพยาบาล,” ใน รายงานการวิจัยคณะพยาบาลศาสตร์ศิริราชพยาบาล. กรุงเทพฯ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2523.
- สวนา พรพัฒน์กุล. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แสงรุ่งการพิมพ์, 2525.
- สิระยา สัมมาวาท. “ รายงานการวิจัยภาพลักษณ์ของพยาบาลตามความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาล,” วารสาร พยาบาลศาสตร์. 47 (1) : 40 ; มกราคม - มีนาคม 2540.
- สุชา จันทร์อม. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2525.
- สุทธธีรัตน์ พิมพ์พงศ์. การพัฒนาแบบทดสอบบุคลิกภาพความเป็นพยาบาล. ปริญญานิพนธ์ กศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

- สุริดา หงษาชาติ. ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถาบัน บุคลิกภาพและพฤติกรรมรับ
ข่าวสารกับความรู้และการตอบสนองต่อภาวะวิกฤตทางสังคมและสิ่งแวดล้อมของ
นักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
 อัดสำเนา.
- สุพิชญา ชีรกุลและคนอื่นๆ. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิทยาการ, 2524.
- สุมาลี สุวรรณภักดิ์. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลในเขตภาคใต้
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. หลักการกิจการนักศึกษา. กรุงเทพฯ : กองกิจการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2525.
- อรพิน หงวนศิริ. ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนรู้. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- อรพิน แสงสว่าง. ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษา
พยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536. อัดสำเนา.
- อรรณพ คุณพันธ์. การสร้างแบบสำรวจจำแนกตามสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.
- อารมณ วุฒิพฤษและจิราพร ชีระวัฒน์. “ ปัญหาและความต้องการประสบการณ์การเรียนรู้
 สอนของนักศึกษาพยาบาล,” ใน วารสารการพยาบาลศาสตร์. 3(4) : 25 - 26 ; ตุลาคม
- ธันวาคม 2528.
- อารีย์ สุขก้องวารี. การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ในสถาบันการ
ศึกษาพยาบาล เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2538. อัดสำเนา.
- อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม. บุคลิกภาพผิดปกติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์, 2523.
- อุทัยวรรณ หวังชูขอบ. “งานแนะแนวในวิทยาลัยพยาบาล,” วารสารการศึกษาพยาบาล. 4 : 47 ;
มกราคม 2536.
- อุบลรัตน์ หวายเจริญ. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบุคลิกภาพกับความสำเร็จในการฝึกบิน
ตามที่ประเมินโดยแบบทดสอบ 16PF ฟอร์ม B. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539. อัดสำเนา.

- อุษา เชาวลิค. ปัจจัยบางประการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเผชิญปัญหาของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรีชัยภูมิ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- อัจฉรา สุขารมณและอรพินทร์ ชูชม. รายงานการวิจัยเรื่ององค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการปรับตัว
ของนักเรียนวัยรุ่น. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- Adam, J. and Klein, L.R. “ Students in nursing school : consideration in assessing person
 characteristic,” Nursing Research. 19 : 362 – 365 ; winter, 1970.
- Adorian, Stephen J. “ The residence Hall Environment at An Urban College,” Dissertation
Abstracts International. 35: 4037 ; January, 1976.
- Aiken, Lewis R. Psychological Testing and Assessment. 7th ed. Boston : Allyn and Bacon,
 1991.
- Allport, W Gorden. Personality : A Psychological Interpretation. New York : John
 Wiley and Sons, Inc., 1973.
- Angus, Ivar Arlington. “ Self - Percieved Problems of College Students and Source from which
 They Seek Assistance,” Dissertation Abstracts International. 43 : 669 ; September,
 1982.
- Asprey, Y.M. “ Fillipino Personality Along Sixteen Personality Factor,” Psychological
Abstracts International. 68 : 1122 ; September , 1978.
- Braham, Virginia Z. “ Indentifying Effective Behavior of Nursing Instructor Through Critical
 Incidents,” Nursing Research. 14 : 65 - 69 ; winter, 1965.
- Cattell, Raymond B. “ Personality,” A Systematic Theoretical and Factual Study.
 New York : Mc Graw-Hill Book Company, Inc., 1957.
- Cattell, Raymond B. Personality and Social Psychology. Sand Diego : Robert L. Knapp,
 1964.
- Cattell, Raymond B, Herbert W. Eber and Maurice M. Tatsuoka. Handbook for The Sixteen
Personality Factor Questionnaire (16 PF). 6th ed. Illinois : Champaign, Institute for
 Personality and Ability Testing, Inc., 1970.

- David, Arthur Decoster. "Some Effects of Different Classroom Conditions upon Interpersonal Relationships Personal Adjustment and Achievement for College Freshmen," Dissertation Abstracts International. 31: 5789 -A ; May , 1971.
- Eichhorn, Elizabeth. "Managing Maladaptive Attitude Among Nursing Personal," Supervisor Nurse. 12 : 25 ; February, 1985.
- Eyseneck, H.J. "Personality in Primary School Children Part I," The British Journal of Educational Psychology. 38 : 109 - 112 ; July, 1969.
- Farmer, Eric W. Human Resource Management in Aviation. Great Britain : Billing and Sons. Ltd ., 1991.
- Feldman, K. A and Theodore M. New Comb. The impact of College on Student. Sanfrancisco : Joss Ye - Brass Publishers, 1976.
- Goodman, Dvaid. What's best for Your Child and You. New York : Association Press, 1972.
- Gunter, L.M. "The Developing Nursing Student Part II Attitude Toward Nursing as a Career," Nursing Research. 18 ; March, 1969.
- Henjum, Arnold. "A Study of Significance of Student Teachers Personality Characteristics," Journal of Teacher Education. 143-147; Summer, 1969.
- Hjelle, Larry A. and Ziegler, Daniel J. Personality theories. 3rd ed. New York : Mc Graw Hill, Inc., 1992.
- Hurd, Donal Fngene. "The Relationship of Effective Variables to College Achievement," Dissertation Abstracts International. 11 : 3793 - A ; May, 1971.
- Hurley, Theresa Anna. "A Study of Students Attitudes Toward Their Pediatric Nursing Affiliation in a Selected School of Nursing," Unpublished Master's Thesis. School of Nursing, Boston University, 1952.
- Hurlock, E.B. Adolescent Development. New York : Mc Graw-Hill Book Company, Inc., 1978.
- . Development Psychology. New York : Mc Graw-Hill Book Company, 1989.
- Jacobson, Magaret M. "Effective and Ineffective Behavior of Teachers of Nursing as Determined by their Students, " Nursing Research. 15 : 218 - 223 ; Summer, 1966.
- Karson, Samuel and Jerry W. O' Dell. A Guide to the Clinical Use of The 16 PF. Illinois : Institute for Personality and Ability Testing Inc., 1976.

- Kelman, H.C. "The Role of Group in Introduction of Theraputical Change," International Journal of Group Psychotherapy Effectiveness. New York : Mc Graw-Hill Book Company, 1969.
- Klausmeier, J.H. Education Psychology. 5 th. Ed. San Francisco : Harper and Row, 1985.
- Layman, Barbara Jean. "Perception of College Environment at Okalahoma State University by Incoming Freshman Students," Dissertation Abstracts International. 36 (11) : 7210- A ; May, 1975.
- Lorraine, K.R. "Achievement and Personality," Psychological Abstracts. 61 : 157 ; May , 1967.
- Lyman, H.B. Test Scores and What They Mean. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall, Inc., 1963.
- Morrison, Edward W and H. McIntyre. "Some Problems of teaching and learning with in Open University," Educational Research. 11 (3) : 25 -26 ; March, 1986.
- Pervin, Lawrence A. The Personality, Assessment and Research. 5th ed. New York : John wiley and sons, Inc., 1989.
- Reece, M. A. "Personality Characteristic and Success in Nursing Program," Nursing Research. 8 : 172-179 ; March, 1961.
- Rice, Janet Carol. "Relationship Among Major Education Goals Perception of Campus Environment and Personality for Junior College," Dissertation Abstracts International. 36 (2) : August, 1975.
- Ringness, Thomas A. Mental Health in the School. New. York: Randin House, 1968.
- Rodriguez , F.N. "Percentile norms for Argentine Subjects of 17 and 20 years of Age in R.B.Cattell 's 16 PF," Psychological Abstracts. 68 : 523 ; September , 1982.
- Russell, G.W. "The Personality of Zambian Student Teachers in Relation to their Social Behavior and Teaching Ability," Teacher Education in New Countries. 12 : 137-143 ; 1971.
- Sannikova, G.P. "The Relationship between Stable Individual Characteristics of Emotionality and Sociability," Psychological Abstracts. 70 : 638 ; September, 1983.
- Sherief, Corolyne W and Mazafer Sherief. Attitude : Ego - Involment and Change. New York : John Wiley and Sons, 1969.
- Smith, Jeanne E. "Personality Structure in Beginning Nursing Students : A Factor Analytic

- Study," Nursing Research. 17 : 140-144 ; May - June, 1968.
- Tetreault, A .I. " Selected Factors Associated with Professional Attitude of Baccalaureate Nursing Students," Nursing Research. 25 ; January - February, 1976.
- Thurstone, LL. " Attitude Can be Measured," Reading in Attitude Theory and Measurement. Edited by Martine Fishbein , New York : John Wiley and Sons , 1967.
- Triandis, Harry C. Attitude and Attitude Change. New York : John Wiley and Sons , 1971.
- Voorn, Randall Jay. " Environmental Fit : The Relationship Between Small Liberal Arts Colleges and Their Environments (College Environment), " Dissertation Abstract International. 52 : 1990.
- Whitla, Dean K. "Research in College Admissions," Educational Evaluation : New Roles, New Means. National Society for the Study of Education, 1969.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถาม

ที่ ทม 1007/ 3589

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

21 กันยายน 2541

เรื่อง ขออนุญาตให้นักเรียนพยาบาลตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร.อ.หญิงสุดาใจ ผาแก้วมณี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพมหานคร" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ คือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ประธาน

รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นักเรียนพยาบาล ตอบแบบสอบถามที่สอดคล้องวิชาซึ่งการพยาบาล . สภาแพทยศาสตร์วิทยาลัยพยาบาล, การปรับตัววินยหัก, ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง, ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน และแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF ในระหว่างเดือนกันยายน - ธันวาคม 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 3590

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

21 กันยายน 2541

เรื่อง ขออนุญาตให้นักเรียนพยาบาลตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร.อ.หญิงสุดาใจ ผาแก้วมณี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพมหานคร" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ คือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ

ประธาน

รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นักเรียนพยาบาล ตอบแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล, สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล, การปรับตัวในหอพัก, ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง, ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน และแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF ในระหว่างเดือนกันยายน - ธันวาคม 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 3591

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

21 กันยายน 2541

เรื่อง ขออนุญาตให้นักเรียนพยาบาลตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร.อ.หญิงสุตจิ ผาแก้วมณี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพมหานคร" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ คือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ

ประธาน

รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นักเรียนพยาบาล ตอบแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล, สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล, การปรับตัวในหอพัก, ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง, ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน และแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF ในระหว่างเดือนกันยายน - ธันวาคม 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 3592

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

21 กันยายน 2541

เรื่อง ขออนุญาตให้นักเรียนพยาบาลตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร.อ.หญิงสุดาใจ ผาแก้วมณี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพมหานคร" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ คือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ประธาน

รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นักเรียนพยาบาล ตอบแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล . สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล, การปรับตัวในหอพัก, ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง, ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน และแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF ในระหว่างเดือนกันยายน - ธันวาคม 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 3593

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

21 กันยายน 2541

เรื่อง ขออนุญาตให้นักเรียนพยาบาลตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร.อ.หญิงสุดาใจ ผาแก้วมณี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพมหานคร" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ คือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ประธาน

รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นักเรียนพยาบาล ตอบแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล . สภาแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล. การปรับตัวในหอพัก. ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง. ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน และแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF ในระหว่างเดือนกันยายน - ธันวาคม 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสีเกล้าทัพ กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามประกอบด้วย 6 ฉบับ ได้แก่

1. แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ระดับชั้นปี เหล่าทัพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF

2. แบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

3. แบบสอบถามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล ได้แก่

3.1 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

3.2 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน

3.3 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

4. แบบสอบถามการปรับตัวในหอพัก

5. แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง

6. แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการศึกษานกตึกของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสีเกล้าทัพ นักเรียนสามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบของนักเรียนไม่มีข้อใดถูกหรือผิด และไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนแต่อย่างใด ในการตอบแบบสอบถามนักเรียนไม่ต้องลงชื่อของนักเรียน คำตอบทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

ขอความกรุณาให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดและโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ร.อ. หญิง สุดใจ ผาแก้วมณี

นิติศปริญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถาม

1. แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนพยาบาล

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ()

1. ขณะนี้นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่
 - () ชั้นปีที่ 1
 - () ชั้นปีที่ 2
 - () ชั้นปีที่ 3
 - () ชั้นปีที่ 4
2. นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ใน
 - () วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก
 - () วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ
 - () วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ
 - () วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ
3. คะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.) ของภาคเรียนที่ 1/2541
 - () ระหว่าง 2.00 -2.25
 - () ระหว่าง 2.26-2.74
 - () ตั้งแต่ 2.75 ขึ้นไป

2. แบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

1. องค์ประกอบด้านความคิด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดของนักเรียนที่มีต่อวิชาชีพการพยาบาล เมื่อ
นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงข้อละ 1 เครื่อง
หมาย แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด
เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่แน่ใจ หมายถึง ข้อความนั้นค่อนข้างจะตรงกับความคิดของนักเรียนบ้าง
ไม่เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนน้อย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
1.	วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ช่วยเหลือเพื่อน มนุษย์.....					
2.	อาชีพพยาบาลต้องทำงานหนัก.....					
3.	พยาบาลต้องมีความอดทน					
4.	วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่สังคมยกย่อง.....					
5.	ครอบครัวของพยาบาล ได้รับการรักษาพยาบาลฟรี					
6.	วิชาชีพการพยาบาล ไม่เจริญก้าวหน้าเท่าวิชาชีพอื่น....					
7.	ผู้ที่มาเรียนพยาบาล ไม่จำเป็นจะต้องเป็นผู้ที่มีจิตใจ อ่อนโยน.....					
8.	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพพยาบาลเป็นเพียงผู้รับใช้แพทย์...					
9.	ผู้ร่วมงานส่วนใหญ่ในโรงพยาบาลคิดว่าพยาบาลเป็น ผู้ประสานงานที่คืบหน้าหรือผู้ป่วย.....					
10.	พยาบาลที่มีความรู้ความสามารถ ได้รับการยอมรับ จากแพทย์.....					

ข้อ	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
11.	พยาบาลมักได้รับเชิญให้เข้าร่วมสัมมนาวิชาการที่ หน่วยงานของอื่นจัดขึ้น.....					
12.	ผู้ร่วมงานส่วนใหญ่ในโรงพยาบาลคิดว่าพยาบาลเป็น ผู้ที่มีความรับผิดชอบ.....					
13.	นักศึกษาพยาบาลคิดว่าพยาบาลอาวุโสส่วนใหญ่ เกียจคร้านในการทำงาน.....					
14.	พยาบาลเอาเปรียบผู้ร่วมงาน ทำแต่งงานที่ไม่ใช่แรง งาน.....					
15.	พยาบาลทำงานเหมือนผู้รับใช้ของผู้ป่วย.....					
16.	พยาบาลเป็นผู้ที่มีความสามารถในการดูแลผู้ป่วยเป็น อย่างดี.....					
17.	พยาบาลทำงานใกล้ชิดกับผู้ป่วยมากจึงเป็นอันตราย ต่อสุขภาพ.....					
18.	พยาบาลคิดว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่สกปรก น่ารังเกียจ.....					
19.	พยาบาลส่วนใหญ่ไม่เป็นกันเองกับผู้ป่วย.....					
20.	พยาบาลไม่สนใจให้การดูแลผู้ป่วย.....					
21.	พยาบาลส่วนใหญ่แสดงสีหน้าบึ้งตึงกับผู้ป่วย.....					

2. องค์ประกอบด้านความรู้ลึก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความรู้ลึกของนักเรียนที่มีต่อวิชาชีพการพยาบาล เมื่อ
นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย
แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้คือ

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้ลึกของนักเรียนมากที่สุด

มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้ลึกของนักเรียนมาก

ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้ลึกของนักเรียนบ้างพอสมควร

น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	พยาบาล ภูมิใจที่อาชีพพยาบาลมีประโยชน์ต่อสังคม..					
2.	ข้าพเจ้าชอบเป็นพยาบาลเพราะเป็นอาชีพที่ช่วยเหลือผู้ป่วยได้.....					
3.	ข้าพเจ้าชอบเครื่องแบบสีขาวเพราะเป็นสัญลักษณ์ของความเมตตา.....					
4.	ข้าพเจ้ารู้สึกผิดหวังในอาชีพพยาบาลเพราะรายได้ต่ำกว่าวิชาชีพอื่น					
5.	ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นปมด้อยที่ต้องมาประกอบวิชาชีพการพยาบาล.....					
6.	พยาบาลเป็นวิชาชีพที่น่าเบื่อเพราะต้องจำเจออยู่กับผู้ป่วยตลอดเวลา.....					
7.	ข้าพเจ้ารู้สึกผิดหวังที่ต้องเป็นพยาบาลเพราะเป็นอาชีพที่สังคมไม่ยกย่อง.....					
8.	ข้าพเจ้าพอใจที่แพทย์คิดว่าพยาบาลเป็นผู้ร่วมงานที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ.....					
9.	ข้าพเจ้าภูมิใจที่ผู้ร่วมงานเห็นว่าพยาบาลมีความรับผิดชอบ.....					
10.	ข้าพเจ้าพอใจที่ผู้ร่วมงานให้ความร่วมมือในขณะปฏิบัติงาน.....					
11.	ข้าพเจ้าไม่พอใจที่แพทย์เห็นว่าพยาบาลเป็นเพียงผู้รับคำสั่งของคนเท่านั้น.....					
12.	ข้าพเจ้าไม่พอใจที่แพทย์ คำหน้าที่พยาบาลปฏิบัติกรพยาบาล ไม่นับนวลกับผู้ป่วย.....					

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13.	ข้าพเจ้าพึงพอใจที่แพทย์ให้ความรู้ในขณะฝึกปฏิบัติงาน.....					
14.	ข้าพเจ้าไม่พอใจที่ผู้ช่วยพยาบาลดำเนินการปฏิบัติงานของพยาบาล.....					
15.	ข้าพเจ้าไม่รังเกียจผู้ป่วยที่อยู่ในระยะติดเชื้อ.....					
16.	ข้าพเจ้าพอใจที่ทำผลให้ผู้ป่วยจนแผลหายสนิท...					
17.	ข้าพเจ้าน้อยใจที่ผู้ป่วยดูถูกว่าอาชีพพยาบาลเป็นเพียงผู้รับใช้.....					

3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อวิชาชีพการพยาบาล เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้คือ

เป็นประจำ	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด
บ่อย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
บางครั้ง	หมายถึง ข้อความนั้นค่อนข้างจะตรงกับความคิดของนักเรียนบ้าง
นานๆครั้ง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนน้อย
น้อยครั้งที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	นานๆครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
1.	พยาบาลได้รับการยกย่องจากคนทั่วไปว่าปฏิบัติงานดี					
2.	พยาบาลปฏิบัติงานด้านดูแลให้ประชาชนมีสุขภาพดี					
3.	พยาบาลสามารถทำงานพิเศษเพื่อให้มีรายได้มากขึ้น					
4.	วิชาชีพพยาบาล ไม่คดงาน.....					

ข้อ	ข้อความ	เป็น ประจำ	บ่อย	บาง ครั้ง	นานๆ ครั้ง	น้อย ครั้ง ที่สุด
5.	พยาบาลทำงานคลุกคลีกับความเจ็บป่วยและความตาย.					
6.	พยาบาลควรให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัยแก่ประชาชน					
7.	พยาบาลโรงพยาบาลเอกชนมีวาทะที่สุภาพอ่อนหวาน..					
8.	การศึกษาต่อระดับสูงทำให้พยาบาลประสบความสำเร็จ สำเร็จในการปฏิบัติงาน.....					
9.	พยาบาลโรงพยาบาลเอกชนปฏิบัติงานดี.....					
10.	พยาบาลทำงานกับบุคลากรทางการแพทย์ได้เป็นอย่างดี ดี.....					
11.	พยาบาลช่วยเหลือการทำงานของแพทย์ได้เป็นอย่างดี					
12.	พยาบาลใช้กริยาวาทะที่สุภาพในการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
13.	พยาบาลช่วยเหลือนักศึกษาพยาบาลในการฝึกปฏิบัติ งานบนหอผู้ป่วย.....					
14.	พยาบาลมักยุ่งงานกับผู้ร่วมงานที่ระดับต่ำกว่าโดย ให้ปฏิบัติงานที่ต้องใช้แรงงานมาก.....					
15.	พยาบาลต้องทำหน้าที่ประสานงานทุกอย่างในหอ ผู้ป่วย.....					
16.	พยาบาลขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานร่วม กับแพทย์.....					
17.	พยาบาล ดูแลผู้ป่วยด้วยความเต็มใจ.....					
18.	พยาบาลเป็นผู้ ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ป่วยในทุกด้าน...					
19.	พยาบาลสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้เมื่อต้อง เผชิญกับผู้ป่วยที่มีปัญหา.....					
20.	พยาบาลตั้งใจปฏิบัติงานพยาบาลด้วยความอดทน.....					
21.	พยาบาลหลีกเลี่ยงการปฏิบัติงานพยาบาลในเวรดึก เพราะทำให้การพักผ่อน ไม่เพียงพอ.....					

3. แบบสอบถามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการแก่นักเรียน ด้านอาคารสถานที่ ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงข้อละ 1 เครื่องหมายเท่านั้น

คำตอบแต่ละคำตอบมีความหมายดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมาก

จริงปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นบางครั้งก็ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1.	การเรียนการสอนพยาบาลมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน.....					
2.	ครูพยาบาลให้ความรู้ใหม่ๆเกี่ยวกับเรื่องที่สอนอยู่เสมอ.....					
3.	ครูพยาบาลสามารถนำวิธีการสอนแบบต่างๆมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม.....					
4.	ครูพยาบาลเปิดโอกาสให้นักเรียนพยาบาลซักถามข้อสงสัย.....					
5.	ครูพยาบาลสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาที่สอนกับการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี.....					
6.	ครูพยาบาลมีหลักเกณฑ์ในการประเมินผลชัดเจน ทั้งตรงและยุติธรรม.....					
7.	ครูพยาบาลให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนพยาบาล.....					
8.	ครูพยาบาลเป็นตัวอย่างที่ดีเกี่ยวกับวิชาชีพ.....					
9.	ครูพยาบาลไม่ได้เตรียมการสอนทำให้นักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาในวิชาที่เรียน.....					

ข้อ	ข้อความ	จ ร ี ง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
10.	ครูพยาบาลไม่ค่อยใช้อุปกรณ์การสอน.....					
11.	ครูพยาบาลเร่งสอนเพื่อให้บทเรียนจบเร็วๆ.....					
12.	วิทยาลัยพยาบาลจัดห้องทำงานสำหรับชมรมเป็นสัดส่วน เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน					
13.	นักเรียนพยาบาลได้รับการส่งเสริมพัฒนาการทางด้าน จิตใจจากการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและจริยธรรม....					
14.	ห้องสมุดมีความทันสมัยเหมาะสำหรับการค้นคว้า.....					
15.	วิทยาลัยพยาบาลจัดบริการด้านอาหาร โดยคำนึงถึงปริมาณ และคุณภาพ.....					
16.	วิทยาลัยพยาบาลจัดบริการและอำนวยความสะดวกด้าน การไปรษณีย์ โทรเลขและธนาคาร.....					
17.	วิทยาลัยพยาบาลจัดปฐมนิเทศแก่นักเรียนพยาบาลเข้าใหม่ ในเรื่องระเบียบและการวางตัวในวิทยาลัยอย่างเหมาะสม..					
18.	วิทยาลัยพยาบาลจัดบริการเรื่องทุนอุดหนุนการศึกษาแก่นักเรียน พยาบาลที่เรียนดี แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์.....					
19.	วิทยาลัยพยาบาลมีการอำนวยความสะดวกในการใช้ห้อง คอมพิวเตอร์.....					
20.	นักเรียนพยาบาล ไม่มีสิทธิ์เลือกเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆตาม ความสนใจของตนเอง.....					
21.	นักเรียนพยาบาลไม่มีความประทับใจในการจัดกิจกรรม ไหว้ครูที่ทางวิทยาลัยพยาบาลจัดขึ้น.....					
22.	วิทยาลัยพยาบาลไม่จัดบริการด้านสุขภาพแก่นักเรียน พยาบาลที่เจ็บป่วย.....					
23.	นักเรียนพยาบาลไม่ทราบว่าวิทยาลัยพยาบาลมีทุนอุดหนุน ทางการศึกษา.....					

ข้อ	ข้อความ	จ ร ิ ง ที่ ส ุ ด	จ ร ิ ง	จ ร ิ ง ป า น ก ด า ง	จ ร ิ ง น อ ย	จ ร ิ ง น อ ย ที่ ส ุ ด
24.	วิทยาลัยพยาบาลจัดบริการน้ำดื่มน้ำใช้ไม่เพียงพอกับ จำนวนนักเรียนพยาบาล.....					
25.	วิทยาลัยพยาบาลไม่จัดบริการให้คำปรึกษาแนะแนวแก่ นักเรียนพยาบาล.....					
26.	วิทยาลัยพยาบาลมีตำรา เอกสารและวารสารเพื่อการศึกษา ค้นคว้าไม่เพียงพอ.....					
27.	สภาพห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้ดี					
28.	ห้องฝึกปฏิบัติงานมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน พยาบาล					
29.	สภาพอาคารต่างๆในวิทยาลัยมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม.....					
30.	ห้องสมุดมีที่นั่งสำหรับนักเรียนพยาบาลค้นคว้าอย่าง เพียงพอ.....					
31.	โรงอาหารมีอากาศถ่ายเทได้ดี.....					
32.	วิทยาลัยมีสถานที่เล่นกีฬาเพียงพอกับจำนวนนักเรียน พยาบาล.....					
33.	โรงอาหารมีจำนวนที่นั่งสำหรับนักเรียนพยาบาลอย่าง เพียงพอ.....					
34.	ห้องเรียนมีขนาดคับแคบไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน พยาบาล.....					
35.	ห้องฝึกปฏิบัติงานมีขนาดคับแคบไม่เพียงพอกับจำนวน นักเรียนพยาบาล.....					
36.	ห้องสมุดของวิทยาลัยพยาบาลร้อนอบอ้าว ไม่นำเข้าไปทำ การศึกษาค้นคว้า.....					
37.	โรงอาหารอยู่ห่างไกลจากวิทยาลัยพยาบาลมากจึงไม่น่า ปลอดภัย.....					

4. แบบสอบถามการปรับตัวในหอพัก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในหอพัก ขอให้
นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักเรียนมากน้อยเพียง
ใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงข้อละ 1 เครื่องหมายเท่านั้น

คำตอบแต่ละคำตอบมีความหมายดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักเรียนมาก

จริงปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นบางครั้งก็ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักเรียน

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักเรียนน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิด ความรู้สึกของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1.	กฎระเบียบของหอพักทำให้นักเรียนพยายาบาลกับเพื่อน เกิดความเป็นระเบียบในการอยู่ร่วมกัน.....					
2.	นักเรียนพยายาบาลพอใจที่ครูประจำหอพักให้ความเป็น กันเองกับนักเรียนพยายาบาลในหอพัก.....					
3.	นักเรียนพยายาบาลกับเพื่อนร่วมหอพักมีความสัมพันธ์ที่ ดีต่อกัน.....					
4.	ครูปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนพยายาบาลปรึกษา ปัญหาต่างๆของหอพักได้.....					
5.	นักเรียนพยายาบาลให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ต่างๆภายในหอพัก					
6.	นักเรียนพยายาบาลในหอพักให้ความช่วยเหลือกันดี.....					
7.	วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักเรียนพยายาบาลรับผิดชอบใน การจัดกิจกรรมต่างๆของหอพัก.....					
8.	กฎระเบียบสำหรับนักเรียนพยายาบาลในหอพัก ไม่มี ความเหมาะสม.....					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
9.	วิทยาลัยพยาบาลไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนพยาบาลได้ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบของหอพัก.....					
10.	นักเรียนพยาบาลไม่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัด กิจกรรมต่างๆของหอพัก.....					
11.	บรรยากาศในหอพักทำให้นักเรียนพยาบาลรู้สึกเหงา...					
12.	อาจารย์ประจำหอพักไม่ให้ความสนใจในการแก้ปัญหา ที่นักเรียนพยาบาลมาขอความช่วยเหลือ.....					
13.	นักเรียนพยาบาลรู้สึกอึดอัดใจเมื่อทำกิจกรรมต่างๆกับ เพื่อนร่วมหอพัก.....					
14.	ครูเวรประจำวัน ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนพยาบาล ปรึกษาปัญหาต่างๆของหอพักได้.....					
15.	บรรยากาศในหอพักทำให้นักเรียนพยาบาลรู้สึกอบอุ่น ..					
16.	นักเรียนพยาบาลในหอพักไม่มีความสามัคคีกัน.....					

5. แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ขอให้ท่านอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตรงกับพฤติกรรมที่ประสบอยู่มากน้อยเพียงใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงข้อละ 1 เครื่องหมายเท่านั้น

คำตอบแต่ละคำตอบมีความหมายดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกระทำความจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกระทำความจริงของนักเรียนมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นบางครั้งก็ตรงกับกระทำความจริงของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกระทำความจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับกระทำความจริงของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	นักเรียนพยาบาลไว้ใจในการปรึกษาปัญหากับรุ่นพี่					
2.	นักเรียนพยาบาลรุ่นพี่รวมกลุ่มกันเพื่อให้คำแนะนำด้านการเรียนแก่รุ่นน้อง.....					
3.	นักเรียนพยาบาลรุ่นพี่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานกับผู้ช่วยรุ่นน้อง.....					
4.	นักเรียนพยาบาลรุ่นพี่กับนักเรียนพยาบาลรุ่นน้องมีความสามัคคีกัน.....					
5.	นักเรียนพยาบาลรุ่นน้องใช้เวลาว่างในการสังสรรค์กับรุ่นพี่.....					
6.	นักเรียนพยาบาลรุ่นพี่ฝึกความเป็นผู้นำกลุ่มให้นักเรียนพยาบาลรุ่นน้อง.....					
7.	นักเรียนพยาบาลรุ่นพี่คอยสอบถามเกี่ยวกับการเรียนของรุ่นน้อง.....					
8.	นักเรียนพยาบาลรุ่นพี่ให้กำลังใจแก่รุ่นน้องในการสอบแต่ละครั้ง.....					
9.	เมื่อนักเรียนพยาบาลรุ่นน้องเจ็บป่วย รุ่นพี่รับอาสาพาไปโรงพยาบาล.....					
10.	เมื่อนักเรียนพยาบาลรุ่นพี่เจ็บป่วย นักเรียนพยาบาลรุ่นน้องคอยให้การดูแลอย่างใกล้ชิด.....					
11.	นักเรียนพยาบาลรุ่นพี่ตำหนิรุ่นน้องเมื่อรุ่นน้องปฏิบัติงานไม่ดี.....					
12.	นักเรียนพยาบาลรุ่นพี่ไม่ให้ความช่วยเหลือแก่รุ่นน้องเมื่อขึ้นปฏิบัติงาน.....					
13.	นักเรียนพยาบาลรุ่นพี่ไม่สนใจที่จะใช้เวลาว่างในการสังสรรค์กับรุ่นน้อง.....					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
14.	นักเรียนพยาบาลรุ่นพี่ไม่สนใจเมื่อรุ่นน้องมาขอปรึกษาปัญหา.....					
15.	นักเรียนพยาบาลรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ไม่มีความสามัคคีกัน...					
16.	เมื่อนักเรียนพยาบาลรุ่นพี่เจ็บป่วย รุ่นน้องรับอาสาพาไป พบแพทย์.....					
17.	นักเรียนพยาบาลรุ่นพี่ชอบทำกิจกรรมร่วมกับรุ่นน้อง...					
18.	นักเรียนพยาบาลรุ่นน้องรวมกลุ่มกันเพื่อขอให้คำแนะนำด้านการเรียนจากรุ่นพี่.....					

6. แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน ขอให้ท่านอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตรงกับพฤติกรรมที่ประสบอยู่มากน้อยเพียงใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงข้อละ 1 เครื่องหมายเท่านั้น

คำตอบแต่ละคำตอบมีความหมายดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นบางครั้งก็ตรงกับการกระทำของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1.	ข้าพเจ้าสามารถปรึกษาปัญหาส่วนตัวกับเพื่อนสนิทได้....					
2.	ข้าพเจ้าให้ความช่วยเหลือเพื่อนทุกครั้ง เมื่อเพื่อนขอร้อง..					
3.	เพื่อนในห้องช่วยกันทบทวนบทเรียนก่อนสอบ.....					
4.	ข้าพเจ้ามีโอกาสร่วมอภิปรายปัญหาทางวิชาการกับเพื่อน.					
5.	ข้าพเจ้าทำงานกับเพื่อนๆ ได้ดี.....					
6.	เพื่อนในห้องช่วยกันแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ งาน เมื่อข้าพเจ้าขอร้อง.....					
7.	ข้าพเจ้าเต็มใจให้คำปรึกษาแก่เพื่อนที่มีปัญหาด้านส่วนตัว					
8.	เมื่อข้าพเจ้าเจ็บป่วย เพื่อนคอยให้การดูแลอย่างใกล้ชิด.....					
9.	ข้าพเจ้าไม่ใช้เวลาว่างในการสังสรรค์กับเพื่อน.....					
10.	เพื่อนที่เรียนดีไม่ให้คำแนะนำด้านการเรียนแก่เพื่อนที่ เรียนอ่อน.....					
11.	เพื่อน ไม่ให้ความช่วยเหลือข้าพเจ้าเมื่อขึ้นปฏิบัติงาน.....					
12.	ข้าพเจ้ารู้สึกรำคาญเพื่อน ที่พูดจาไร้สาระ.....					
13.	ข้าพเจ้ามีเรื่องทะเลาะกับเพื่อนเสมอ.....					
14.	ข้าพเจ้าไม่ชอบเพื่อนที่เรียนเก่งกว่า หรือ ได้คะแนนดีกว่า					
15.	ข้าพเจ้าชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานเป็นกลุ่ม.....					
16.	ข้าพเจ้าสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียน กับเพื่อน ได้ดี.....					
17.	ข้าพเจ้าไม่ชอบเพื่อนที่ มีนิสัยขี้ขี้.....					

ภาคผนวก ข

คุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 58 ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF

บุคลิกภาพ		ค่าความเชื่อมั่น
A	การเข้าสังคม	.7833
B	สติปัญญา	.7234
C	ความมั่นคงทางจิตใจ	.7592
E	การแสดงออก	.8316
F	ความร่าเริง	.8176
G	มโนธรรม	.7258
H	ความกล้าหาญ	.8234
I	ความอ่อนโยน	.8221
L	ความระแวดระวัง	.7125
M	การจินตนาการ	.7504
N	การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	.9274
O	ความวิตกกังวล	.7345
Q ₁	ความอิสระเสรี	.7842
Q ₂	การพึ่งตนเอง	.7146
Q ₃	การควบคุมอารมณ์	.7088
Q ₄	ความเครียด	.8211

ตาราง 59 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล
องค์ประกอบด้านความคิด

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1.	3.893
2.	4.492
3.	4.554
4.	6.645
5.	2.138
6.	5.785
7.	3.905
8.	3.497
9.	5.520
10.	7.870
11.	8.565
12.	8.414
13.	2.138
14.	5.360
15.	3.504
16.	7.868
17.	4.219
18.	3.258
19.	3.993
20.	7.388
21.	3.189

ค่าอำนาจความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .8335

ตาราง 60 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล
องค์ประกอบด้านความรู้สึก

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1.	5.995
2.	4.981
3.	4.862
4.	8.699
5.	4.160
6.	3.973
7.	2.490
8.	2.428
9.	4.600
10.	3.262
11.	3.263
12.	2.244
13.	5.756
14.	4.637
15.	4.836
16.	7.022
17.	4.856

ค่าอำนาจความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .6789

ตาราง 61 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล
องค์ประกอบด้านแนวโน้มแสดงพฤติกรรม

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1.	3.502
2.	7.849
3.	5.577
4.	5.674
5.	9.852
6.	5.628
7.	6.871
8.	6.325
9.	2.542
10.	6.560
11.	9.017
12.	10.453
13.	7.599
14.	2.073
15.	10.704
16.	3.808
17.	10.543
18.	15.000
19.	7.043
20.	7.134
21.	6.497

ค่าอำนาจความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .8093

ค่าอำนาจความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ทั้ง 3 องค์ประกอบ
เท่ากับ .8957

ตาราง 62 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยพยาบาล

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1.	6.775
2.	9.295
3.	6.504
4.	4.463
5.	4.272
6.	6.206
7.	6.238
8.	5.403
9.	5.227
10.	6.750
11.	4.013
12.	2.317
13.	4.925
14.	7.011
15.	3.109
16.	6.093
17.	4.894
18.	4.114
19.	2.122
20.	4.103
21.	3.702
22.	8.651
23.	3.823
24.	6.088
25.	3.304

ตาราง 62 (ต่อ)

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
26.	2.427
27.	3.548
28.	4.103
29.	7.758
30.	7.577
31.	5.042
32.	8.115
33.	4.548
34.	2.594
35.	4.295
36.	2.039
37.	5.765

ค่าอำนาจความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .8946

ตาราง 63 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามการปรับตัวใน
หอพัก

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1.	4.594
2.	7.589
3.	6.395
4.	13.952
5.	9.688
6.	5.143
7.	3.793
8.	9.818
9.	9.712
10.	9.389
11.	4.064
12.	8.721
13.	7.658
14.	8.345
15.	2.123
16.	4.253

ค่าอำนาจความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .8548

ตาราง 64 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาล
กับรุ่นพี่รุ่นน้อง

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1.	8.897
2.	5.305
3.	10.615
4.	10.288
5.	9.338
6.	8.348
7.	12.269
8.	5.748
9.	10.011
10.	7.824
11.	2.934
12.	3.683
13.	2.327
14.	2.798
15.	3.798
16.	4.060
17.	4.998
18.	3.223

ค่าอำนาจความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .8686

ตาราง 65 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาล
กับเพื่อน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1.	6.436
2.	5.003
3.	6.816
4.	5.780
5.	5.488
6.	7.505
7.	6.755
8.	2.066
9.	5.660
10.	6.104
11.	5.639
12.	3.145
13.	3.722
14.	3.462
15.	5.586
16.	5.351
17.	6.926

ค่าอำนาจความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ . 7207

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ เรืออากาศเอก หญิง สุดใจ

ชื่อสกุล ผาแก้วมณี

วัน เดือน ปี เกิด

9 มีนาคม พ.ศ. 2513

สถานที่พักปัจจุบัน

3 / 482 หมู่ 3 หมู่บ้านมิตรประชา ซอย 1
ถนน พหลโยธิน 54 / 1 ตำบล คลองถนน
อำเภอ สายไหม จังหวัด กรุงเทพมหานคร
โทรศัพท์ 9747412

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช ชั้น 11 / 2
ถนน พหลโยธิน 54 / 1 ตำบล คลองถนน
อำเภอ สายไหม จังหวัด กรุงเทพมหานคร
โทรศัพท์ 5311970 – 99 ต่อ ชั้น 11 / 2

ตำแหน่งหน้าที่การทำงานปัจจุบัน

นายทหารพยาบาลหอพยาบาลผู้ป่วยพิเศษ
แผนกพยาบาล กองการพยาบาล
โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช พอ. บ.นอ.

ประวัติการศึกษา

2525 - 2527	ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนวันรามาริ จังหวัดนครสวรรค์
2528 - 2530	ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
2534	ปริญญาบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ
2542	กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

การศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสีเกล้าทัพ
กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
เรืออากาศเอก หญิง สุคใจ ผาแก้วมณี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2542

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพและเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ระดับชั้นปี เหล่าทัพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล การปรับตัวในหอพัก ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้องและความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน กลุ่มประชากรในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ ได้แก่ นักเรียนพยาบาลกองทัพบก นักเรียนพยาบาลกองทัพอากาศ นักเรียนพยาบาลทหารอากาศและนักเรียนพยาบาลตำรวจ ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 966 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF φόρμ เอ ของเรย์มอนด์ บี แคลเทิล แบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล แบบสอบถามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล แบบสอบถามการปรับตัวในหอพัก แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้อง แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว

ผลการศึกษา พบว่า

1. บุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ พบว่า

1.1 บุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์ปกติ มี 8 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการเข้าสังคม (A) องค์ประกอบด้านสติปัญญา (B) องค์ประกอบด้านมนุษยธรรม (G) องค์ประกอบด้านความอ่อนโยน (I) องค์ประกอบด้านความระแวดระวัง (L) องค์ประกอบด้านความอิสระเสรี (Q₁) องค์ประกอบด้านการพึ่งตนเอง (Q₂) องค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ (Q₃)

1.2 บุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ ที่มีความเบี่ยงเบนอยู่เล็กน้อย 8 องค์ประกอบ โดยจะมีแนวโน้มไปทางบวก 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N⁺) องค์ประกอบด้านความวิตกกังวล (O⁺) องค์ประกอบด้านความเครียด (Q₄⁺) และมีแนวโน้มไปทางลบ 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านความมั่นคงทางจิตใจ (C⁻) องค์ประกอบด้านการแสดงออก (E⁻) องค์ประกอบด้านความร่าเริง (F⁻) องค์ประกอบด้านความกล้าหาญ (H⁻) และองค์ประกอบด้านจินตนาการ (M⁻)

2. ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล จำแนกตาม ระดับชั้นปี เหล่าทัพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพการพยาบาล สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล การปรับตัวในหอพัก ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้องและความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อน พบว่า

2.1 นักเรียนพยาบาลที่ชั้นปีต่างกันมีบุคลิกภาพ ด้าน สติปัญญา (B) การแสดงออก (E) ความกล้าหาญ (H) ความอ่อนโยน (I) ความระแวดระวัง (L) การจินตนาการ (M) การเข้าใจความ

รู้สึกของผู้อื่น (N) ความวิตกกังวล (O) และการควบคุมอารมณ์ (Q_3) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลิกภาพด้านอื่นๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.2 นักเรียนพยาบาลที่มีเหล่าทัพต่างกัน มีบุคลิกภาพ ด้านความอ่อนโยน (I) ความระแวดระวัง (L) และ ความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลิกภาพด้านอื่นๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.3 นักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีบุคลิกภาพด้าน ความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลิกภาพด้านอื่นๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.4 นักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลต่างกัน มีบุคลิกภาพ ด้านความมั่นคงทางจิตใจ (C) ความร่าเริง (F) มโนธรรม (G) ความกล้าหาญ (H) ความวิตกกังวล (O) การควบคุมอารมณ์ (Q_3) และความเครียด (Q_4) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลิกภาพด้านอื่นๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.5 นักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลต่างกัน มีบุคลิกภาพ ด้านสติปัญญา (B) มโนธรรม (G) และความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลิกภาพด้านอื่นๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.6 นักเรียนพยาบาลที่มีการปรับตัวในหอพักต่างกัน มีบุคลิกภาพ ด้านมโนธรรม (G) ความวิตกกังวล (O) และ การพึ่งตนเอง (Q_2) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลิกภาพด้านอื่นๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.7 นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับรุ่นพี่รุ่นน้องต่างกัน มีบุคลิกภาพ ด้านความกล้าหาญ (H) และ ความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลิกภาพด้านอื่นๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.8 นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนต่างกัน มีบุคลิกภาพ ด้านสติปัญญา (B) ความมั่นคงทางจิตใจ (C) มโนธรรม (G) ความกล้าหาญ (H) ความอ่อนโยน (I) ความวิตกกังวล (O) การพึ่งตนเอง (Q_2) การควบคุมอารมณ์ (Q_3) และ ความเครียด (Q_4) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลิกภาพด้านอื่นๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

A STUDY OF NURSING STUDENTS' PERSONALITY NORMS
OF FOUR ARM FORCES IN BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
SUDJAI PAKEOWMANEE

Presented in partial fulfillment of the requirement for the Master
of Educational degree in Educational Psychology
At Srinakharinwirot University
May 1999

The purposes of this research were to study of nursing students' personality norms of four arm forces and to compare personality of nursing students by class level, arm forces, academic achievements, attitude towards nursing profession, college environment, the residence hall adjustment, relationships with seniority and relationships with friends. The subject were 966 nursing students of four arm forces ; Army nursing students, Naval nursing students, Air force nursing students and Police nursing students who studied in the first, second, third, and fourth year of the 1998 academic year. The instruments were The Sixteen Personality Factors test (16PF) Form A by Raymond B. Cattell, attitude towards nursing profession questionnaires, college environment questionnaires, residence hall adjustment questionnaires, relationships with seniority questionnaires and relationships with friends questionnaires. One way analysis of variance were used to analyze the data.

The results were as follows :

1. The nursing students' personality norms of four arm forces were as follows :

1.1 The nursing students' personality norms of four arm forces were considered average and showed personality norms of eight factors ; out going (A), intelligent (B), conscientious (G), tender-minded (I), suspicious (L), freedom (Q₁), dependent (Q₂) and controlled (Q₃).

1.2 The nursing students' personality of four arm forces were eight factors slightly deviated . Three factors of them showed positive personality tendency; shrewd (N⁺), apprehensive (O⁺) and tension (Q₄⁺). Five factors of them showed negative personality tendency; ego-strength (C), submissiveness (E⁻), desurgency (F⁻), venturesome (H⁻) and praxermia (M⁻).

2. A comparison of personality of nursing students by class level, arm forces, academic achievements, attitude towards nursing profession, college environment, the residence hall adjustment, relationships with seniority and relationships with friends were as follows :

2.1 The nursing students with different class level showed significantly different of personality scale scores of intelligent (B), submissiveness (E⁻), venturesome (H⁻), tender-minded (I), suspicious (L), praxermia (M⁻), shrewd (N⁺), apprehensive (O⁺) and controlled (Q₃) at .05 level. But they were not found significantly different of personality in the other factors.

2.2 The nursing students with different arm forces showed significantly different of personality scale scores of tender-minded (I), suspicious (L)and apprehensive(O⁺) at .05 level. But they were not found significantly different of personality in the other factors.

2.3 The nursing students with different academic achievements showed significantly different of personality scale scores of apprehensive (O⁺) at .05 level. But they were not found significantly different of personality in the other factors.

2.4 The nursing students with different attitude towards nursing profession showed significantly different of personality scale scores of ego - strength (C), desurgency (F), conscientious (G), venturesome(H⁻), tender-minded (I),apprehensive (O⁺), controlled(Q₃) and tension (Q₄⁺) at .05 level. But they were not found significantly different of personality in the other factors.

2.5 The nursing students with different college environment showed significantly different of personality scale scores of intelligent (B), conscientious (G) and apprehensive (O⁺) at .05 level. But they were not found significantly different of personality in the other factors.

2.6 The nursing students with different residence hall adjustment showed significantly different of personality scale scores of conscientious (G), apprehensive (O⁺)and dependent (Q₂) at .05 level. But they were not found significantly different of personality in the other factors.

2.7 The nursing students with different relationships with seniority showed significantly different of personality scale scores of venturesome(H⁻)and apprehensive (O⁺) at .05 level. But they were not found significantly different of personality in the other factors.

2.8 The nursing students with different relationships with friends showed significantly different of personality scale scores of intelligent(B), ego-strength(C), conscientious(G), venturesome(H⁻), tender-minded(I), apprehensive (O⁺), dependent (Q₂), controlled(Q₃) and tension (Q₄⁺) at .05 level. But they were not found significantly different of personality in the other factors.